

Issued on 17 2-61

Volume VIII

No 2



1st July, 1960

(Friday)

10th Ashadha

1882 S E

**ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES**

OFFICIAL REPORT

Part II —Proceedings other than Questions and Answers.

CONTENTS

	Pages
Government Bill	[65—130]
The Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Bill, 1960	
(as reported by the Joint Select Committee)	
—Discussion not concluded	

Note — *at the commencement of the speech denotes confirmation not received in time from the Member

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
(Part II—Proceedings other than Questions and Answers)

OFFICIAL REPORT.

Eighth day of the Tenth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

Andhra Pradesh Legislative Assembly

Friday, the 1st July, 1960

The House met at Half Past Eight of the Clock

[Mr Speaker in the Chair]

QUESTIONS AND ANSWERS

(See Part I.)

GOVERNMENT BILL

*The Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural
Holdings Bill, 1960*

(as reported by the Joint select committee)

శ్రీ యం నాగిరెడ్డి (హృదయ):— నేలింగు బిల్లుకు సంబంధించి ఇప్పుడేమను
కావాలి. కొమ్మిది ఐరముల క్రింద ఎంత శిస్తురేట్లు విధయించారో తెలికే నూ
ప్రాంతానికి ఎంత వస్తుందో తెలుస్తుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇవ్వడానికి ఏటుందా ?

ఉపముఖ్యమంత్రి (శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి):— ఏన్ను చెప్పాను. రేట్లు అంటే
అర్థంకాలేదు ఏ కరణంలో ఎంత భూమి ఉందని అడిగితి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మెట్ట వరానికి శిస్తు రేటులో భేదం ఉందా ?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :— ప్రతి కరణంకు భేదం ఉంది. అందువల్లనే ఎకరాలు
పొమ్మనివచ్చును ప్రతి కరణంలో మొదటి కరణంపై రెండవ కరణంలోను, రెండవ
కరణంపై మూడవ కరణంలోను శిస్తు వచ్చునగా ఉంది. ఎందుకంటే వారు కరణం
వగా ఉంటుంది. అ కరణం వల్లనే కొన్ని ఎకరాలు పొమ్మనివచ్చును.

మిస్టర్ స్పీకర్ — ఆ తరం రేటు మీరు కమిటీ రిపోర్టులో ఇచ్చారా ?

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి — ఇప్పటిదు నెటిల్మెంటు వారు ప్రతి నెంబరుకు “ఈ తరం” అని వ్రాశారు

మిస్టర్ స్పీకర్ — ఏ భూమికి ఎంత రేటు అనేది రిపోర్టులో కనిపిస్తుందా ?

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి — లేదు

మిస్టర్ స్పీకర్ — తమరు సమాచారం తెప్పించి ఇవ్వగలరా ?

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి — ఏదైనా ఒక గ్రామానికి సేత్యార్థి తెప్పించమంటే తెప్పిస్తాను దానిలో 2వ తరంకు ఎంత రేటు ఉన్నదో చూసుకోవచ్చు అన్ని గ్రామాల్ని తేవడం సాధ్యంకాదు

మిస్టర్ స్పీకర్ — గ్రామ గ్రామానికి భేదం ఉందా ?

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి — గ్రామ గ్రామానికే కాదు. ఒక వ్యక్తికి ఉన్న భూములకే భేదం ఉంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ — అంప్రప్రదెక్ యావత్తు తరం జనరల్ గా ఉందా ? మల్లా జిల్లాలో, కాలూకాలలో భేదం ఉందా ?

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి — నాకు తెలిసినంత వరకు స్థిల్ల sources ను బట్టి రేటు ఉంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ — అది జనరలేనా, జనరల్ అయితే తెప్పించవచ్చు.

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి — తరమునకు ‘ఇంట్’ అని వుండదు. భూసారాన్ని బట్టి, దానికి వుండే నీటి వనరులబట్టి రేటు వుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ — ఆ రేటు జనరల్ గా వుంటే తెప్పించగలరా ?

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి — ఒక్క మెరిపిక్లివర్లు భూమికి, భూమికి తేడా వుంటుంది. భూమికి వుండే ఆధారాలనుబట్టి అది నిర్ణయము అవుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ — ప్రతి దానికి భేదమువుంటే అదిగతేము.

శ్రీ నేక మోతానాపెల్ (ఉదయగిరి) — బ్రిటిష్ పాలనాలో భూసారం అనునంటే తరం కిన్ను అనేది నిర్ణయించబడింది. కిన్ను చేసు, తరము కిన్ను చేసు, అనలు ఎన్ను రకాలు భూములున్నాయి. ఏ భూమికి ఎంత చెడగొందో అది information ఇవ్వడం వాస్తవము.

మిస్టర్ స్పీకర్ - జిల్లా జిల్లా గ్రామ గ్రామానికి భేదమువుంటే ఇవ్వడానికి లెను మొదటి తరం ఇంటి, రెండవ తరము ఇంటి అని ఇవ్వవచ్చుగాని ప్రతి గ్రామానికి వివరాలు ఇవ్వడానికి లేదు

*శ్రీ సి వీ తిమ్మరెడ్డి (సిర్సికల్) - ఈ తరం రేటు ఒక్కొక్క గ్రామము లోనే నానారకాలుగా వుంటుంది 0-3 0 మొలులు రు 5/-ల వరకు రేటువుంటే ఒక రైతుకు వుండే భూమికి ఈతరం రేటు వుంది అని చెప్పడము సాధ్యము కావచ్చుదు ఒక గ్రామానికి చెప్పడం అంతకంటే సాధ్యముకాదు పద్దెనిగి గ్రామానికి సంబంధించిన వివరాలు కావాలంటే ఆ గ్రామముయొక్క కరణము పట్టి పుచ్చుకొని అక్కడ చూస్తేనే తెలుస్తుంది

*శ్రీ జి. నాగేశ్వర రావు (రాజ్ కోట) :- Settlement Director ఏయే తరము వకు ఎంత శిస్తు విధియించారు అనేది కమిటీలో కొన్ని ఉదాహరణలు ఇచ్చారు. ఆ లెక్కలు కావలసివస్తే ఇస్తామన్నారు. ఈ తరముక్రింద ఎంత భూమి ఉంది అని విధియించడం సాధ్యం కాదు అన్నారు

*శ్రీ డి. కొండయ్య వాడరి (ఎల్.ఎం.హెచ్) - అధ్యక్షా, ఈ మూడు మూలల పరిమితి బిల్లును నేను వ్యతిరేకిస్తాను ఎందుకంటే సంతానంగా కుమారులు మంత్రిగా వుండేవారు ఈ రోజున పార్లమెంటులో సభ్యులుగా వున్నారు ఇదివరకు గవర్నరుగా వుండేవారు వారే చెప్పారు ఈ బిల్లు ప్రస్తుతము, అప్రస్తుతము, అవసరమా, అవసరమా అనే విషయము వాదించాలంటే ఉభయ వాదనలు సమంజసమైన వాదనలు, ధర్మ సంబంధమైన వాదనలుగాను, చెప్పడానికి అవకాశాలున్నాయి అని వారు చెప్పారు అందువల్ల పరిమితి కావాలనేవారు దేవతలని, వద్దని అనేవారు రాక్షసులని చెప్పుకొనడం భావ్యముకాదు ఇది పెద్దది అభిప్రాయమని తమకు మనవి చేస్తున్నాను

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ఇందులో దేవతలు లేరు రాక్షసులు లేరు It is a question of principle 'Interference of the private property' అనేది important principle. Socialistic pattern అయినప్పుడు ఎట్లా ఉంటుంది interference? Communist pattern అయినప్పుడు ఎట్లా ఉంటుంది interference? These are the three theories in the world. ఎవరికి తోచింది వారు చెప్పాలి.

*శ్రీ డి. కొండయ్య వాడరి :- ఈ పరిమితి బిల్లును నేను వ్యతిరేకించినది మాత్రం సేదవారికి నేను వ్యతిరేకించు అని కాదు. Principle of property, సేదవారి తమ అనే విషయముమీద వ్యతిరేకిస్తున్నాము. రాక్షసులపై వేసిన

చట్టాన్ని అతీతమించి చేస్తున్నామా అనేది చూడాలి. అనాది సిద్ధముగా సంప్రదాయకముగా వస్తున్న property ని పుంచవలెనా లేదా అనే Principle ను ఒప్పుకొన్న తరువాత ఎంత పుంచవలెననే నమస్కరారు మా వాదము ప్రకారము పూర్వము ఇటువంటి చట్టాలను బుఘలు చేసి వున్నారు ప్రతివారు శాసనాలను చేయడానికి అధికారము లేకుండా వుండేది. యజ్ఞవల్క్యుడుగాని, మనువుగాని బృహస్పతిగాని, కౌటిల్యుడు మొదలైన వారంతా ధర్మ సంబద్ధమైన చట్టాలను నిర్మించారు వాడు స్థితప్రజ్ఞులు కాబట్టి అలాంటి చట్టాలను నిర్మించారు ప్రశంశములో జరిగిచోయిన అనుభవాన్ని బట్టి, వారి అనుభవాన్ని బట్టి, రాబోవు శతాబ్దాలలోని పరిస్థితులను అవగాహన చేసుకొని స్థితప్రజ్ఞత్వ కక్తి వుండి కాబట్టి ఆరోజున వ్యాయమైన శాసనాలు చేస్తూ వచ్చారు ఈ శాసనాలు ఈరోజున కూడ అమలుతో వున్నవి. స్మృతిచంద్రిక అనుకోండి మితాక్షరి అనుకోండి, మనుస్మృతి అనుకోండి 5, 6 వేల సంవత్సరాలు అయినకూడ వాటిని అమలుతో పెడుతున్నారంటే వాటి నిజాయితీ అర్థమవుతుంది

మిస్టర్ స్పీకర్ :- మనుస్మృతి కొట్టేసాము.

శ్రీ జి. కొండయ్యచౌదరి :- మీరు కొట్టేసినా మనుస్మృతిలోని కొన్ని శాసనాలను మనము అమలుతో పెడుతున్నాము. ఇప్పుడు ఈరోజున ఒక చట్టము చేయడము, మరునాడు అమెండు మెంట్లు చేయడము ఇరుగుతోంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- అప్పుడు ఒక individual యొక్క greatness, wisdom మీద ఆధారపడేవారు. But now it is the collective wisdom of the community.

శ్రీ జి. కొండయ్యచౌదరి :- Collective wisdom is not the wisdom. అప్పుడుకూడ మనలాంటి వారు నాలుగుంది వున్నారు. ఆరోజున వాకులము, నీకులము, వావరగతి, నీకరగతి అనే ఆలోచనలు లేవు. "నరేణ్యవాః సుఖినో వసంతు" అనే విధముగా శాసనాలను చేసేవారు. అంతేకాని శాస్త్రాత్మిక ప్రదేశాలకు కోరిక, ఈ వాదనకునే మనోవిస్తావు నేరవేర్చడానికి నేను ఒక సెక్షన్ లో నాకు ఒక వాదనయొక్క అభిప్రాయాలకంటేమా చట్టాలు చేసేవారు కాదు ఆరోజున అప్పుడా ఇటువంటివివడ ఒకనారి అంటోని ఉపన్యాసము చేసినప్పుడు collective wisdom చేవలము బ్రూజ్స్ పెద్ద మనిషి అంది మరునాడు collective wisdom చేవలము ఒక మనిషి అంది కాని బ్రూజ్స్ పెద్దవాడు అంటోని పెద్దమనిషి అని మొదల నదిదానినా వేముల తెలియించి వాడు ఇది నేను నిర్ణయించి వున్నాను ఇది సమాప్తము అట్లుకాదు నేను

భారతదేశంలోని పెద్ద తరగతి వారికి పెద్ద చెబ్బు ఎగలదు. లేనివారికి ఆనలు పో-
లిల్లు అనువర్తించదు కేవలం మధ్యతరగతి వైతాంగానికి మాత్రమే ఎక్సెక్ట్
అవుతుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఆంధ్రదేశంలో వున్నవారంతా చాలావూ
మధ్యతరగతి వైతాంగమే చేశారని నేన్నెముక అయినటువంటి ఇటువంటి
వైతాంగానికి ఎక్సెక్ట్ అయ్యే విధంగా దీనిని ఇసుకురావటం జరిగింది. Far-reaching
political, and economic issues ను మనం చర్చించేటప్పుడు చాలా జాగ్రత్తగా
పరిశీలించాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. 1947 సంవత్సరంలో మనకు స్వాంత్రం
వచ్చిన తరువాత మనం ఒక మార్గాన్ని అవలంబించాము. దానిని మునుపటి
మనవి చేయవలెమనో లేదు కాని ప్రజాస్వామ్య బద్ధమైన రాజ్యాంగాన్ని మనం
నిర్మించుకొన్నాము. ఇండియాను డెమోక్రటిక్ రిపబ్లిక్ గా నిర్మించుకొన్నాము.
అటువంటిప్పుడు డెమోక్రటిక్ పద్ధతుల ప్రకారమే చట్టాలు చేయవలసివుంది.
ఆ విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ప్రజాస్వామ్య సిద్ధాంతాలను
అమలు పెడకామనే ఉద్దేశ్యంతో మనం రాజ్యాంగాన్ని నిర్మించుకొని ఇప్పుడు
ప్రజాస్వామ్యానికి విరుద్ధంగా నియంత్రాకానికి పాదాల్పాటై సిద్ధాంతానికి
దారితీసే విధంగా అమలు పెడుతున్నామని నేను మునుపే చెప్పినాను. చాలా
విప్లవాత్మకమైన చూపులు తెచ్చేటప్పుడు, ముఖ్యంగా ఈ బిల్లు తెచ్చేముందు, ప్రభు-
త్వము యొక్క విధి ఏమిటంటే దీనిని ప్రైవేటిఫికేషన్ ఆలోచించాలి. వ్యాయమైన
ప్రాటిస్టిక్స్ ను చూడకుండా అప్పుడు వుండే పరిస్థితులను గమనించకుండా, అవన్నీ
కొరింపకుండా అనుభవంలోకి తీసుకురాకుండా చట్టం చేయటం వ్యాయం, కాదనీ
మనవి చేస్తున్నాను. ఇటువంటి ప్రధానమైన బిల్లును తెచ్చేటప్పుడు, అనేక విష-
యాలు ఆలోచించవలసియుంది. నిన్నగానీ, అంతకుముందు కాని మంత్రులు
ఇచ్చిన ఉపన్యాసాలను బట్టి ఇవన్నీ ఆలోచించినట్లు కన్పించటంలేదు. ఈ చట్టం
అమలులోనికి వచ్చిన తరువాత ఎంత భూమి వస్తుందో, వారి దగ్గర ప్రాటిస్టిక్స్
లేవు. భూమి కావాలనేవారు ఎంతమంది వున్నారు? ఎంతమందికి భూమిని
అవకాశం వుంటుంది? దానికి ప్రభుత్వం ఎంత కాంపెన్స్ షేమ్స్ చెల్లించవలసివుంటుంది?
ఇప్పుడు వుండే రైతుకు, కూలికి సంబంధం ఏమిటి? కూలికి, ప్రభుత్వానికి వుండే
సంబంధం ఏమిటి? ఎన్ని తరాలు వున్నాయి? 5,000 ప్రకారం అయితే ఎంత
భూమి మిగులుతుంది? 5,400 అయితే ఎంత భూమి మిగులుతుంది? అనే
తోటలు, ప్రైవేటిఫికేషన్ ప్రభుత్వం సేదించకుండా, ఇవన్నీ చర్చించుకోకుండా
కేవలం ఒక చట్టాన్ని, క్యూరికల్ టిప్ నిర్మించుకోవటం వల్ల చేశారని వ్యాయం
కాదు. అల్లకల్లోలము కలగటము కచ్చుమందే ప్రయోజనం వుండవలె నేను
మనవి చేస్తున్నాను.

మనం ప్రజాస్వామ్య బద్ధమైన నిజర్లిక్‌ను నిర్మించుకొన్నాము దానిలో ముఖ్యమైనది Personal liberty of the individual and the dignity of the individual దానిని మనం మెయిన్ టైన్ చేసుకోవాలి అందుకొరకై మన రాజ్యాంగంలో Adult franchise and liberty of the individual కు గ్యా రెంటి ఉంది Adult franchise, dignity of the individual ను పోషించుకొనటానికి వర్సనల్ లిబర్టీని, కేవలం వ్యక్తిత్వాన్ని పోషించుకొనటానికి మనం పునాదులు చేసుకొన్నాము. ఏ ప్రజాస్వామ్య రాజ్యాంగానికి అయినా ఈ Adult franchise Personal liberty అనేవి పునాదుల వంటినని నేను మనవిచేస్తున్నాను. వర్సనల్ లిబర్టీ అంటే ఏమిటో మనం రాజ్యాంగంలోనే, ప్రియారిటీ లోనే వ్రాసుకొన్నాం

To ensure to every citizen of India Justice, Social, Economic, Political అని అలాంటప్పుడు మనం ఈ జస్టిస్ ను ప్రతి సిటిజన్ కు ఈ చట్టం ద్వారా కలుగజేస్తున్నామా, లేదా అనేది మనం చూడవలసివుందని నేను కోరుతున్నాను పాలిటికల్ జస్టిస్ గురించి, వర్సనల్ లిబర్టీ గురించి రైట్స్ ఆఫ్ ఫ్రీడమ్ అనే రీర్లిక క్రింద మనం ఆర్టికల్ 19లో చెప్పుకొన్నాము. ప్రతి మనిషికి, ప్రతి ఇండియా పౌరునికి భూమి కాని, అన్మికాని ఏ ప్రావర్టీ కాని సంపాదించుకోవటానికి, పుండుకొనటానికి అమ్ముకోటానికి, అనుభవించటానికి సంపూర్ణమైన స్వేచ్ఛ పున్నదని మనం ఆర్టికల్ 19లో వ్రాసుకొన్నాము ఈరోజు ఏ ప్రావర్టీ అనే ప్రశ్నలేదు. ఏ ప్రావర్టీ అయినా ఒకటే అయినా దానికి కొద్ది లిమిటేషన్స్ పున్నమాట వాస్తవమే దానిని నేను కాదనను. ఆ లిమిటేషన్ కూడా ఆ సెక్షను లోనే వుంది 'రీజన్బుల్' రిస్ట్రిక్షన్స్ అని, ఏ రిస్ట్రిక్షన్స్ నువున్నా. మనం మూల సిద్ధాంతానికి తోబడి పుండడలనుకొన్నప్పుడు, ఆర్టికల్ 19ని మనం ఫోలో కావలసివున్నప్పుడు దానిలో వున్న ఫండమెంటల్ రైట్స్ ను మనం తెలుసుకోవాలి.

Fundamental rights are those basic and great rights inherent in the status of a citizen of a free country with an express guarantee for the promotion of those rights.

అని చెప్పబడింది అందువల్ల ఆ రైట్స్ they are such a transcendental character అందువల్ల వాటిని ఎవరూ కూడా అనెంబ్రిల్ మూడువందల మందికి మూడు వందలమంది అనుకూలంగా వున్నా కూడా ఆ ఫండమెంటల్ రైట్స్ ను కాకిలాల్లో పలుకలేదు. ఇండమాడోపు ప్రెస్ లిడెంట్ కు ఈ రైట్స్ లేదా దానిని కాపాడుకోవడానికి చూడవల్సి వుంది అని కూడా పార్లమెంట్ కూడా మూడు వందల రెండు వందల ముప్పా ముప్పా వందలమంది అని చెప్పినా కూడా ఫండమెంటల్ రైట్స్ ను కాకిలాల్లో పలుకలేదు. కాన్స్టిట్యూషన్ ను పూర్తిగా సెట్టివేస్తే తప్ప అందువల్లే కాటిని ఫండమెంటల్ రైట్స్ అన్నాడు.

సుఖారావుగారి, డెఫినిషన్ ప్రకారం—ఒక వ్యక్తి నాడు, ఈ పండమెంటల్ లైట్, అవసరమేదని చెప్పినా కూడా వాటిని ప్రాప్తమౌతానీ అంటే

Mr Speaker -What is the fundamental right involved here?

Sri D. Kondiah Chowdary - I am going a step further and saying that these fundamental rights cannot be divested, cannot be surrendered even by a private citizen. That is my submission. But what are the fundamental rights here involved, that is the main question. The fundamental right involved is Article 19 (f) namely, the fundamental right of a citizen to acquire, hold and dispose of property.

ఈ దేశంలో ప్రతి పౌరునికి కూడా అర్హిని సంపాదించుకొనటానికి, పంచుకొనటానికి, అవసరమైతే డిస్పోజ్ అఫ్ చేసుకొనటానికి, వదిలార్పమైన స్వేచ్ఛ ఉంది. దానిని ఆ సెక్షన్ లో ఎంత బ్రూట్ మెథాడ్ లో వున్నా, పార్లమెంటులో ఎంత ట్రైబ్ మెజారిటీ వున్నా వై లేట్ చేయటానికి పిలువేదని స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నది.

అందువల్ల నేను ముందే చెప్పే అన్యత, Indian Citizen గా ఉన్న వ్యక్తి, our Constitution ప్రకారము ఆయన అర్హిని acquire చేయటానికిగాని, hold చేయటానికిగాని, అనుభవించటానికి, అమ్ముకోటానికి ఉన్నటువంటి fundamental rights ను ఈ చట్టము నిషేధించటానికి తోడ్పడుతున్నది. There is a limitation by virtue of this Act to the fundamental right of every Citizen to acquire, hold and dispose of the land. And therefore I maintain that this Act violates the Fundamental principle involved in the case of every Indian Citizen under the Constitution under Act. 19 (5). Therefore, I submit that in this Bill certain limitations to these rights given to Indian Citizen, are involved. ఇందులో కేవలం reasonable restrictions మాత్రము ఉండటానికి అవకాశము ఉన్నదని ఈ క్లాజ్ క్రింద ఇచ్చిన explanation లో చెప్పబడినది. What is reasonable restriction and what is not reasonable restriction? It is a justiciable question. దీనిని గురించి మీరు నిశ్చయించవలసి ఉన్నది. What is reasonable and what is not reasonable must be judged by a Court of law. ఇప్పుడు ఈ reasonable restriction అంటే అది చాలా వరిమితమైన restriction అని అర్థము. I wish, the Hon. Speaker should take into account what is reasonable and what is not reasonable restriction. Of course it is a discretionary matter. The word "reasonable" implies that these restrictions shall be imposed very very sparingly. That is my submission. ఈ restrictions reasonable అవునా, కాదా అనేది అలా నిశ్చయించడానికి కేవలం restrictions అవునా

మాత్రముచేత tail కాకపోతే head మాదే అన్న విధముగ, అలాంటి restrictions పెట్టి Indian citizen యొక్క fundamental rights కు భంగము కలిగించేటట్లు చేయకూడదు అని అంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ — Article 19లో ఏమి ఉన్నదో చదువుతాను. Reasonable restriction అనే దానికి definition ఇచ్చారు

"Article 19 (2) Nothing in sub clause (a) of clause (1) shall affect the operation of any existing law, or prevent the State from making any law, in so far as such law imposes reasonable restrictions on the exercise of right conferred by the said sub-clause in the interests of the security of the State, friendly relations with foreign States, public order, decency or morality, or in relation to contempt of Court, defamation or incitement to an offence.

(3) Nothing in sub-clause (b) of the said clause shall affect the operation of any existing law in so far as it imposes, or prevent the State from making any law imposing, in the interests of public order, reasonable restrictions on the exercise of the right conferred by the said sub-clause

(4) Nothing in sub-clause (c) of the said clause shall affect the operation of any existing law in so far as it imposes, or prevent the State from making any law imposing, in the interests of public order or morality, reasonable restrictions on the exercise of the right conferred by the said sub-clause.

(5) Nothing in sub-clauses (d), (e) and (f) of the said clause shall affect the operation of any existing law in so far as it imposes, or prevent the State from making any law imposing, reasonable restrictions on the exercise of any of the rights conferred by the said sub-clauses either in the interests of the general public or for the protection of the interests of any Scheduled Tribe."

ఇందులో రెండు, మూడు, నాలుగు విభాగాలు క్రిందవచ్చాయి. అయితే క్రిందకు వచ్చినవి.

ఈ నాడు నిర్మూలన అధ్యక్షా, ఇప్పుడు దీనిపైన మీరు చూచినా అన్న విషయమే.

మిస్టర్ స్పీకర్: మూలము ఇప్పుడానికి వచ్చింది. అయిన argument ఏమిటో మూలం ప్రభుత్వము చేస్తుంది అన్నది తెలుసుకోవలసి ఉన్నదని. General public interest తో ఏమి ఉన్నది చేస్తున్నది వారు చూచుకోవలసింది కోరింది.

దులుగా ఉండకుండా restrict చేయటానికి ప్రభుత్వానికి అధికారము ఉన్నదా లేదా అనేదే point ఇక్కడ

Sri D Kondiah Chowdary—Mr Speaker, Sir, Your conception may be quite correct But inspite of that, reasonable restrictions అనేవి State పెట్టదలచుకుంటే. ఆ restrictions అనేవి చాల sparing గా పెట్టాలి అందువల్లనే ఇది Justiciable question అని అంటున్నాను ఇది discretionary matter దీనిని న్యాయాధిపతి నిర్ణయించాల్సి ఉంటుంది ప్రభుత్వము దృష్టిలో reasonable అని అనుకుంటే, కోర్టువారి దృష్టిలో అది unreasonable గా ఉండవచ్చు.

Mr. Speaker—He merely interprets and enforces law, he is not the person who says that this is reasonable or this is unreasonable. That power is given to the democratic body i.e., the collective wisdom of the people through their elected representations.

Sri D Kondiah Chowdary—Even the collective wisdom when it is exercised reasonably may be wrongly exercised

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అది వేరు మీరు law ప్రకారము చేశారా, లేదా అంటారు

శ్రీ డి కొండయ్యచౌదరి.—అది వరేనండి. But reasonable restriction implies (Interruption).

Mr. Speaker—You cannot go into the motives etc

శ్రీ డి. కొండయ్యచౌదరి.—Art. 19 క్రింద reasonable restrictions impose చేయటానికి ప్రభుత్వానికి అధికారము ఉన్నదని అంటే, ఇప్పుడు ఈ బిల్లులో పెట్టినవి "reasonable restrictions" క్రిందకు రావు అని వాదన.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆ అధికారము కోర్టుది కాదు. ఈ సభది.

Sri D. Kondiah Chowdary—I am just mentioning by way that whether it is a reasonable restriction or not is a justiciable question.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఈ సభకు స్వాధికారము ఉన్నది. మీరు convince చేస్తే, it can be ruled out.

శ్రీ డి కొండయ్యచౌదరి :—మీరు convince చేయవలసి అవసరము లేదు. Most of the Members in this House know it fully.

(Interruption by some hon Member)

Mr Speaker - As a legislator, he has the right of talking

శ్రీ డి కొండయ్య చౌదరి - ప్రభుత్వము పెట్టినవి reasonable restrictions కావు అని అంటున్నాను Reasonable restrictions పెట్టేటట్లుంటే, అవి ఎట్లా ఉండాలంటే, restriction అనేది ఒక tail గాను, Law అనేది head గాను ఉండాలి కాని, the "restriction" should not defeat the purpose of the Head itself, or the Article of the Constitution అది ఎట్లా ఉండాలి అంటే, నూటికి నూరు పన్నెండు ఉంటే అందులో ఎ ఒక్క పన్నెంట్లో, రెండు పరసెంట్లో తీసివేసేటట్లుగా ఉండాలి కాని, నూరు పరసెంట్లు ఉంటే, 105% restriction పెట్టి నూరు పరసెంట్లు కూడ కొట్టుకుని పోయేటట్లు ఉండకూడదు Reasonable restrictions ను గురించి చెప్పాలంటే ఎక్కడో ఏ విషయములోనో కొద్దిగా public interest తో పరిమితము చేయాలి కాని, ఇప్పుడు ఈ బిల్లులో పెట్టిన restrictions ఉన్నదంటే కొట్టుకొనిపోయేటట్లుగా పెట్టారు. అందువల్ల ఇది reasonable restrictions కాదు అని అంటున్నాను ఈ restrictions వల్ల Indian Citizen అని అనిపించుకునే ప్రతిమానవునికిని Constitution ద్వారా ఉంటున్న fundamental right ను ప్రభుత్వము ఎగర గొట్టుతున్నది ఇది చాల పరిమితముగ ఉండాలింది, ఇది కేవలం Tail wagging the Head మాదిరిగా ఉన్నది. అట్లా ఉండకూడదు. కాబట్టి ఈ బిల్లులో పెట్టిన restrictions పరిమితమైనవి కావు Art. 19 of the constitution క్రింద మానవుడు సంపాదించుకున్న rights ను ఈ బిల్లు ఎగరగొట్టుతున్నది. ఈ restrictions unreasonable గా ఉన్నందున, ఇవి మానవుని fundamental rights ను పరిమితము లేకుండా పోగొట్టుతున్నవి. కనుక, ఇది reasonable restrictions కాదు అని అంటున్నాను. ఈ restrictions అనేవి in the interests of the public కేవలం ఉన్నది కాని ఇప్పుడు చేసేది public interest తో అవునా కాదా అనేది ఈ Bill ముక్క objects and reasons of mention చేయలేదు. ఇందులో public interest అనేది ఏమీ ఉన్నంతవరకు లేదు. ఈ బిల్లులో ఒకవేల ఒక ఎకరవరకు మిగులునో, పది ఎకరాలు మిగులునో, వేయి ఎకరాలు మిగులునో, పదివేల ఎకరాలు మిగులునో, ఎంత మిగులునుందో ప్రభుత్వంకే తెలియదు.

మల్లెడ ప్రకాశ్ - శ్రీమతి లక్ష్మీకాంతమ్మగారు economic justice అని అన్నారు.

శ్రీ డి కొండయ్యపాదరి — ఆ point ను గూడ answer చేయటానికి సిద్ధముగ ఉన్నాను గతములో కళావెంకటరావుగారు ఈ బిల్లు ద్వారా సుమారు ఒక లక్ష ఎకరాలు మిగిలవచ్చున్నారు ఈ బిల్లును చూచి కమ్యూనిస్టుపార్టీ వారు, ఇతరులు చాలమంది ఒక లక్ష కూడ మిగులుతుందో, లేదో, అనలే ఉండలేమో అని అంటున్నారు నిజానికి ఎంత మిగులుతుందో ఎవ్వరికీ తెలియదు ఒక వేళ ఏ 20 వేల ఎకరాలో మిగిలితే, అది మన రాష్ట్రములో ఉన్న జనాభాలో ఎంతమందికి పంచబోతారు? ఆ విధముగ పంచబోతారో, లేక Cooperative Societies కు ఇస్తారో, లేకపోతే experimental farms ను ఏర్పాటుచేస్తారో తెలియదు మిగిలేది ఏ కొద్ది అయితే, అది పంచటానికి ఎంతమందికి పంచబోతారు? ఒక వేళ పంచబోయినా, అది చాలినంత ఉండదు చాలుతుందో చాలదో అనే అనుమానము కలిగినప్పుడు, ఒక వేళ Cooperative farming పెట్టుతారా అనే అనుమానము వచ్చినప్పుడు, దానివల్ల ప్రయోజనము కూడ ఉంటుందో లేదో తెలియనప్పుడు, ఇది నిజముగ public interest తో చేసినదేనా అని అడుగుతున్నాను ప్రజలకు ఉపయోగించని విధముగ ఉంటే, అది public interest లో చేసినట్లు ఎట్లా అవుతుంది? ఎంపికీ చాలాసార్లు, economic justice ఎట్లా అవుతుంది? public interest అంటే, అది అందరికీ ఉపయోగించటానికి ఒక రైలురోడ్డు వేయటానికో, లేక ఒక స్కూలు బిల్డింగు కట్టించటానికో అయితే అది public interest అనిపించుకుంటుంది ఆవిధముగ ప్రజలు అందరు ఉపయోగించుకునే పనిచేస్తే, అది public interest క్రిందకు వస్తుంది. ప్రభుత్వము ఇలాంటిది ఏదైనా చేయదలిస్తే, ఇది ప్రజలందరికీ ఉపయోగించాలి. కేవలం ఒక రికో ఇద్దరికో, లేక ఒక section of the people కో ఉండకూడదు. కేవలం పదిమంది దగ్గరనుంచి భూమి లాగుకుని ఇంకొక పదిమందికి పంచివంత మాత్రాన అదికూడ పంచుతారో లేదో అనుమానముగ ఉన్నప్పుడు, అది public interest లో చేశారని చెప్పటానికి వీలులేదు. Public interest means, any act done by Government must be in the interest of the general public and not in the interest of a particular Community or a section of individuals, or only a few people. This act cannot be said to be done in the interest of the public. Therefore the restrictions now imposed are against the constitution and are void. That is why yesterday we moved an amendment to the effect that this may be referred to the Supreme Court through the president of the Indian Union. ఈ amendments తో కొండ పాదరాలు ఉండవచ్చు, అందు విషయము ఏమిటంటే, ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టువారికి పంపించి, ఇది Article 19 of the Constitution ను violate చేస్తున్నారా, లేదా అనేదిను ప్రశ్నించాలి అభిప్రాయము ఏకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

తరువాత మూడవ point- ఇది resonable restriction కాదని తమకు ఇదవరకు మనవిచేశాను ఆ resonable restriction అనేది నిర్ణయించ వలసింది మనము కాదు ఇప్పుడు దీనివల్ల వచ్చిన ఖామి లేదు కాబట్టి, resonable restriction కాదు కాబట్టి violation of article 19 అని తమకు మనవిచేశాను ఇక, మనం నాగరికత యొక్క చరిత్రను బట్టి చూస్తే, మనం ముఖ్యంగా ఒకటి ఆలోచించవలసి యున్నది ఈ property అనెలు ఎట్లా వచ్చింది, ప్రపంచము యొక్క, సంఘము యొక్క పరిస్థితి మొదటి నుంచి ఏవిధంగా వచ్చింది అని చూచినప్పుడు, communal ownership నుంచి indi-vidual ownership కు పోతున్నదని నాగరికత చరిత్రవల్ల తెలుస్తుంది ప్రపంచ ములో ఆదిమ జాతి పరిస్థితి నుంచి, ఇప్పుడు ఉండే పరిస్థితికి వచ్చేవరకు ఏ విధంగా జరిగిందని చూచినప్పుడు, communal ownership నుంచి individual ownership కు వచ్చింది property అని తెలుస్తుంది. మొదట వారికి హక్కు లేనటువంటి వాన్ని క్రమంగా individual గా మనిషికి హక్కు ఉండేట్లు చేయబడింది. ఇది ఇట్లా develop అవుతున్న పరిస్థితులలో సోవియట్ రష్యా వారి పద్ధతి చూస్తూ మనం కూడా వారి పద్ధతులలో పోవాల్సి దీనికి sudden గా ఒక break వడింది. తమక నాగరికత ఏ విధంగా evolve అవుతున్నదో ఆ రకంగా పోవాలేనా, లేక ఇతరుల పద్ధతులను అనుసరించి పోవాలేనా? సోవియట్ రష్యా పద్ధతిని అవలంబిస్తామంటే హాకేమీ అభ్యంతరం లేదు, కాని ఒక వైపున మేము ప్రజాస్వామ్యమని చెప్పుకొంటూ, మేము కేవలం విప్లవాత్మకానికి వ్యతిరేకమని చెప్పుకొంటూ, రెండవ వైపున ఇతరులు విప్లవం ద్వారా, రక్తపాతం ద్వారా సంపాదించినటువంటి భూములను వీరు కూడ అమలుపెడకామంటే మోకేమీ అభ్యంతరం లేదు అయితే ఒక విషయం మాత్రం చెప్పుకున్నాను. ఎప్పటికీ కూడ నాగరిక individual ownership ప్రక్కనే పోతున్నది. ఆ నాగరికతను దిగ్గం చేయడంమొకట సోవియట్ రష్యా ప్రకారం పోండి, మోకేమీ అభ్యంతరం లేదు తరువాత fundamental rights question వచ్చింది. Article 14 క్రింద కూడ ఈ చట్టము చెల్లనేరదు. ఇది unconstitutional అని తమకు నుకవించేస్తున్నాను. Article 14 లో ప్రతి India పౌరుడికి equal protection before law and equality before law అని చెప్పి జడింది. ఇది రెండూ ముఖ్యమైన విషయాలు అది అక్కడ ఉన్న అవుతాయని చెప్పామన్నాను. అది టూటగా చెప్పుకున్నాను. ఈ చట్టములో ప్రతివీట కూడా discrimination ఉన్నది. అర్జున్, Durgabai విషయంలో, మోమి కామందూ యొక్క ఆర్డర్ పరిమితి ఉన్నది. కాని property అంటే ఏమిటి అనేది 1953 (1) H.L.J. లో స్థాపించారు. కుక్కాచావు గాని equal హక్కు అర్జున్ అని పేర్కొన్నామ.

Whatever a man produces by labour of his hand or his brain, whatever he obtains in exchange for something of his own, and whatever is given to him, law will protect him in the use or enjoyment or disposition of it

అందువల్ల property అంటే కేవలం భూమి property, మిగతావి కాదు అని చెప్పడానికి వీలులేదు I think even the Hon'ble Deputy Chief Minister will agree with me if I say that, landed property alone is not property. There are various kinds of properties - landed property, house property, jewellery and so many other things అటువంటివన్నీ, ఇక్కడ ఒక imposition, ఒక restrictions పెట్టారు on the landed property alone. "Any people who own landed property" is restricted here under Article 19 Article లో ఉండేటటువంటి పరిమితిము landed property కి మాత్రమే పెట్టారు మిగతా property కి అది పెట్టకుండా పోయినప్పుడు that is a clear violation of Article 14 అని నేను మనవిచేస్తున్నాను తరువాత ఈ చట్టముతో ఈ landed property అనేది అనేక విధాలుగా చూపిస్తున్నాయి అనేక discriminations ఉన్నాయి, in the matter of giving compensation, 50 ఎకరాలు ఉండేదానికి ఒక రకమైన compensation, 100 ఎకరాలు ఉండేదానికి ఇంకోరకమైన compensation, తరువాత various classes of land లో కూడా చాలా discrimination ఉన్నది. ఒక్కొక్క class of land కు ఒక్కొక్క విధంగా compensation ఉన్నది. అంటే భూమిలోనే discrimination, భూమికి ఇవ్వేటటువంటి compensation లో discrimination ఈ విధంగా ఉంది. తరువాత paddy, వేరుకొంతు పరిమితిము ఉంటుంది. Sugar cane వేస్తే పరిమితిం లేదు. చాలటి discrimination in the crop raised, in the compensation, and for the land taken. Property కి property కి మధ్య తేడా చూపించారు, తరువాత ఒకటే class of property లో కూడా 100 ఎకరాలు ఉంటే ఒక రకమైన compensation, 50 ఎకరాలు ఉంటే, ఇంకోరకమైన compensation చూపించారు. అలాగే తరములలో ఇదీగో ఈ తరముది అయితే ఇవ్వి రెట్లు compensation అది, ఈ తరము భూమి అయితే ఇవ్వి రెట్లు అని తేడా చూపించారు. ఈ విధంగా ప్రతిదీబ్బ కూడా discrimination ఉన్నది. Discrimination not only among property and property but also among people who own the same kind of property and also in the matter of compensation and also in the matter of crops raised వీలన్నిటిలో కూడా discrimination ఉన్నది. అయితే Article 14 (సంకీర్ణం) ఇది వల్లబునాకి చూడాలి నిలువ చేసేదు. చాలటి ఈ చట్టము వ్యాధుల మేకిది కావని మనవి చేసు

జ్ఞాను తరువాత Article 31 (2) of Indian Constitution లో ఈ విధంగా చెప్పబడుతున్నది— Property ని ఎవరైనా కూడా తీసుకొన్నప్పుడు, ఎవరైనా మెంటుకు హక్కు ఉన్నది ఈ forth amendment 1955 లోనో ఎప్పుడో చేశారు అనలు ఈ fundamental rights వ్రాసేటప్పుడే చాల గందరగోళం తరిగింది ముస్లిలాంటి వాళ్ళు ఈ fundamental rights నమోదు చేయాలని అన్నారు ఎందుకంటే భవిష్యత్తులో ఒక్కొక్క మనిషి యొక్క నాయకత్వం క్రింద, వారు అనేకమైన ఉద్రేకాలకు లోనుకాబడి అనేక రకాలైన పిల్లవాత్మక మైనటువంటి మార్పులు భారతదేశంలో తెస్తారేమో అని, దానివల్ల సంఘము చెడిపోతుందనే భయంతో fundamental right ను నమోదు చేయవలెనని సర్దార్ పటేల్, మున్నీ వాళ్ళంతా పట్టుపట్టారు. ఇప్పుడు ఈ పిల్లవాత్మకమైన మార్పులు కావలెననేటటువంటి వ్యక్తులు ఆ రోజు వాళ్ళధాటికి, చాట్లు చెప్పిన arguments కు తల ఎగ్గినవారే అందువల్లనే ఆ రోజు Constitution లో fundamental rights వ్రాయబడినాయి దానివల్లనే ఈ రోజు ఈ మాత్రమైనా చెప్పుకోడానికి అవకాశం కలిగింది. ఎప్పుడైనా ఒక వ్యక్తి యొక్క property ని తీసుకొనేటప్పుడు, market value compensation ఇవ్వనిచే తీసుకోకూడదని ఆ రోజు చెప్పబడింది. ఆ ఉద్దేశంతోనే fundamental rights నమోదు చేశారు. కాని సర్దార్ పటేల్ చనిపోయిన తరువాత, ఈ పిల్లవాత్మకమైన మార్పులు తీసుకొని రావాలనే ఉద్దేశంతోటి, ఆ భావన కలిగిన మనుష్యులు రక్షింపవలెనంటే భయములేనటువంటి మనుష్యులు, ఈ రోజు దీనిని amend చేసినారు. కాంట్రీ కూడ అప్పుడు ఉండే పరిస్థితులను బట్టి 31 (2) లో "When property of an individual is taken, it must be for 'public purposes' అని చెప్పినారు.

I want, Mr. Speaker, Sir, that you should see the words "public purposes".

They are the words actually used there. చాలా వాచాత్మకంగా చెప్పారు అప్పుడు కూడ market value యివ్వాలన్నారు, అందుకే చేసిన తరువాత కొద్దిగా మార్పు చేర్చుకొన్నట్టి అక్కడ ఒక వదల వాడారు.

They used a word.....

They used the word "for a public purpose".

The term "a public purpose" is specific, definite and clear, and comprehends a definite public purpose.

అది general గా కాదు. ఇంకొకరకంగా కూడ ఇట్టమనేటివల్ల నిర్ణయించారు.

"Public purpose" అన్నప్పుడు దానిని specific గా, clear గా, definite చేసారు.

'Public purpose' అని ఊరుకోకూడదు అట్లయితే ఈ దేశంలో ఆహార సమస్యను పరిష్కారం చేయలేకుండా ఉన్నారు కాబట్టి, జనాభా ఎక్కువ అయినదని కొంత మందిని చంపి public purpose కోసం చంపాము, అది public purpose అని అనవచ్చును కదా?

మిస్టర్ స్పీకర్.— 'Acquiring the property' అంటే మనుషులను చంపడమా?

శ్రీ డి. కొండయ్య చౌదరి — ఉదాహరణకు చెప్పాను. అది extreme కేసు. నేను చెప్పినది— ఏదైనా అస్తిని తీసుకొనేటప్పుడు 'public purpose' నిర్దష్టముగా చెప్పాలి. ఈ చట్టం ఎందుకు చెల్లనేరదని చెబుతున్నానంటే— 31 (2) ఆర్టికల్ క్రింద యిందుతో public purpose అనేది clear గా, precise గా, definite గా ఎక్కడా చెప్పి ఉండలేదు. ఉపముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతూ ఈ public purpose చెప్పటకు వీలులేకుండా ఉన్నదని, దీనివల్ల ఎంత భూమి వస్తుందో, ఎంత నష్టపరిహారం యివ్వవలసి వస్తుందో, ఎవరిది పంచిపెడతారో చెప్పటకు వీలులేని పరిస్థితి ఉన్నదని, వారివద్ద సరైన భోగట్టా లేదని అన్నారు. Public purpose చెప్పకుండా (unconstitutional aspect of it అట్లా ఉంచి) యీ మిగులు భూమిని ఎవరికి యివ్వబోతారు? రాజకీయ శాధితులకు యివ్వబోతారా? కాంగ్రెసువారికి వోట్లు యిచ్చినవారికి యివ్వబోతారా? కూలీలకు యివ్వబోతారా? అనేసంగతి తెలియకుండా, public purpose నిర్దష్టముగా చెప్పకుండా యితరుల అస్తిని acquire చేయుటకు ఒక చట్టము చేయడం 31 (2) క్రిందకు రాదు అని చెబుతున్నాను. అందువల్ల యిది public purpose కోసం చేస్తున్నామని చెప్పడం వ్యాయంకాదు 1951 A.I.R. Madras లో యిట్లా చెప్పారు.

If the executive takes property of any person it must be prepared to justify it under the authority of any valid law. I will agree with him 1950 Patna లో మాడ యిదేరకంగా వచ్చింది, చదువుతాను.

I will agree with him with respect that mere State policy or policy of the party in power may not be the same thing as public purpose.

These are the crucial words.

I will agree with him with respect that mere State policy or policy of the party in power may not be the same thing as public purpose.

ఒక తప్పును సరిదిద్దడానికి చేసే శాసనం అది statute కాదు This is not the law of the land అన్నాడు— Fundamental right ను violate చేస్తూ ఒక చట్టము చేసి ఇది valid law, దీని ప్రకారం ఆ ప్రిన్సిపిల్ తీసుకోనుటకు అధికారం ఉన్నది— అని చెప్పటకు వీలులేదు అన్నారు

Any property must be taken by the law of the land The words 'law of the land' do not mean a Statute passed for the purpose of working the wrong. You are taking property under a wrong procedure and you want to justify it under law and that law is unconstitutional

Mr Speaker - Taking the property of anybody is wrong

Sri D Kondayya Chowdary - Yes, Sir, you cannot pass a law for that wrong thing

అధికారంలో ఉండే పార్టీగాని, మెజారిటీ పార్టీగాని, Election manifesto లో policy చేపాచుని, అందువల్ల ఇది 'public purpose' అని justify చేసుకొంటూ "మా ఎలక్షన్ మేనిఫెస్టో సిల్లాంతం ఇది" అని చెబితే అది public purpose అవదు—అని 1951 A.I.R. Madras చెబుతోంది కాబట్టి యివన్నీ చూచినప్పుడు స్పష్టమైన నిర్వచనం లేనప్పుడు ఇతరుల ఆ ప్రిన్సిపి తీసుకోనుటకు అధికారం లేదు అనేది స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. అందువల్ల ఇది చట్టానికి విరుద్ధమని చెబుతున్నాను.

నష్టపరిహారం విషయంలో ఎక్కువ డబ్బు యివ్వాలని చెబుతున్నారు. చేసుకోలేదు—compensation ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు "doctrine of eminent domain" ప్రకారం, Constitution ను amend చేసిన ప్రకారం, public purpose కోడకు ఇతర అప్రిన్సిపి తీసుకోనుటకు అధికారం ఉన్నది. కానీ a purpose ఏమిటో precise గా, definite గా నిర్వచించాలి. ఒకరి భూమిని స్వామ్యం కట్టుటకో, రైల్వే లైన్ కట్టుటకో, Highways కోడకో, ప్రాంత మైన ప్రాజెక్టు కట్టుటకో, వరదోదవ అడ్డు నెట్ కట్టుటకో, precise, definite purpose ఉంచుచే అవసరమని తీసుకోనుటకు కోర్ట్, కోర్ట్ compensation యివ్వాలని గాని purpose నిర్వచించుటలో తీసుకోనుట constitution అ నివర్తము. ఉపాసనలైన purpose ను తీసుకోనుట స్వామ్యం కాదు. Public purpose define చేయకుండా, compensation గా market value యివ్వకుండా ఉపాసనలైన purpose ను యివ్వకో విధంగా యివ్వకుండా స్వామ్యం కాదని మునిసిపల్స్ న్నాను. Compensation అంటే, వేతనం salary గా ఉండరాదు.

దు 100-ల వద్దపు తీసుకొని 0-8-0 లు యిస్తామని చెప్పడం న్యాయం కాదు. జమీందార్ల విషయంలో న్యాయం అయితే అయి ఉండవచ్చును

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఎందువల్ల ? ఒక నేత జమీందార్ల విషయంలో న్యాయ మైతే న్యాయమై ఉండవచ్చుగాక...

ఎందువల్ల ? ఆరోజున రాజగోపాలాచారి గారు గవర్నర్ జనరల్ గా ఉండి ఉప్పుకొన్నారనుకనా ?

శ్రీ డి కొండయ్య చౌదరి :— అది జమీందారీ ప్రావర్తి అని వాసం తిక్కయిజ్ చేయలేదు

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఏళ్ళకు భేదం ఏమిటి ?

శ్రీ డి కొండయ్య చౌదరి :— భేదం ఉన్నది. అదృష్టా, చారు కల్జర్స్ ఆఫ్ ది రెంట్ అని అక్కడ అగ్రూ చేశారు అది జస్టిఫయబుల్ ఆర్గ్యుమెంట్ నేను కాదనలేదు దాంట్లో ఉన్న బాధ నాకుకూడా తేలును ఎందువల్లనంటే— చాకుకూడా ఒక జమీంకారి ఉండినది నేను మార్కెట్ వేల్వూలో మూడున్నర లక్షలు ఖరీదుచేసే జమీందారిని కొన్నాను కాని ఆ జమీందారిని తీసుకొని, నాకు 20 వేలు మాత్రమే నష్టపరిహారం ఇచ్చినారు. 20 వేల రూపాయలు ఇంకా ఎప్పుడో ఇస్తామంటున్నారు కాబట్టి ఇప్పుడు ఉన్నది అది కాదు ప్రశ్న అప్పుడు కూడ మేము సఫర్ అయినాము. కాని దానిని గురించి మేము అంత సీట్ కావటంలేదు. జమీందారికి దీనికి చాలా డిఫరెన్స్ ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— "నాకు ఇంక ఆదాయం వచ్చే ప్రావర్తి" అని దానిని కూడ ప్రావర్తి క్రింద తక్కు కట్టడం ఉంది. కల్జర్ ఆఫ్ రెంట్ అయితేనేమి— మరెవరైతే నేమి.

శ్రీ డి కొండయ్య చౌదరి :— అందుచేత— ఈ కాంపెన్ సేషన్ కూడ సకా మంగా ఇవ్వటం లేదు. వంద రూపాయలు అన్న తీసుకొని ఒక రూపాయి చేతిలో పెట్టటం— ఇది నిజమైన వేల్వూడ్ కాంపెన్ సేషన్ అని చెప్పటం ధర్మం కాదు. ఇది న్యాయమైన కాంపెన్ సేషన్ కాదు. మనం ఇందులో ప్రావర్తిగాని, ఇందులో రైల్వే ఆన్ ప్రావర్తి గాని తీసుకున్నప్పుడు ఎంత కాంపెన్ సేషన్ ఇవ్వాలి? అప్పుది ప్రభుత్వం ఉన్నటువంటి ప్రశ్న. నవర్న మెంట్ ఎన్నేటూర్లో చేసినందు గాని, సిట్టెటార్స్ చేసినప్పుడు గాని పూర్తి మార్కెట్ వేల్వూమీద బ్యాంక్ వేల్వూ న్నారు. అలాగే ఇన్నార్ సెన్ సేషన్ నేమి తీసుకొన్నప్పుడు నావి, ప్లేట్ క్యాంక్

షేర్స్ తీసుకొన్నప్పుడు గాని మార్కెట్ వేల్యూకన్నా పొచ్చు మొత్తము అక్కడ చెల్లించారు అలాంటప్పుడు రైతాంగం నుండి భూములు తీసుకొన్నప్పుడు ఎందుకు మార్కెట్ వేల్యూ వారికి నష్టపరిహారం ఇవ్వటం లేదో నాకు బోధ పడటం లేదు రైతాంగానికి మరి నాశరకంగా కాంపెన్ సేషన్ ఇవ్వటం న్యాయం కాదు ప్రభుత్వంవారు ఎట్టేటు డ్యూటీ వేసేటప్పుడు, గిప్టాక్స్ వేసేటప్పుడు, స్టేట్ బ్యాంక్ షేర్స్ తీసుకొన్నప్పుడు, లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీలు తీసుకొన్నప్పుడు ఏ రకమైన (ఎంత) కాంపెన్ సేషన్ పే చెకారో, కనీసం అంశ రాకపోయినా, మార్కెట్ వేల్యూ అయినా రైతులకు నష్టపరిహారం ఇవ్వటం న్యాయం రైతులవద్దనుండి తీసుకొన్న ఆస్తికి మార్కెట్ వేల్యూ ప్రకారం నష్టపరిహారం పే చేయడానికి వీలులేదని ఎ సోషల్ జస్టిస్ చెబుతున్నదో నాకు అర్థం పడటం లేదు. అది ఎంతమాత్రం న్యాయం కాదని అమకు మనవి చేస్తున్నాను "ఇప్పటికే అనేక మైన తారుమార్లు జరిగినవి, ఈ బిల్లు ప్రకారం ఎంత భూమి మిగులుతుందో చెప్పలేము, తెలంగాణా చట్టం అమలు జరిపితే 10 లక్షల ఎకరాలు వస్తుంది అనుకొంటే ఎది వేల ఎకరాలు కూడ వచ్చేట్లు లేదు. ఆ విధంగా చూసినా - యీ బిల్లు క్రింద ఎంత భూమి వస్తుందో దానికి సంబంధించిన థోగట్టా నా గగ్గర లేదు" అని రెవెన్యూ మినిస్టర్ గారు చెప్పారు మన భారతదేశంలో ఉన్న ధర్మశాస్త్రం ప్రకారం, హిందూ పారశక్త చట్టం ప్రకారం ఇప్పుడు ఉన్నవారు, పుట్టబోయేవారు కూడ భాగాలు తీసుకోవడానికి అధికారము ఉంది; దానిని మనము ప్రీవెంట్ చేయలేము - అని అన్నారు "ఈ బిల్లువల్ల ఏమీ లాభం రాదు! ఎంత భూమి మిగులుతుందో చెప్పలేము; రాబోయే సంవత్సరం కూడ భాగాలు వంచుకోవటం ఇదివరకే జరిగింది కాబట్టి మనకు మిగిలే భూమి లేదు" అని ప్రభుత్వంవారు చెబుతున్నప్పుడు, ఇప్పుడు ఈ బిల్లు అవసరమని నా ఉద్దేశము. ఈ బిల్లులో ఇంకో విబిడ్డ మైన మనయం కూడ ఉన్నది. వామిలికి ఒక నిర్ణయనం ఇచ్చారు. పీప్లీ కౌన్సిల్ ఇడ్మింట్రీలో గాని, మన ఫెడరల్ కోర్టు తీర్పులలో గాని యీ విధంగా ఉన్నది.

"More expression of a will even by posting a card to the effect that a person is separating from the family is enough to affect partition in status."

ఈ విషయంలో నలుగురు అన్నదమ్ములంటే, అందులో ఒకడు "మీరు నాకు సంబంధం లేదు, నేనుంటే మనం వేరువర్గాము" అని బోర్డుకాడ్లలో ప్రాసెస్ చేసి వారికి తెలియజేసినప్పుడు, ఆ రోజునుండి వారు (ఆ ముఠాకిము) వేరు వర్గాలుగా భావించాల్సి అనే ప్రీవెంట్ కౌన్సిల్ ఇడ్మింట్రీలో గాని, మన ఫెడరల్ కోర్టులో గాని తీర్పులివ్వటం జరిగింది. ఒక హిందూ ఆన్ డివై డెడ్ వామిలి దగ్గరకు వచ్చి మనకు

ఎక్కువ భూమి ఉన్నది అని డిప్యూటీ కలెక్టర్ పోయి చెబుతాడు అనుకోండి
“పది రోజులనాడే మేము పంచుకొన్నాము బొబ్బిలార్లు ద్వారా నాను
కొన్నాము” అని వారు చెబితే ఏమి కావాలి? ఆ విషయం ప్రభుత్వంవారు ఆలో
చించాలి

Expression of will is enough It need not be registered
It need not be in writing It is enough even if there is oral
evidence to prove that there is partition

కాబట్టి ఆ తీర్పుల ప్రకారం ఒక కుటుంబానికి ఎక్కువ భూమి ఉన్నది అని అనటా
నికి ఏటులేదు అటువంటి పరిస్థితిలో యీ బిల్లువల్ల ఏమి ఉపయోగం ఉన్నదో
వాకు అర్థం కాదు రేపు ఎక్కువ భూమి ఉన్నవాళ్ళందరూ తాము ఆ స్థిరపంచ
కొని విడిపోయినామని చెబుతారు. అప్పుడు ఏం చేయాలి? ప్రీవీకాన్సిల్ తీర్పుల
ప్రకారం, ఫెడరల్ కోర్టు తీర్పుల ప్రకారం చూస్తే, యీ బిల్లు చాలా నిరుప
యోగమైన బిల్లుగా తేలుతుంది ఫేమిలిక్ ప్రభుత్వం వారు ఇచ్చిన నిర్ణయం నీల
బడదని తెలియజేస్తున్నాను ప్రభుత్వంవారు యీ బిల్లులో చాలా మార్పులు
తీసుకువస్తున్నారు చాలా పెద్దమార్పులు అనుకున్నారారు అటువంటప్పుడు యీ
బిల్లును ప్రజలముందు పెట్టవలసి ఉంటుంది ఈ ఇన్స్ట్రూమీంట్ ఓటింగో, రిపరెండ్ మో
తీసుకోకుండా, పునాదులతో సహా సంఘం యొక్క స్థితిని కదలించే మార్పులు
తీసుకురావటం వ్యాయం కాదని అంటున్నాను “మేము 1955 ఎలక్షన్ మేనిఫెస్టో
లో భూసంస్కరింప గురించి చెప్పినాము” అని అంటున్నారు. 1955 ఎలక్షన్
మేనిఫెస్టోలో ఏ పేజీలోనో ఒక మూల ఒక చాక్లం ప్రాకాసుని చెప్పి
యీనాడు ప్రభుత్వంవారు తాము తీసుకువచ్చిన బిల్లు యొక్క సమగ్రమైన
స్వరూపాన్ని ప్రజలముందు పెట్టకుండా పోవటం సమంజసం కాదు. అది వ్యాయం
కాదని మనవి చేస్తున్నాను. 1955 లో కమ్యూనిస్ట్ నియంతృత్వానికి ఓటు ఇస్తారా?
కాంగ్రెస్ ప్రజాస్వామ్యానికి ఓటు ఇస్తారా? — అనే స్టోగన్ మీద అందరూ అమ్మక
లలో నిలబడ్డాము. నేను కూడ చక్క కాంగ్రెస్ తరఫున నిలబడి ప్రచారం చేశాను.
వా నియోజకవర్గంలో గోపాల రెడ్డిగారు వచ్చి ప్రచారం చేశారు. అప్పుడు
“కమ్యూనిస్టు నియంతృత్వానికి ఓటు ఇస్తారా? కాంగ్రెస్ ప్రజాస్వామ్యానికి
ఓటు ఇస్తారా? నియంతృత్వం కావాలా? ప్రజాస్వామ్యం కావాలా?” అనే
స్టోగన్ తో 1955 లో ఎన్నికలలో పోల్చాము అనాడు ఎన్నికలలో భూసంస్క
రింప ఇన్స్ట్రూమీంట్ అంతా అందరూ ప్రజానికే చక్క కాంగ్రెస్ కు ఓటు ఇచ్చింది
అంతే ఏ ఉద్దేశం? అన్నాడు. కమ్యూనిస్టు రాజ్యం రాకుండా ఉండడానికి రక
ఓటు ఇచ్చారు అంతగాని 50 శాతము ఎలక్షన్ మేనిఫెస్టోలో భూసంస్క
రింప ఒక పేజీలో అందరూ ఒక చాక్లంలో ఉంటుంటే భూసంస్కరింప గురించి

ఆంధ్రప్రజానీకం వోటు ఇచ్చారని చెప్పటం న్యాయంకాదు, ధర్మంకాదు అని మనవి చేస్తున్నాను ఏప్రిల్ 20 వ తారీఖున హిందూ పేపర్ లో ఎడటోరియల్ లో ఒక విషయం వ్రాశారు

“Whether a fugitive reference to land ceilings in a manifesto which surveyed all problems from China to Peru constitute sufficient justification for pushing through a measure which is directed against a small class of land owners and which is riddled with anomalies and injustice, is arguable

ప్రపంచంలో ఉన్న సమస్యలను పరిష్కారం చేయటానికి మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నామని విచేళాల గురించి, వ్యవేశం గురించి చెబుతూ, యీ సమస్యను ఇంకొక రకంగా చిత్రిస్తూ, ఎలక్షన్ మేనిఫెస్టోలో తెలిపిన ప్రకారమే యీ పీలింగు బిల్లును తీసుకువస్తున్నామని చెప్పటం ధర్మం కాదని మనవి చేస్తున్నాను “అదాయాన్ని అధారంగా తీసుకొని మేము గరిష్ఠపరిమితి బిల్లు తేటోపున్నామని” మొట్టమొదట కళాపెంకటాచార్యగారు చెప్పారు. సెలెక్ట్ మిటి ముందుకు పంపించక ముందు ఉన్నటువంటి బిల్లుకు యీ బిల్లుకు చాలా తేడా ఉన్నది. మొత్తం బిల్లు స్వరూపాన్నే మార్చివేశారు. మన ఆనెంబ్లీ ముందుకు రాకుండా, మనతో సంప్రతించకుండా, మనతో సంబంధంలేకుండానే, కేవలం ప్లానింగు కమిషన్ చెప్పినదే ఉద్దేశంతో అదాయాన్ని బట్టిగాక, యాక రేజినిబట్టి భూమిగరిష్ఠ పరిమితిని నిర్ణయిస్తూ బిల్లు తేవటం—అనలు ఇది కంట్రీ ఆఫ్ ది హౌస్ అని వా అభిప్రాయము ఇన్ కమన్ బట్టి భూమి పరిమితి నిర్ణయించమని యీ బిల్లును జాయింట్ సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపించాము. ప్లానింగ్ కమిషన్ వారు 5, 400 కాదు, 8, 600 ఎకరాదాయం వచ్చే భూమివరకు పీలింగ్ చెట్టుమన్నారు కాబట్టి, దానిని సర్ కమ్ వెంట్ చేయటానికో 4 మో — అదాయాన్ని బట్టిగాక, ఏక రేజీనిబట్టి పీలింగ్ నిర్ణయించటం జరిగింది. ఆ విధంగా ఏక రేజీని బట్టి భూమి పరిమితి నిర్ణయించటం న్యాయం కాదు. ఇవలు ప్రభుత్వం ఇంటర్వ్యూ చేసిన బిల్లుకు ఇప్పుడు మనముందుకు వచ్చిన బిల్లుకు చాలా తేడా ఉన్నది. అప్పటి బిల్లు స్వరూపంలో చాలా తేడా ఉన్నది. అది కేవలం ప్లానింగ్ కమిషన్ చెప్పిన దానికంటే వేరే జరిగింది.

మొత్తంలోనూ దేశంపట్టి పాతకృష్ణయ్యగారు “ప్లానింగ్” మనకు పంపించిన దానిని చూచి మా సభకుందా అందరూ నిజం అనిపించిన చాలామంది ముందుకు వచ్చిన పార్టీల మూలకారుల అవరణే ఇది” అన్నారు. సుమారు 100 మంది ముందుకు వచ్చి యిక్కడ Planning Commission కు మూడు సార్లుగా మూలకారుల ముఖాగ్రాహకత్వం అనుభవించి బిల్లును మార్చుకోవలసిన అవసరం మనకేమి చెప్పింది?

House లో majority తీర్మానం ప్రకారం చేసినది ఆదాయాన్ని బట్టి కాదా? వాళ్ళు 5,400 వద్ద అన్నారు కాబట్టి, 3,600 పెట్టమన్నారు కాబట్టి వాళ్ళ ఉద్దేశ్యం ప్రకారం బిల్లును మార్చుకోవడం అంటే ఇది Planning Commission యొక్క యిష్టానుసారం పోయినట్లు కాదా? అప్పుడు మన సార్వభౌమాధికారం ఏమైనది? మన హక్కులు ఏమయినాయి? స్టానింగ్ కమిషన్ integral part of the Legislative Assembly యా? అని నేను అడుగుతున్నాను. అందువల్ల ఇది మరియు public opinion కు పోవాల్సి

ఉత్పత్తి పెరుగుతుంది అన్నారు. It is an arguable point పెద్దపెద్ద తేత్రాలు ఉండి సహకార వ్యవసాయం పెట్టి, మరవాగళ్లు పెట్టి దున్ని, అందరు కలిసి పనిచేస్తే ఉత్పత్తి పెరుగుతుంది. / సహకార వ్యవసాయంలో ఎన్నో విప్లవాత్మకరమైన మార్పులు తీసుకురావడానికి అవకాశం ఉన్నది. ఎక్కువ ఎరువులు supply చేసి, నిపుణుల యొక్క సలహాతీసుకుని అందరు కలిసి పని చేయాలి. అది పెద్దపెద్ద తేత్రాలు ఉంటేగాని సాధ్యం కాదు. ఒకవైపు సహకారవ్యవసాయం పెడతాను పెద్దపెద్ద తేత్రాలు ఉంటేగాని విలులేదు అంటారు ఇంకోకవైపున చిన్నచిన్న ముక్కలు చేస్తేతప్ప వ్యవసాయం పూర్తికాదు పెద్దపెద్ద తేత్రాలు ఉంటే ఉత్పత్తి పడిపోతుంది. చిన్నాభిన్నం చేసి కొద్దికొద్దిగా మార్పులు చేస్తామని ఇంకోకవైపున చెబుతున్నారు. ఇందులో పరస్పర విరుద్ధమైన భావాలు లేవా? 100 ఎకరాలు సహకార వ్యవసాయ తేత్రం పెడితేగాని ఉత్పత్తి పెరగదని ఒకవైపు చెబుతున్నారు. ఇంకోకవైపున 100 ఎకరాలు ఉంటే పెరగదు. 30 ఎకరాలు పరిమితి చేకాము అని చెబుతున్నారు. ఒకే breath లో యింత incongruous and conflicting statement యివ్వడం న్యాయం కాదు. అది కేవలం మనిషి యొక్క intelligence ను నామోషి చేస్తుందితప్ప అందులో అర్థం లేదని తమకు మనవిచేస్తున్నారు. ఒక్కొక్క వ్యక్తి తారతమ్యం ఎక్కువగా ఉన్నది. ఈ తారతమ్యాన్ని రద్దుచేయడం కోసం ఈ బిల్లు పెట్టాము అని అన్నారు. తారతమ్యాన్ని రద్దుచేయడం అంటే landed property లో ఉండే తారతమ్యాన్ని రద్దు చేస్తేనే తారతమ్యం పోతుందా? మేము యిద్దరము అన్న రమ్మలము ఉన్నాము. 100 ఎకరాలు నా బద్దర ఉన్నది. నేను land గానే పెట్టాలన్నాను. నా ఉమ్మడి 100 ఎకరాలు అమ్మి బస్సులో స్వాక్షరియో పెట్టుకున్నాను. అందు 10 ఎకరాలు సంపాదించిన అక్కడి వ్యవస్థాపక కమిషనరు నేను యిద్దరికీ 100 ఎకరాలు ఉండుకోని తల్లిదండ్రులు చెప్పి వ్యవసాయాన్నే చేస్తామంటే నాకు పరిమితి పెట్టాలి. ఇక్కడ అమ్మదమ్మలు యిద్దరిమధ్య పరిమితిలో తేడా లేదా అని అడుగుతున్నాను. 4 అకరం మామోయకు తీస్తేమిదు నా

తమ్ముడు. నాకు ఈ 30 ఎకరాలే అస్తి. ఇక్కడ తారతమ్యాన్ని సృష్టించడం లేదా అని మనవి చేస్తున్నాను అందువల్ల ఈ బిల్లు అసంబద్ధంగా ఉన్నది

Under Article 14 of the Constitution, under Article 19, and 31 also it is unconstitutional and the Bill is expropriatory and it is confiscatory in character. It is unjust to the middle-class and particularly to the Kisans. Therefore, whatever inroads may be made on the rights of the property in the name of social justice and equality, legislators in a democracy must realise that fair-play as between different sections and respect for the sanctity of contract and for the just rights of minority groups are essential if the community as a whole is to maintain faith in the rule of law and in the basic principles of justice. If the State behaves as if it can rob Peter and pay Paul, without any one questioning its rights or wisdom, it will be ultimately undermining the foundations of social stability and orderly progress.

Thank you, Mr. Speaker.

Sri Gopal Rao Ekkbote (High Court): Mr. Speaker, Sir. The question of land reforms had been before the whole Country for the last nearly ten years and it is not correct to say that the last elections were not fought keeping in view the land reforms proposed by the Congress Governments in various States. There may be sufficient grounds to say that at the time the first elections were fought, the picture had not emerged out as to on what lines the Congress proposed to bring land reforms because the Planning Commission's Report was not before the public during the time of the first elections. But by the time we went back to the polls in 1957 many States had already enacted....

Mr. Speaker: Even then in 1947 itself, they introduced the first step of land reforms, namely, the abolition of all intermediaries between the State and the ryot.

Sri Gopal Rao Ekkbote: The first phase had already been completed by 1951. Therefore, to say in 1960 that this matter was never brought to the notice of the public and that the Congressmen were returned without the knowledge as to what they are going to do as far as land reforms are concerned, is not correct. In December, 1958, this Bill was introduced before this House, and after it was referred to the Joint Select Committee, much water has flown below the bridge. Not only we had sufficient discussions inside the House and outside the House, but throughout the length and breadth of India. All aspects of land reforms have

been thoroughly discussed and one can legitimately say that except the few voices sounding here and there against the very concept of land reform, by and large there is a growing opinion of a large majority of people that there should be some kind of ceiling on the agricultural lands not only because it settles rural economy but it has its own impact and influence on the national economy also. There is also a growing feeling and almost a settled opinion that as far as the relationship of the landlord and tenants is concerned, it must be finally settled. The people are coming round the opinion that as far as fixation of fair rent is concerned, that also must be done. With regard to absentee-landlordism there is a settled opinion that it must be abolished. In view of these points, I am at a loss to know how fundamentally we can now discuss that there is no necessity of any land reforms at a stage where the nation has reached. The Planning Commission and the Central Government or the State Governments have rightly appreciated that in an integrated or a balanced economy, the agricultural economy has its own importance and influential place. When we say that our country is predominantly an agricultural country, any decision with regard to the final settlement of issues in regard to the rural economy will naturally affect all the aspects of our national economy. Therefore, in my first speech when the Bill was introduced I had pointed out certain draw-backs and defects in the Bill. Apart from the basis on which the ceiling was to be fixed, I had suggested that if we wanted these schemes of land reforms to be effectively implemented, certain lacunae which were found in the Bill must be completely removed so that the implementation of this scheme may not be further delayed. As I said earlier, this question has been before us for the last thirteen years and after having discussed threadbare we have reached certain conclusions and from that we have to take a jump, not in the dark, but in a certain direction. On the line of approach to this question, we have already decided and there is no use of going roundabout the same point and trying to vitiate, if you excuse me for using that expression, the atmosphere which is sufficiently confused.

I have carefully gone through the minute of dissent of my learned friends, appended to the main report of the Joint Select Committee. I was expecting a clearer and more vivid picture at least from the opposition point of view, but there also, if you excuse me to say, a lot of confusion exists and conflicting suggestions appear to have been given even in the dissenting note. I would just refer to them during the course of my speech. At the

time when this Bill was first introduced in the House, I had suggested two or three main points in order to see that these land reforms schemes are effectively implemented. The hon. Minister in his speech yesterday said that there were only two important points, so far as the objective of this Bill as concerned. One is that production on the land must be improved and the other is that surplus land would be made available for distribution among the landless poor. But, I might invite his attention to the twin objectives laid down by the Planning Commission because the two objectives put before the House by the hon. Minister do not present a complete picture. As far as the aims and objectives of land reforms are concerned, the Planning Commission also could not have put it in a better way when they said that the twin objectives of reforms are to remove such impediments upon agricultural production as arise from the character of the agrarian structure and to create conditions for evolving an agrarian economy at high levels of efficiency and productivity. These are so widely and broadly put that all aspects of land reforms which not only affect the structure of agriculture in the rural economy, but they must, in relation to the national economy, be constantly kept in view when we consider the question of land reforms. Therefore, during the last few years we have seen various schemes and various policies directed toward the attainment of these twin objectives laid down by the Planning Commission; we have got rid of the big zamindars and jagirdars; we have abolished practically all the intermediaries; we have regulated in a few States not only the relation of tenancy and fixed a fair rent, we have also fixed ceiling in certain respects. For example, in Telangana it is only from 1950 onwards that we had a kind of ceiling as far as agricultural holdings are concerned. Therefore, as far as the various steps designed to achieve these ends are concerned, we have gone very much ahead. Now, at this stage we cannot stop either to look back or try to go back on the achievement of our objectives. The only thing which I would like to invite the attention of those who still prefer to differ with the main provisions of land reforms is to put some alternatives which would take the whole opinion towards the direction in which all of us want to go. But, so far in spite of the fact that Pandit has been constantly telling those who still oppose the fundamental idea of land reform, to show an alternative to remove this poverty, to remove this disparity which exists, I am sorry to state that so far no constructive suggestion has come forward from economic experts as to what is the next alternative to the various kinds of land reforms suggested by the Congress Government.

Mr Speaker But the Swatantra Party says that we have no right to interfere.

Sri Gopalarao Ekbote That is the Constitutional question I might come at the end of my speech

Mr Speaker Why not at the beginning?

Sri Gopalatao Ekbote, Yes, I will do it

My friend has raised the same points which are raised very often not only in the courts but also on the floor of the Assembly and even in the Parliament. Their main contention, apart from the various other points which they had raised, is constitutional that the Government has no right to expropriate the land from land lords and they usually quote Articles 14, 19 and 31 of the Constitution of India. Their main or substantial approach to this question appears to be that holding of property has been upheld by the Constitution and if the Government wants to take away the property that must be only for a public purpose and fixation of ceiling or taking away of excess land does not fall within the ambit of public purpose, and therefore this Bill is expropriatory in character and *ultra vires* of the Constitution. This is one aspect. The second point was that the restrictions put in the Bill are not reasonable in their very nature and therefore it violates Article 19 of the Constitution. The third point was that, because the compensation fixed, the manner in which it was fixed and for whom the compensation was intended are violation of Article 31. It is said, in all these three articles the fundamental rights of the citizens are affected and the whole Bill is thus *ultra vires*. These three points were raised in several of the States not only in our own State or in the former State of Madras but also wherever such legislations have already been passed. But, I might invite the attention of my learned friend to the various rulings of the High Courts Hyderabad High Court and Andhra Pradesh High Court and even the rulings under Art. 14 of the Supreme Court where the points have been settled. As regards the classification of the persons who hold bigger slices of land and those who do not also own any land at all, these classifications have been held reasonable or rational classifications.

Now, as far as Article 14 is concerned, there are only two fundamental approaches which determine the validity of a particular legislation - that the classification should be rational and there should be nexus between the rational classification and the aims and objectives of the Bill. As I said earlier, the aims and

objectives of these land reforms have been put very nicely and wisely by the Planning Commission and in the provisions we have included in this Bill, we have only to see whether there is any relationship or nexus between the aims and objectives and this rational classification and if it does exist, then there is no violation of Art 14. In this connection, I must submit, Sir, it has been held by several High Courts that the classification of persons who held property in a large measure and whom we deprive of their property, is reasonable and rational classification as far as the improvement of the social economy is concerned, and in order to remove this glaring economic disparity surplus lands are to be taken over and distributed among those who are landless. That is the aim and objective of this Bill. Then, this rational classification will certainly have a rational nexus with the aims and objectives and it is certainly not violative of Article 14.

As far as reasonable restriction is concerned, it is a matter which ultimately the judiciary or the final court of authority must decide. As far as we are concerned, we certainly feel that in the interests of the public, in the interests not only of rural economy but of the entire national economy, it is very necessary that where 70 per cent of the means of production and 70 to 72 per cent of the population rest on the rural economy, we have to so regulate the rural economy as to see that the national economy is built on altogether a different structure. Therefore, as far as the reasonable restriction put on the holding of a particular class of society is concerned, they are not only reasonable, but they are absolutely necessary. Therefore, the question whether the restrictions put in the various clauses of the Bill are reasonable or not, is arguing a point at a stage where it does not require any argument at all. This matter has been often brought to the notice of the courts and various courts have definitely held that, as far as the reasonable restrictions are concerned, the primary consideration should be as to whether it fulfils the requirement of a particular society. In my humble opinion, this argument does not hold much water and Article 19 (1) (C) cannot be considered as having been violated by the various provisions of this Bill.

As far as compensation is concerned, my learned Friend himself has admitted that Article 31 has been amended by the Parliament and it is for the Legislative Assembly to say whether a particular form of compensation is reasonable or not and the courts are prohibited to go into the question of reasonableness of the compensation and it is for this House either to agree or disagree with the manner in which compensation is fixed. If we all

come to a unanimous or majority conclusion that this quantum of compensation and the manner in which compensation is fixed, are both good and valid, the courts will be debarred from going into the question of compensation as also the manner in which it is fixed and the quantum of compensation. Therefore, that question also need not be argued from any legalistic point of view. It is only the practical point of view, whether those landless people to whom lands are to be given are in an economic position to pay the quantum of compensation which we have fixed in the Bill. I have absolutely no hesitation in saying that the compensation which we have fixed is rather on the high side because they are not in a position to pay even so much of compensation. Personally I wish the quantum of compensation had been further reduced. To say that this compensation is nothing compared to the market price and all that, is to argue without taking into consideration the capacity of the various types of tenants or the landless persons. Therefore, as far as compensation is concerned, it is for us to decide whether the compensation is reasonable or not and, once we decide that the courts will be prohibited from going into the question, it is final. As I submitted already, it is a most reasonable decision we have arrived at and if we agree with this quantum of compensation, I am quite confident that not only it will be taking into consideration the capacity of the tenants or the landless persons to pay compensation but the landlords also must feel satisfied if they receive this much of compensation.

Then, as regards the question whether this is a public purpose or not, I think it will be a tall claim to say that surplus land from those who have been enjoying for the last many years thousands of acres is taken away and distributed to a particular section of the society on account of economic reasons. I do not think it can be argued by any stretch of imagination that this is not a public purpose. 'Public purpose' never means that it must be a purpose in which every section of the society must be interested. Even if a small and insignificant section of society is interested in their economic advancement, it is a public purpose, and I can very confidently submit that this matter also has been disposed of by various courts. Therefore, as far as these three or four objections are concerned, regarding the validity of the Bill, they need not entertain any doubts in our minds and the legislators can confidently go ahead and see whether the Bill which the Joint Select Committee has finalised fulfils not only the requirements laid down by the Planning Commission but also fulfils the expectations of the people who have been looking to this question with a lot of interest for the last 18 years.

After having answered all the points raised by my friends, with your permission, I will now go to the points which I would like to submit for the consideration of this august body. In my previous speech I had referred to the entire revenue laws, there are laws we are all aware, in vogue in Telangana and laws which are in force in Andhra, we have brought some from Madras and some from the old Hyderabad State and the entire legal structure in the revenue field is, if I may say so, disintegrated and disjointed. Therefore, the first step, if we want to see that these land reforms scheme is efficiently and effectively implemented, is not only to integrate the laws but also to bring them upto-date. That is absolutely necessary, and I would submit for the consideration of the Hon. Minister who has got a very wide and varied experience as far as revenue side is concerned and I hope he will agree with me when I say that because we do not have a codified law, an integrated law, an upto-date law, there are many difficulties and even the Ministers are feeling the difficulty as far as implementation of the law is concerned. Suitable steps must immediately be taken, before this Act is implemented, to see that not only laws are uniformly integrated but they are brought upto-date and codified also. I find that various orders, various G.O.s. and *gastis* exist today, and even a legal practitioner or an expert on the revenue side finds it difficult to lay his hands on the proper *gasti*. Therefore, the first thing for the efficient and effective implementation of these schemes of land reforms is to see that the entire legal structure is made clear and brought upto-date and codified.

The second suggestion that I had given in my earlier speech was with regard to maintenance of the village records. I am sorry to say that our experience for the past many years has been that the village records are found changed with as much ease as is possible, because I find conflicting records coming from the same village office. It is absolutely necessary, if we want to see that these reforms are meticulously and efficiently implemented, that the village records should be brought upto-date, kept clean and maintained efficiently. Unless we take an abundant precaution to see that the village records are properly maintained, however attractive the scheme may be as far as the statute is concerned, our laws will fail. Steps should be taken to bring the village records upto-date and maintain them properly and with sufficient supervision thereon. The third suggestion which I had made during the course of my earlier speech was with regard to the necessity of having one comprehensive law of land reforms.

Agricultural economy cannot be divided or sub-divided piece-meal by various legislations. It would have been a correct approach to have one legislation embracing all aspects of land reforms, viz. relationship between land lord and tenant, fixation of fair rent, prevention of fragmentation of holdings and fixation of ceiling, and it will be incorrect to say that one aspect of land reforms does not necessarily affect the other aspects of land reforms. And unless a complete picture is presented not only before the House but before the agricultural population of this State, it would be difficult for them to comprehend as to what the effect of these land reforms is going to be. This instability has affected the agricultural production during the last ten years and people would continue to be in that position and suspense position, and if we keep the matters in abeyance or hanging, the agricultural production is surely going to be further affected. Therefore, my request to the hon. Minister is to see that the other aspects of land reforms are immediately brought before the House in such a consolidated manner as to bring about homogeneity. As far as all the aspects of land reforms are concerned, it will not only save the unreasonable interpretation of the various laws, but it will also present a homogeneous picture before the agricultural population of our State. Therefore, I would repeat the suggestion which I had given in my earlier speech that there is a great necessity of legislating in a homogeneous way as far as agricultural economy is concerned.

The Select Committee appears to have concentrated more on the one question of fixation of ceilings and they have not properly appreciated, if I may say so, the significance or the implications of the other provisions incorporated at the end of the Bill. I am apprehensive that if these provisions are allowed to remain as they are in the Bill, in the efficient and effective implementation of those provisions there would be found lot of difficulties. It is therefore necessary that these defects are removed. As far as the question of fixation of ceiling is concerned, as I said earlier, we have discussed this question from various angles in an abundant manner. There are only two alternatives before the House; one is which was already accepted by the former Government of Hyderabad and incorporated in the Hyderabad Tenancy and Agricultural Lands Act, 1947; that was to base the fixation of ceiling on the basis of income keeping in view the past three years or five years or a few years income, and then in a rational way fix the ceiling multiplying the family holding by "three" in cases where the land is not cultivated personally or multiplying it by four and a half if the land is cultivated personally.

That was the agricultural scheme as far as ceiling was concerned in Andhra. The other alternative is as suggested in the Bill originally introduced before the House with a slight modification or rather improvement on the Hyderabad Bill, but when it went to the Select Committee, the basis was changed and now the classification basis has been accepted both in Telangana and Andhra. It is called anawari in Telangana and taram in Andhra. As far as anawari is concerned, I can confidently say that this classification was made a few years before, and not simultaneously in all the districts of Telangana. Therefore, how that classification can form the basis is a matter which requires further probe. It is hazardous to form any opinion either for or against as far as this basis is concerned. There are certain difficulties or lacunae involved on the basis of income. For example, if we adopt the basis of income with reference to three years of income of a particular piece of land, then there is going to be discrimination between an efficient landlord and an inefficient landlord and again there is going to be discrimination between a person who takes cash crops from the land and a person who cultivates ordinary crops. So, these niches or fine aspects of the land reforms were not taken into consideration as far as the basis of income is concerned. There are certain lacunae when we adopt that basis for the purpose of family holding. Similarly, there are certain drawbacks or defects as far as the classification of land is concerned. As far as taram is concerned, when I discussed the matter with some of my Andhra friends, they said there is lacuna here also. As far as Andhra is concerned, this taram or classification of land was fixed, not from the point of view of fixation of a ceiling but from the point of view of fixation of land revenue. Similarly, in the case of Telangana also, the aim and objective of the classification of land from various points of view was to fix the land revenue and not to fix a ceiling. It would, therefore, have been more valid if we had followed some scientific basis in order to convince the House that this basis would certainly result in a just distribution of the property.

Then again I find from the dissenting note that the non-members who prefer to dissent from this main formula now adopted by the Select Committee have also made certain observations which on the face of it appear to be quite contradictory. For example, they suggest under the heading 'OUR PROPOSALS' that income should form the basis. They also suggest that three years income should be taken into account. I do not know how that can be taken because the agriculturists, by and large, do not

maintain any record as to what exactly their income is. Then, this evidence has to be taken which I am sure will be quite vague, and any decision could be arrived at on that type of oral evidence. Then, they want that $\frac{3}{4}$ or $\frac{2}{3}$ of the net income should be taken and expenditure calculated at the rate of only 25% whereas in Hyderabad Act the expenditure was calculated at 50%. Therefore, as far as the alternative suggestion is concerned that 15 to 20 standard acres should be prescribed, that is something which goes quite contrary to the basis which they themselves have formulated. For example, even Section 4 of the Hyderabad Act lays down some broad principles and lays down the maximum ceiling and within that maximum ceiling directed the Land Commission to work out in particular local areas or regions as to what should be done. That was some type of combination or reconciliation between these conflicting elements. Economic basis was there, the classification of the land was kept in view and a third method which is more scientific namely that in every local area which is limited to a particular region a Land Commission consisting of some experts who are interested in the agricultural economy was constituted which would inspect the land and the records and after thoroughly going into the question fix the higher ceiling which will satisfy the requirement of the particular region. Therefore, in the Hyderabad Act, all these three essential elements for arriving at a reasonable, equitable or rational ceiling were reconciled and adopted whereas if we simply accept the suggestion made by the learned members of the Opposition that income basis should be adopted and three years' income should be taken into consideration and 15 to 20 standard acres should be fixed, then all these defects which I have so far pointed out will naturally be there. Unfortunately, we don't have a complete record of the picture emerging in Andhra or Telangana area and how it is going to disturb or improve upon the situation which has been created by the former Act of Hyderabad.

These are the questions which naturally arise as far as this question is concerned and after going carefully through the entire report, I find that either for this basis or for that basis no particular data has been made available. I shall give one example. As far as the investment question is concerned, the opposition members have argued that if we divide the land, the investment will not improve. Particularly, the hon. members of the Swatantra party have argued that the private investment on land will go shy. I have tried to find out actually what is the private investment on the self-cultivated or self-owned lands as far as our State is concerned. I am told that no specific data is available.

I could lay my hands only on the Bombay State data and I was surprised and shocked to some extent to find that on self-owned lands, investment on land improvement is only Rs/ 4/- per acre in 1948-49

Sri P. Rajagopal Naidu : No. It is not in Andhra. Andhra is separate from Bombay

Sri Gopal Rao Ekbote : That I know Andhra is separate from Bombay geographically. (LAUGHTER)

Sri D. Kodiah Choudry : For every acre, at least you must have 20 cart loads of manure which will cost nearly Rs. 200/- in Andhra

Sri Gopal Rao Ekbote : I was referring to land improvement and not agricultural improvement. In the case of undeveloped land, there is investment to the extent of only 30% as far as Bombay State is concerned. So far as our State is concerned, as I said, no specific data is available. Therefore, unless we indulge in imagination or some rough calculation, it will not be of much help to us. Data is available only for one State, namely, Bombay and there the investment in 1948-49 was only Rs 4/- per acre which was improved to Rs. 7.9 in 1953-54. Investment as far as irrigated land was concerned was to the extent of 70%, but in the case of undeveloped land the investment was only 30%. If that is the point, then this argument falls to the ground.

(The bell was rung)

These are the points which I request the House kindly to consider before we arrive at a conclusion.

Sri K. Kon Reddy (Lakkireddypalli) :— Mr. Speaker, Sir, I take this opportunity to make a few general observations on some sections of the Bill, particularly relating to some definitions. I think it is too late in the day now to say that there is no need for any land reform in this country. There is a section, and a fairly large section of the public who would say that in order to increase agricultural production, it is certainly not necessary to interfere with the property rights, as we now propose to do so. What was done in some of the western countries like Germany and other places where a need for small landholders was felt was the Government used to buy land at the market value and give the land to poor peasants who want to cultivate the land and realise the amount from them, but however that system we have not adopted. I personally would have wished that something like that were done. There is absolutely no doubt that there are certain disparities in

land holdings in this country, but there are disparities in other walks of life—in the various forms of property and it is natural that the land-owning classes are bound to feel that some injustice was likely to be done to them unless the other sections are also touched in the same way. However, Sir, one method by which these disparities could have been narrowed down was by means of a higher taxation on higher income, including on landowners. However, we have passed that stage, and even after introducing these land reforms, I think, it may become necessary to adopt such taxation methods.

One feels, Sir, that sufficient attention has not been paid to the practical side of agriculture by our friends who feel that unless land is divided among all classes of labourers, we can't really increase the agricultural production. The other section naturally feels that unless we have a large amount of land for each farmer, the production of agricultural produce is bound to go down. The truth seems to be somewhere in the middle. Let us take Sir, the example of a farmer with three or five acres of land. Is he really in a position to engage a pair of bullocks which is necessary to plough the land? I know in certain very poor and very weak soils, bullocks are being used for ploughing, but what is the effect? What is the sort of ploughing done to-day? They can't even scratch two or three inches and unless you plough it properly, the soil can't give you enough produce. If to-day our agricultural production is not as much as we would wish it to be, the reason mainly lies in the fact that a large number of our peasants own less than 5 acres of land and are not in a position to invest the capital that is necessary to get the best out of the land. We are told that in Andhra about 60 and odd per cent of peasants and in Telangana about 40 and odd per cent of peasants own less than 5 acres. The amount of ceiling that is now being imposed under this Report seems to be very reasonable on both sides. One good aspect of this Report is to base the ceiling of land, not on income according to the provisions of the original Bill that was introduced, but on tarans and anawars. This change has been done to remove the uncertainty that would probably exist in calculating and computing the ceiling of land if it is based on income. To arrive at a perfect system of income would certainly be very good, if possible, but I am afraid, it will take years and years before a computation of ceiling is done on income. The next best thing therefore is really to base the ceiling on tarans and anawars. Really, this taram and anawar is based on meticulous calculations done by the Settlement Officers depending mainly on the fertility of the soil and taking

other factors which give a fairly good idea of income that we get from the land. That being the case, I think, the Report has done great justice by basing the ceiling on taim in Andhra and anawari in Telangana.

I would like to bring to the notice of the House, Sir, one or two directions in which it would be necessary to make some changes. With regard to compensation, I would like to point out to the hon. Minister that very great injustice is likely to be done to Rayalaseema. It is said that the gross income for three years before the date of declaration is to be taken into account for arriving at the figure of compensation. It is a well known fact, Sir, that in some areas of the Rayalaseema for two or three years together rains fail and production becomes less in which case certainly the people of Rayalaseema will suffer on account of this computation. So, my request to the hon. Minister would be to change it to at least 5 years. The prices of food stuffs are going up for the last ten years. So, if 10 years is to be taken, one would expect that with regard to calculation of gross income also, 10 years has to be taken, but it seems to me that at least 5 years would be the minimum period for computing the compensation if some justice is to be done to the people of Rayalaseema, since some times in 3 years the landlords would really get no income and accordingly compensation amount would dwindle.

Secondly, Sir, there is one thing which requires clarification. There seems to be a conflict between some of the sections. Particularly, Section 7 and Section 14 cannot be easily reconciled. According to Section 7, in cases where a owner owns more than the ceiling area of land, he has to surrender the excess. Under section 7 (3), the owner has option to surrender whatever land he wants to. But under Section 14, the right of option which is rightly given to the landlord to surrender the excess of land is considerably restricted, because each class of land has to be taken into account for the purpose of surrender. It will be very difficult and will not be reasonable also. I shall give an instance. For example, if in each class of land, surrender has to be made, as it appears to be under Section 14, unhappy results would accrue. Under Section 4, there are various classifications into which land has been classified, for purposes of family holding. For Class A land, 5 acres is the extent of family holding; for Class B, 8 acres; for Class C, 10 acres; and for Class D, 12 acres, and so on. Suppose I have been asked to surrender about 18 acres of land. If I should surrender 4 acres out of Class A land, it would be 2/3rds of a family holding. To take another instance, for Class E, the

extent of family holding is 24 acres. suppose, if I have to surrender 8 acres, and the remaining acres only are taken into account, then there would be an anomaly. So I would suggest that instead of having this principle of surrendering land proportionately from each classification of land, option should be given to the landlord, so that he may not surrender proportionately from each classification of land, Class A to Class H. It would be enough if, according to the amount of land that he owns, the land to be surrendered is calculated on the basis of classification, instead of land being surrendered from each classification of land, proportionately.

Then with regard to Section 5, I have one suggestion to make. This provision relates to 'Declaration of holdings'. Under the provision, declaration should be furnished to the Revenue Divisional Officer within whose jurisdiction the major part of a person's holding is situated. This is in case where a person's holding is situated within the jurisdiction of more than one Revenue Divisional Officer. The term 'major part' has to be explained or clarified—is it, major part of lands of the various classifications. A wet acre may cost 10 dry acres. What I say is all the acres—wet and dry—should be taken into account, and majority of it to be taken into account, in furnishing the declaration. Or does it depend on the classification of lands made in Section 4, and calculations to be made accordingly? It is much better that some clarification is made with regard to that.

Then, the word 'orchard' is likely to give some difficulty in future. What is an 'orchard'? The ordinary conception is a fruit tree. Some scientist might say that tomato is a fruit. It is consumed as a fruit as well as a vegetable. Take for example cashew-nut. Does it come under the category of fruit or non-fruit tree? There are such difficulties. Instead of leaving this matter to the whims and fancies of the Revenue Divisional Officer, it would be better to make a clarification in the Act itself.

I would like to make one more suggestion as regards the people to whom land is going to be given. Political sufferers to whom land is being given should, I suggest, be exempted from the operation of that section.

Before I sit down, I would make a few observations. Hon'ble members are very keen that land should be divided among people, so that there may not be any landless people. There is no doubt that the Opposition Members are very anxious to help the poor man. I think the Congress has been doing all it can to see that

poor people are helped. For example, taxes are imposed on an upgraded scale on people who own lands. But with regard to the distribution of land, speaking from my own experience and coming as I do from Rayalaseema, I would suggest that it would not be desirable that all sorts of people should be given land of an insufficient area from which they may not be able to get anything. Difficulty arises with regard to the apportionment of land to these landless people. I happened to ask some of the landless labourers and ryots who own little land as to why they would not choose to go to places where Government have been offering land and where wet cultivation could be raised. The reply was that they would rather suffer in their native place than leave their parental home. There is today lot of land available with the Government. But I would like to know as to how many people in villages are prepared to go from their villages to places where there is land available with the Government. As a matter of fact, land that would be available after the imposition of ceiling would be very little whereas land that is with the Government is fairly large and upon which probably colonisation has to be done and Government have to take steps in that direction. When this is done, so much of trouble is minimised. Ultimately, the solution for the land problem and for poverty in the country depends mainly on how far and how soon we are going to industrialise the country. That is the only solution, but not giving land to each man, which is not useful for him, which is not enough for him to cultivate and which is in a condition in which he cannot raise or get crops therefrom.

Thank you, Sir.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఈ 10 నిమిషాల సమయం close చేయండి.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు (ఇల్లంపల్లి జనపదం) : అధ్యక్షా, ఇదివరకే అంతరిక విమర్శన ప్రక్రియ జరుగుతోంది. నా తరపున మొదటి స్టేజీ విమర్శన జరుగజేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మంచి fundamental నుండి బేసి ఉన్నది. ఇది తొలి విమర్శన అవుతుంది. అంతర్గత విమర్శన 10 నిమిషాల పాటు మిస్టర్ ప్రెమియం శర్మకు ఇవ్వండి. Quality తరగతి విమర్శన తరువాత, అది చాలా important question. తరువాత మరొక విమర్శన, అది కూడా ముగియజేయండి. మరొక విమర్శన 10 నిమిషాల పాటు.

(*Srimathi T Laxmikantamma in the Chau*)

*శ్రీ సి హెచ్ రాజేశ్వరరావు (చౌప్పడండి) - ఆధ్యక్షా, కే యర్ సరసిం హారావుగారు వా సమయం గురించి మాట్లాడిన దానితో నాకు ఏమీ నిమిత్తము లేదు. దయచేసి కొత్తగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను నిన్న ఈ బిల్లుపైన చర్చ ప్రారంభమైనది చాలమంది మాట్లాడారు ఈ బిల్లుకు సంబంధించిన వివిధ అంశాలే కాకుండా ఈ బిల్లుపట్ల వివిధ వాద్యాలు అనుసరిస్తున్న దృక్పథాన్ని, ఈ land reforms యొక్క చరిత్రను గురించి మాట్లాడడము జరుగుతున్నది. ఈ బిల్లుకు సంబంధించినంత వరకు కూలంకషముగా మాపార్టీ పరిపుర జద్దం ఎల్లారెడ్డిగారు చెప్పారు అయినప్పటికీ ఇంకా కొన్ని అంశాలు ఈ బిల్లుకు సంబంధించినవి ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకురావలసి వుంది. ఈ బిల్లును మొదట్లో ఒక రూపంలో శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టి తరువాత ఈనాడు మరో స్వరూపంలో తీసువచ్చి మా ముందు వుంచారు. ఇది విప్లవాత్మకమైన మార్పులు తీసుకు వస్తుందని కొందరు చెబుతున్నారు కొందరు ఈ బిల్లు గ్రామ సీమలలో, అక్కడి ప్రజానీకంలో విప్లవాత్మకమైన మార్పులను తీసుకువస్తుందని చెబుతున్నారు ఇది గుణాత్మకమైన మార్పులు తీసుకువస్తుందేమోనన్న భయంతో కొందరు మిత్రులు మాట్లాడారు.

కాని నేను చెప్పేది ఈ బిల్లు ఏ విధమైన విప్లవాత్మకమైన మార్పులను కాని ఏ విధమైన గుణాత్మకమైన మార్పులను తెచ్చేవిదంగా లేదని. కొంతమంది మిత్రులు వ్యక్తిగత ఆస్తిగురించి మాట్లాడారు. వెమకటిమండి మార్పునకి ఆస్తి హక్కు వుంది. దానిని మార్చడానికి ఏములేదు. అది చెప్పి అనేక విధాలుగా ప్రోత్సహించబడింది. కానీ దానిని నడుం ఇరికించి ఈనాడు ఇప్పుడు ప్రభుత్వం దానిని పోనీ బిల్లుగా మార్చింది. దానికి ఏం చేకం చేస్తున్నదో భయం మూపించటం జరుగుతున్నది. కమ్యూనిటీ ఓనర్ షిప్ నుండి ఇండివిడ్యువల్ ఓనర్ షిప్ కు క్రమంగా మార్పు వస్తుందని మిత్రులు చెబుతారు. చెప్పారు. వెమకటిమండిలో ఓనర్ షిప్ వున్నమాట వాస్తవమే. వ్యక్తిగత ఆస్తి క్రమంగా అభివృద్ధి చెందటం, అలా అభివృద్ధి చెందుతూ చెందుతూ మళ్ళీ ఈ కళాబులో ముఖ్యంగా ఈ 30 వ కళాబులో, వ్యక్తిగత ఆస్తులకు స్థానం లేకుండా, వ్యక్తిగత ఆస్తులు సమాజం యొక్క పురోభివృద్ధి అరికట్టుతూ దేశంలో అభివృద్ధిని, ఉత్పత్తిని పెంపొందించే కట్టులను అరికట్టుతున్నాయని, దానికి ప్రతిబంధకంగా పని చేస్తున్నాయని దానిని అరిగించి సామ్యవాద వద్దతితో మార్పుకొనటానికిగాను సమిష్టి ఆస్తులుగా చేసే మార్పుని మాట్టం చరిత్రలో ఈనాడు ప్రారంభమైంది. సెటిలిజేషన్ ను వలన దేశంలో ఉండాలని. వెమకటి సెటిలిజేషన్ ను మార్చడానికి ఏములేదు. అది ఏదీ లేదు. ఈ మార్పునే మనం అనేక ఇబ్బందుల పాలా పాడుని కొందరు మిత్రులు చెబుతున్నారు. ఈ విధంగా సెటిలిజేషన్ ను మార్చుట వల్ల వస్తుంది. వ్యక్తిగత

కించటం, ఎట్టి మార్పులను కూడ సహించకపోవటం ప్రపంచంలో అభివృద్ధి నిరోధకం అనిపించుకొంటుంది కాని అభివృద్ధికి అనుకూలమని అనిపించుకోదు బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు ఎన దేశానికి రాకముందు మన భారతదేశంలో భూమి ఏ విధంగా వుండి? భూమిపై యాజమాన్యం ఏవిధంగా వుండి? అనే విషయాలను పరిశీలిస్తే చాటిగూరించి చరిత్రకారులు స్పష్టంగా వ్రాసి ఋజువు చేశారు ఈ భూమి భూస్వాములకు, జమీందారులకు, జాగీర్దార్లకు వుండే విషయం కాదు మొత్తం కమ్యూనల్ ఆస్తిగా వుండి, ప్రజలందరూ సేద్యం చేసుకొని అనుభవించటం అనే పద్ధతి వున్నది. ఆ తరువాత బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు వచ్చి ఈ భూమిపై కృత్రిమంగా భూస్వాములను, జాగీర్దార్లను, జమీందార్లను సృష్టించి సామ్రాజ్య దోపిడికి ఒక అనుకూలమైన వర్గాన్ని సృష్టించి, భారతదేశంలో వుండే ఆర్థిక విధానాన్ని చిందరవందరి చేయటానికి పూనుకొన్నారు అప్పుడు భారతదేశంలో వున్న రైతులు, పేద ప్రజలు తిరిగి తమ అభివృద్ధికొరకు, తమ భుక్తిని సంపాదించుకొనుటకు ఈ భూస్వామ్య, పూర్వీకల్ సంబంధాలను మార్చటానికి పెద్ద పోరాటము సాగించారు గత 80 సంవత్సరములలో మన భారతదేశంలో సామ్రాజ్యవాదులకు వ్యతిరేకంగా, భూస్వాములకు వ్యతిరేకంగా ఏ విధంగా పోరాటం సాగించినది ఇప్పుడు నేను ఎక్కువ సమయం తీసుకొని చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. చాటియెక్క పరిణామను మనం తీచాడు స్పష్టంగా చూస్తున్నాము 1947 లో ప్రారంభమై 1949 వరకు తెలంగాణాలో బ్రహ్మాండమైన పోరాటం తిరిగింది ఆ కాలంలో నైజాం నవాబు ఆచంద్రతారాకర్కంగా, నూర్జుంగ్ ద్రులున్నంతవరకు—అలాగే పరిపాలిస్తూవుండాలని మనం స్కూల్స్ లో పాఠం ప్రారంభం కాకముందే ప్రార్థనలు చేసేవారం. ఈనాడు ఆ ప్రార్థనలు ఏ మయ్యాయి? ఆ వర్గాలు ఏమయ్యాయి? ఆ పూర్వీకల్ వ్యవస్థ ఏమయ్యిందో అంటే అవన్నీ చాలవరకు మారాయి. మనం చాటిని చాలవరకు మార్చుకొన్నాము. ఆ క్రమంలోనే ఈ పూర్వీకల్ వ్యవస్థను అశవమైన భూస్వామ్య విధానాన్ని మార్చుకొనకపోతే ఈ గ్రామాలు, ఈ రైతులు అభివృద్ధి కావటం సాధ్యంకాదు. నేవలం భూమిని పంపకం చేసినంతమాత్రాన సాంఘిక పరిస్థితి మారి నామ్యవారం వచ్చి ఇక దేశం అంతా మరీతం అవుతుందనే క్రమ మేరకే లేదు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా వచ్చిన ఈ సామ్యవాద దృక్పథాన్ని మనం వ్యవసాయం వరకు పరిమితం చేయాలని ఎవరూ అనుకుంటేదు. పరిశ్రమలోను, ఉత్పత్తికూడా ఈ దృక్పథంనే వ్యవహరించి నామ్యవాదాన్ని అభివృద్ధి చేయాలనే అనుకొంటున్నాము. 1949 లో శాస్త్రానుబంధివాదుల నేనన భూస్వామ్య కమిటీవారు ఏ. పి. ముహూర్తమ్మ కమిటీవారు, మొదటి సందర్శన ప్రచారకము, రెండవ సందర్శన ప్రచారకము సృష్టించిన చారు ఇదే విషయాన్ని స్పష్టంగా చెప్పారు. క్రమ క్రమంగా ఈ కమిటీ ప్రచారకనాలతోమం వ్యక్తి అస్తిత్వము పంపకం చేయటం.

భూసమస్యలను పరిష్కారం చెయటం, ఈ సంఘంలోగల వ్యత్యాసాలను తగ్గించి భూములు లేని నిరుపేదలకు, వ్యవసాయ కూలీలకు భూమిని అందచేసి ఉత్పత్తిని పెంచాలని, ఈ విధంగా సాంఘిక అవసరాలకొరకు చేస్తామని 40, 50 సం. నుండి కాంగ్రెసు తీర్మానాలలో చెప్పబడుతున్నది పండిత్ నెహ్రూ ప్రతిరోజూ 'ఈ మార్పును అర్థం చేసుకొండి, గమనించండి, దానికి సంబంధంకండి. మార్పులు తీసుకురండి' అని చెబుతున్నారు అటువంటి పరిస్థితులలో స్వతంత్ర పార్టీవారు మేము ససేమిరా ఒప్పుకోము ఇది చట్టవిరుద్ధం, సంఘవిరుద్ధం, మన సివిలిజేషన్ కు విరుద్ధం చరిత్రకే విరుద్ధం అని అంటున్నారు వారు అభివృద్ధికి అవసరమైన నూతన సివిలిజేషన్ కు, మొత్తం మానవాళిని కొత్త మార్గంలో ముందుకు తీసుకువెళ్ళే సిద్ధాంతానికి విరుద్ధంగా వున్నారు. కాబట్టి వారు ఈనాటి సివిలిజేషన్ ను వ్యతిరేకించి అభివృద్ధి నిరోధక సిద్ధాంతంతో ముందుకు వస్తున్నారు కాబట్టి అట్టివారి సిద్ధాంతం ప్రధానమైన అభివృద్ధి నిరోధక శక్తిగా భావిస్తూ దానిని ఖచ్చితంగా ఖండించటం అవసరమని నేను భావిస్తున్నాను.

ఇక, కాంగ్రెసు మిత్రులకు సంబంధించి కొన్ని విషయాలను చెబుతాను చాలమంది కాంగ్రెసు పక్షంవారు 'దీనిని' కమ్యూనిస్టులు వ్యతిరేకిస్తున్నారు. స్వతంత్రపార్టీ వారు వ్యతిరేకిస్తున్నారు. మేము శాంతియుతంగా విప్లవాత్మకమైన మార్పులు తెచ్చే మంచి మధ్యస్థులం అని చెప్పారు ఆ విధంగా ఉపన్యాసం చెప్పిన వారు మధ్యమార్గాన్ని సూచించి ఉభయ పక్షాలను బాగా విమర్శించామని సంతోష పడ్డారేమో కానీ వారి ఉపన్యాసాలు విన్న వాకు చాలా జాగ్రత్తగా వాగపూరు తీర్మానములో కాంగ్రెసువారు భూసంస్కరణలను త్వరగా పూర్తి చేయాలని, భూసంస్కరణల లక్ష్యాలను స్పష్టంగా చూపించి, గ్రామాలలో వున్న చహూకార వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధిచేసే క్రమేపి గ్రామాలలో భూసంస్కరణల విధానాన్ని అమలు జరిపాలని చెప్పారు. దేశంలో వ్యత్యాసాలను తగ్గించుకొని సామ్యవాదాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవాలి. అనే ఉద్దేశంతో మనముందరి ఏ దారిలోక దోరాటాన్ని నడిపించామో తెలుంగాడాలో కైకాంబ్రమున్న నీరంజక శాస్త్రాన్ని దృష్టిని ఆ ప్రభుత్వాన్ని కూలద్రోసే అనేక లక్షణాలకు భూమిని వర్తించి కలిపింది. అప్పుడు పరిణామం జిల్లాలలో ఎందుకొస్తుంటుంది అంటే శక్తి ప్రదర్శించాదో కాబట్టి యొక్క పరిణామం వాటి యొక్క ప్రభావం వాటి యొక్క శక్తిని కాంగ్రెసువారు భావించాకంగానే ఈ కార్యక్రమాన్ని కొంత నడిపించటం ఈ రోజున్న కొంత ముందుకు నడిపించటం ఎంతైతే అవసరం వుంది దానికి అవకాశం వచ్చింది దానితో సహకరించటానికి సిద్ధంలే తీర్మాన అభివృద్ధి చేశారు పుష్ప కమ్యూనిస్టులు, భూసమస్టులు అని మంచిది కాబట్టి తాళి

సహకారమిద్దాం అని చెప్పుకొంటున్నప్పుడు సమిష్టి కార్యచరణకు పూనుకోవలసిన అగత్యం మరి పున్నది అటువంటివన్నీ ఈ రోజు పున్నప్పటి మన కాంగ్రెసు మిత్రులులేచి కమ్యూనిస్టులను, స్వతంత్రపార్టీ వారిని ఒకే త్రాటకట్టి, ఒకే విధంగా తూలనాడి మేమే చక్కని మధ్యమ మార్గాన్ని తీసుకు వస్తున్నామని చెబుతూ మూలానికి ఈ బిల్లుద్వారా భూసంస్కరణల ఉద్దేశాన్ని సంపూర్ణంగా మటుమాయంచేసి, ఈ చట్టం ద్వారా అనేక షరతులు పెట్టి, అనేక మినహాయింపులు ఇచ్చి, అనేక ప్రతి బంధకాలు వీర్పరచి, పానకంలో వేలు పెట్టి ఆ వేలు నోట్లో పెట్టుకొంటే ఎంత మధురంగా వుంటుందో అంత మధురంగా ఈ బిల్లును తయారుచేసి, ఏమాత్రం భూమి రాకుండా చేసి అఖిలభారత కాంగ్రెసు వారు, పండిట్ నెహ్రూ ఈ సంస్కరణల అవసరాన్ని నొక్కి పక్కాచిస్తున్నప్పటికీ ప్రథమంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో తీసుకువస్తున్నామని అనుకొంటూ మన ప్రభుత్వము ఆచరణలో మన రాష్ట్రంలో ప్రబలంగావున్న భూస్వాములకు ఏమాత్రం నష్టం కాకుండా, నెలకొన్న కమిటీలో పున్న భూస్వాములకు ఏమాత్రం నష్టం రాకుండా కాస్తో కూస్తో సాధించుకొందామనే ఉద్దేశంతో తెలంగాణాలో 3,600 ఎకరాల దానిని పెట్టుకొంటే దానిని ఆచరణలోనికి రానియకుండా విద్రోహ చర్యగా పూనుకొన్నారు. ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నిజమైన అభివృద్ధినికోరే కాంగ్రెసువారు, కమ్యూనిస్టులు, సోషలిస్టులు అంతాకూడా దీనిని తీవ్రంగా విచారించవలసిన సమయం ఇది.

ఇటీవల సోషలిస్టు మిత్రులు కాంగ్రెసులో చేరారు. కాంగ్రెసు వారిమీద ఆధారపడి చేరారు. వారు చెప్పే ఉపవాసములు వినటానికి ఎవరు సిద్ధముగ ఉన్నారు? వారు మాట్లాడేది ఏమిటి? 1962 లో elections రావోతున్నది గనుక మాకు ఎవరు సహాయము చేస్తారు. కాంగ్రెసువారు తన్ను వేరేగత్యంతరము లేదని చేరారు. రైతాంగములో ఉన్న వేద ప్రజలు, కూలివర్గము అందరు కమ్యూనిస్టుల వైపు ఉన్నారు. వారికి ప్రాధత్యము ఉన్నదని, మాకు సహాయము చేసేవారు ఎవరు ఉండరని కాంగ్రెసు వైపుకు వేరేగత్యంతరము లేదని చేరారు. 1962లో ఎన్నికలు రావోతున్నది. రవకుంతులను చేతిలో పెట్టుకోకపోతే మనకు వేరే మార్గము లేదని కాంగ్రెసువారు ఈ బిల్లు ద్వారా వారికి సహాయము చేయటానికి పూనుచున్నారని ప్రకటించుచున్నది. ఇలాంటి భూసంస్కరణలు తీసుకోవలసినవి, భూస్వాములనుండి భూములు బాగుగ నవలసిన వస్తువని ఆలోచించి, తీవ్రంగా ఆలోచించి భూస్వాములకు సహాయము చేసే విధముగ ఈ బిల్లును ప్రభుత్వము చేపట్టినది. వేద ప్రజలు, మధ్యతరగతి ప్రజలు కమ్యూనిస్టు పార్టీవారికి సహాయపడుతున్నారు. ఈ బిల్లును తీసుకొని ఏదీ భూస్వాము అనే ఆలోచించారు. వేద ప్రజలకు సహాయము ఈ బిల్లుద్వారా చేస్తే, వేద ప్రజలు, భూస్వాములకు

సహాయము పోషించని ఆలోచించారు కాంగ్రెసువారు భూస్వాముల ఒడ్డికి లొంగిపోయి ఈలాంటి చట్టము తెచ్చారు ఈ చట్టముపేరు సూగరిష్ట పరిమాణపు బిల్లు అని పేరు పెట్టారే కాని, practicalగా ఇది ఆచరణలోనికి వస్తే, నిజముగా ఒక సెంటుకూడ భూమివచ్చే మార్గము లేదు తెలంగాణా ప్రజలయొక్క హక్కులను పూర్తిగా దమ్ముచేసింది ప్రభుత్వం భూసంస్కరణల ద్వారా పేదవారికి భూములు వంచుతామని చేసిన నినాదాల ఫలము ఏది? పేదకు భూసంస్కరణలు అంటున్నారే కాని, ఒక్క సెంటుకూడ పంపకానికి రావడములేదు రైతాంగము యొక్క కోరికలను భంగపరిచారు చాగపూరు తీర్మానంలో కాంగ్రెసు మహాసభ వారు భూసంస్కరణలను గురించి ఏ ఏ సిద్ధాంతాలను అనుసరించ ఎలేనని నిర్ణయించారు, వాటి నన్నింటిని బుట్టదాఖలుచేసి బిల్లు తెచ్చామంటే తెచ్చాము అనే విధముగా తయారుచేసి తెచ్చారు స్వతంత్ర పార్టీ మిత్రులు ఆసలు ఈ బిల్లు Constitution కు వ్యతిరేకము అని అంటున్నారు నిజానికిమూస్తే ఈ బిల్లు స్వతంత్రపార్టీ సిద్ధాంతాలకు అవగించిందేనా ప్రమాదం కలుగజేయడము లేదు, దీనివల్ల స్వతంత్రపార్టీ వారు భయపడనక్కరలేదు ఇంకా వివరములు చాలా చెప్పవలసినవి ఉన్నవి అధ్యక్షులవారు ప్రైము అయిందని చెప్పడమువల్ల విరమించ వలసినవచ్చి ముగిస్తున్నాను

* శ్రీ పి. వి. రాజేశ్వరరావు (నీదొకేట) :- అధ్యక్షా, మన రెవిన్యూనుంట్రి గారు ఖాళీకాలము తరువాత, దీర్ఘలోచన తరువాత, నెత్తెక్కుకొంటే బిల్లును మూల తరువాత, ఆలోచించి, ఆలోచించి, ఈ కనుకాల బిల్లును ఈ సభలో ప్రవేశ పెట్టారు. ఈ బిల్లువల్ల మన రాష్ట్రములో food production ఎక్కువ అవుతుందని, కొంత భూమి, భూమి లేనటువంటివారికి ఇవ్వవచ్చునని వారు సెలవిచ్చారు. అంతేకాకుండా మొత్తము శారవరేకములో అన్ని రాష్ట్ర మూలలోను ఏలాంటి భూసంస్కరణల బిల్లులు వచ్చినవో, వాటి అన్నింటికంటే మన బిల్లే జాగా ఉన్నదని ముర్తితిగారు పేర్కొన్నారు. ముర్తితిగారు చెప్పిన విషయము అన్నియు సరికొత్తినే, మనకు అర్థము అయ్యేటట్లు మన ఎదుట లెక్కలు గాని, వివరాలు, కాని వారు ఉంచవలసివచ్చింది. ఉదాహరణకు పేదగుతుందని చెబుతున్నారు గదా అంటే, అది ఎంత పేదగుతుందో, ఎవరికి మాత్రం తెలియదు. ఆ వివరాలు కూడా ఇవ్వలేదు. అంతే కాకుండా ఈ బిల్లు వ్యాప్తి అయిన తరువాత మూడు లేదా పాతి ఏకాదశమైన భూమి దొరుకుతుందా అని అంటే, ఈ లెక్కలు కూడా ముర్తితిగారు చెప్పలేదు. అని లేనట్లును ఈ బిల్లును ఎందువల్ల ప్రవేశ పెట్టారో అర్థము కావడము లేదు. ముందు ముందు చెప్పిన ఉద్దేశములు ఈ బిల్లు ద్వారా మూర్తితి కాకరందా అన్నియును ఈ బిల్లును తయారైన ప్రాంతముగ ప్రవేశ పెట్టినట్లు సరిగ్గా ఉన్నది. అలాంటి అనుకూలము ఏమీ ఉపయోగపడుతుంది. సరిగ్గా తెలుసుకో

ఉన్న పేదవారి పరిస్థితులను గురించి ఆలోచిస్తే, 1954 వ సంవత్సరములో ఒక కౌలుదారి చట్టము ప్యాసుచేశారు ఆ బిల్లు ద్వారా భూస్వాములు, భూమి లేని వారు, కౌలుదారు ఒక విధముగ settle అయినారు అది అట్లా ఉండగా ఈ బిల్లు తెలంగాణా ప్రాంతపు ప్రజలను గందరగోళ పరుస్తున్నది అంతకంటే మరేమీ లేదు అనాడు తెలంగాణాకు సంబంధించి కౌలుదారి చట్టము ప్యాసు చేసినప్పుడు ఇప్పుడు ఉన్న రెవిన్యూమంత్రి రంగారెడ్డిగారే అనాడు కూడ రెవిన్యూమంత్రి గానే ఉన్నారు అనాటి కౌలుదారి చట్టమునకున్నూ, ఈనాటి ఈ కమతాల బిల్లుకున్న చాల వ్యత్యాసము ఉన్నది. అనాటి చట్టము తయారు చేసినప్పుడు ఒక Land Commission ను ఏర్పాటు చేశారు వారి అభిప్రాయములను సేకరించారు వారి అభిప్రాయముల కనుగుణ్యముగ ఆ బిల్లును తయారు చేశారు ఏ ప్రాంతములో ఎంతెంత భూమి వస్తుందో రెక్కలు తీశారు, తగాదాలు రాకుండా చేశారు, కాని ఈ బిల్లు ద్వారా తెలంగాణాలో అనావారి అని, ఆంధ్ర ప్రాంతములో తరములని, భూములను విభజించారు. ఇది చాల సంతోషించాల్సిన విషయము. భూములను విభజించడములో A to H అని ఎనిమిది రకాల భూములుగ విభజించారు ఈ విధముగ ఎందువల్ల విభజించారో అర్థము కాలేదు. ఈ classification చూస్తే (A) రకపు భూమి విస్తీర్ణము ఆరు ఎకరాలు ఉండాలని అన్నారు (H) రకపు భూమికి 72 ఎకరములు ఉండాలని అంటున్నారు. ఈ భూమి విస్తీర్ణము ఒక్కొక్కటి ఒక్కొక్క family holding అని నిర్ణయించారు. అయితే దీనికి సీలింగు $4\frac{1}{2}$ times అన్నారు. ఆ విధముగ ఉండేటట్లుయితే (H) రకపు భూమి 384 ఎకరములు అవుతుంది. ఇంత భూమి అని వినటానికికొంత బాధాకరముగ ఉంటుంది. A to C రకములభూమి నుంచి మూగారీ భూములు. కానీ పెట్టభూములు 24 ఎకరములు గానీ, 36 ఎకరములుగానీ ఉంటే బాగాఉంటుంది. ఇంతింత విస్తీర్ణములు family holding గా నిర్ణయిస్తే ఇక పేదవారికి భూములు ఎక్కడనుంచి మిగలగలవు. ఇక భూసంస్కరణల బిల్లును తెచ్చామంటే, ప్రయోగము ఏమిటి? ఈ విధముగ family holding నిర్ణయిస్తే ముఖ్యంగా దొంగలరాజు విషయము పేదవారికి భూములు దొరికవచ్చే Land Reforms ప్రకారమైన ప్రభుత్వము చేరుకునేవచ్చునని అనుకోవచ్చు. భూసంస్కరణల బిల్లును తెచ్చినప్పుడు పేదవారికి కూడ కొంత భూమి మిగిలేటట్లు చూడాలి. కాని భూమి మిగలని బిల్లు తెచ్చిన ప్రయోగము ఏమిటి? పేద ప్రజావిభాగి అధ్యాయము చేయటానికి భూస్వాములను రుద్దించటానికి ఈ బిల్లును తెచ్చినట్లు వ్యవస్థలనున్నవి. ఇందులో ఇక వెళ్లటావుగాను 5, 400 మాహాయలు గలవై అదాయముగ ఉండాలని అన్నప్పుడు అది చాల ఎక్కువ అవుతుంది. ఇంకా కక్కువేగ ఉండాలని కొందరు వాదించిన వంగతి మరచిపోయాక రమణులూను, ఈనాటి బిల్లువల్ల ఏలేగు భూమినుంచి వచ్చే అదాయము చాలాగు రెట్లు, అయిదు

రెట్లు పెరిగేటట్లుగా ఉన్నది కాబట్టి 3 రములను బట్టి classify చేయడము సరైన విధానము కాదు దీనిని మార్చవలసిందిగా కోరుతున్నాను ఈ బిల్లువల్ల భూస్వాములకు మరొక అవకాశము కూడ కలుగజేస్తున్నారు ఈ బిల్లుకు పెన్సి డెంటుగారు assent వచ్చేలోగా భూస్వాములు మిగులు భూములను అమ్ముకునే అవకాశము కలుగజేస్తున్నారు దీనిని అరికట్టించటానికి ప్రభుత్వము తగిన కట్టడిట్ట ములు ఏర్పాటు చేయాలి సీలింగు ఏర్పాటు చేసినప్పుడు భూములు అమ్ముకో కుండా ఒక తేదీని కూడ నిర్ణయించాలి ఆతేదీ తరువాత ఎవరైనా భూములు అమ్ముకుంటే, అవి చెల్లవు అనే ఎథముగ ఏర్పాటు చేయాలి దీనిని ఒక Ordinance ను pass చేయడము మంచిదని నా అభిప్రాయము హైదరాబాదు యాక్టును ఏ పరిస్థితులలో ఏ విధముగ తెచ్చారో, దాని ద్వారా ఎంతమంది పేద ప్రజలకు లాభము కలుగజేశారో, చెప్పనక్కరలేదు ఆ పరిస్థితులను చూచి ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టడము సమంజసముగ కన్పించడము లేదు, అంతేకాకుండా ఈ బిల్లులో exemptions కు సంబంధించి కొన్ని clauses పెట్టారు. ఈ exemptionను ఆమోదించక ముందు ఒక్క విషయము గమనించగోరుతున్నాను. పశువుల మేత కొరకు సీలింగు విస్తీర్ణములో మూడవ వంతు వదులుతున్నామని అన్నారు ఈ విధముగ వదలడము అవసరమే. మంత్రిగారు తమ స్వంత అనుభవమును బట్టి ఇంత విస్తీర్ణము ఉండాలని నిర్ణయించారు అందుకు వేను వారిని ప్రత్యేకంగా అభినందిస్తున్నాను. తరువాత well managed farms విషయములో పెద్ద పెద్ద భూస్వాములు పట్టవనాయము చేసుకుని గాని, లేకపోతే large farms మూలముగ సాగు చేసుకుని కష్టాలో పట్టుకోవచ్చు. అదే విధముగ చెరుకువల్లె రావోటల విషయము హైదరాబాదు యాక్టు చేసినప్పుడు అంతమముందు డెంటు పంపివ్వ రములకు ముందుగా ఉన్న తోటలకే exemption ఇచ్చారు. కాని ఈ బిల్లులో అలాంటిది ఏమీలేదు. ఈ బిల్లునుబట్టి తోటలు ఎప్పుడైతే పెట్టిఉండవచ్చు. అలాంటి కాలిఫారిమిటి ఏమీ నిర్ణయించక పోవడమువల్ల, మరింత భూమి తోటల క్రిందనే ఉండుకునే అవకాశము, సీలింగు క్రిందకు రాకుండా చేసుకునే అవకాశము కలుగ జేస్తున్నారు. ఈ విధముగ అవకాశము కలుగజేస్తే, భూమి మిగలవలసంటే ఎక్కడనుంచి మిగులుతుంది? ఇలాంటి పూర్ణావకాశములు భూస్వాములకు ఎందు వల్ల ఇచ్చారో నాకు అర్థము కాలేదు, ఇలాంటి exemptions అన్నీ చూస్తే, ఈ బిల్లు ద్వారా పేదవారికి భూములు నిజంగా పంపిణీ చేయాలని ప్రభుత్వము ఉద్దేశించినదా అనే అనుమానము కలుగుతున్నది. ఈ బిల్లు పేద ప్రజానికానికిగాని, కొలదార్లకు గాని ఏ విధముగాను ఉపయోగించదు. ఈ బిల్లుకు ప్రవేశించేట యింకా అయినట్లు ఏ తీర్మానా లే, ముందున్న హైదరాబాదు బిల్లును రద్దు అయిపోతున్నది. అది ఇదేగాన భూస్వాములకు exemptions కు మద్దతు గలదిగా వోకము బయలుపడే, exemptions ను పేదవారి చేయవలసివస్తుంది మార్పుగా

ప్రైదరాబాదు చట్టములోని 38 (E) సెక్షను నూడిండి ఆ యాక్టులోని 18 వ సెక్షనులో protected tenants పట్టాదార్లు అయ్యే అవకాశము ఉన్నది కాని ఈ బిల్లు ప్రకారము ఆ అవకాశము తీసివేశారు ఈ protection ఎంచువల్ల తీసివేశారో అర్థము కావడము లేదు ఆ provision ను retain చేయాలని కోరుతున్నాను మరియు compensation ను గురించి ఆలోచిస్తే ప్రైదరాబాదు యాక్టు ప్రకారము reasonable rent కు నాలుగు రెట్లో, ఐదు రెట్లో, wet lands కు సంబంధించినంత వరకు compensation ఇచ్చేటట్లు నిర్ణయించారు కాని ఈ బిల్లులో gross income మీద అయిదు రెట్లదాకా ఇవ్వాలంటున్నారు Gross income అనేది ఏ విధముగ calculate చేయాలి? అది ఎంత అవుతుందో ఆలోచించినట్లు లేదు. అయిదు రెట్లు అంటే, ఒక్కొక్క ఎకరమునకు రెండు మూడు వేలదాకా compensation ఇవ్వవలసిఉంటుంది పేదవారైనట్లయితే, వారు ఇంత compensation ఇవ్వగలుగుతారా అనేది ప్రభుత్వము ఆలోచించినట్లులేదు ఇంత సొమ్ము వారు ఎట్లా ఇవ్వగలుగుతారో అర్థము కాలేదు. మరియు Social Justice అని ప్రభుత్వము పదేపదే చెబుతున్నది. సాంఘిక న్యాయము, ఆర్థిక సమానత్వం ఈ బిల్లు ద్వారా కలుగజేయబోతామని ప్రభుత్వము చేస్తూ వస్తున్న నిదానాలు తీయవలసి అని ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. ఈ బిల్లు జలాంటి అవకాశములు ఏ మాత్రము కలిగించడము లేదు. కాబట్టి ఈ బిల్లును పునఃపరిశీలించి పేదవారికి భూములు లభించేటట్లు సవరించాలని కోరుతూ, ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ బి. నరసారాయణరావు (విదేర) : అధ్యక్షా, ఇది చాలా ముఖ్యమైన బిల్లు. దీనిని చర్చించేటప్పుడు, తెలంగాణలో చాలా దీర్ఘమైన చర్చ జరిగింది. దానికోసం ప్రత్యేకమైన చరిత్ర కూడా ఉన్నది. బిల్లును కూడా అప్పుడు అనుభవజ్ఞులు దీర్ఘంగా ఆలోచించే ప్రణాళిక చేశారు. కాని యొక్క దుగుహాలు కూడా అనుభవించాము. దీనిని మా ఖమ్మం జిల్లాలోకి ఆచరణలోకి తీసుకోని వచ్చారు. కాని అక్కడ రిజి (రి) సీరింగు బిల్లుతోపాటు అమలులోకి వచ్చేవరకు అమలు చేయలేదు. అయితే తెలంగాణా Act ను బిల్లు ఆ Act కు ఈ Act కు కొన్ని మార్పులు ఉన్నట్లు కన్పడుతున్నది. అది బోధగ్రామా వ్రాయబడింది. కాని ఇది కాస్తా అయిదు రెట్లతోనే ప్రాముఖ్యతను పోషిస్తున్నట్లుగా రిజి (రి) రిజి (రి) అప్పటి నవంబరు 15 నుండి standard cultivation regulations 1958 లో ఉన్నట్లుగా exemptions కు అవకాశం ఇవ్వబడదు అని చాలానే అసూయ చెందినది. తెలంగాణా చారందరిని exemptions చేశామని వ్రాయారు. అది కాస్తా బోధగ్రామా వ్రాసినట్లుగా చేశారు. ఇది అలాగే బోధగ్రామా వ్రాసినట్లుగా అప్పటినుండి exemptions తీసుకోవచ్చు. నియమా తీసుకోవచ్చు.

ఇప్పుడు Revenue Divisional Officer కు & powers ఇచ్చారు అనాడు cabinet తీసుకొన్నటువంటి powers ను ఈ నాడు దింట్లో R D O కు ఇచ్చారు. Contiguous areas లో standard cultivation ను protect చేయడం కోసం, దీన్ని exempt చేయవచ్చునని ఈ Act లో పెట్టారు Exemptions మాత్రం చాలి ఎక్కువగా ఇచ్చారు వాటికి ఒక list ఉన్నది. స్త్రీ ధనం పేరుతోటి exemptions ఇచ్చారు ఇంకా ఏవేవో ఇచ్చారు Planning Commission వారు చెప్పింది accept చేశామని అన్నారు ఈ నాడు exemptions వచ్చిన తరువాత యదార్థంగా land దొరకడు దొరకడని మంత్రిగారే పుష్టంగా చెప్పారు అందుకు వారి ధైర్య సాహసాలకు మెచ్చుకోవాలి. మనం ఆశపడనసరం లేదు, దురాశ అవసరం అంతకన్నా లేదు.

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి - ఖమ్మంలో, మా జిల్లాలో implement చేసినారు అక్కడ దొరకడం లేదని చెప్పా. అక్కడనే చెప్పాను గాని పేరేవోట చెప్పలేదు.

శ్రీ బి నల్లనారాయణరావు — ఇంకా లెక్కలు తయారు కాలేదని అన్నారు. అనాడు 90 వేలు ఎకరాలు ఖమ్మంలో దొంగుకాయంటే, లెక్కలు తీయగా 700 ఎకరాలు కూడా దొరకడు కళావెంటరావు గారు కూడా నాకు అనాడే అన్నారు. అయ్యా ఖమ్మంలో నీవు ఎంత ఫంచావో మళ్ళీ ఇందులో అంతే వస్తుంది. అని కానీ, గవర్నమెంటు లెక్కలలో భూమి దొరకలేదు, పంచబీదలేదు అనే స్థితి వేరు, యదార్థస్థితి వేరు. తెలంగాణలో 7th August న ఈ ఉద్యమం ప్రారంభం చేశాము. దానితరువాత మనం Act తీసుకువచ్చాము. తెలంగాణలో 7th August న భూస్వాముల ఆధీనంలో ఉన్న భూమికి గొప్ప మార్పు వచ్చింది. భూములను భూస్వాములు తమ స్వాధీనంలో తీసుకునే ము కొన్నారు. ఆ Act వస్తున్నదనగానే తెలంగాణలో 3800/- రామానాధమవ రించి భూములను అమ్ముకొన్నారు. అదంతా tenants పరమైంది. Tenancy Act లో tenants కు అప్రోప్రియేషన్ protection ఇచ్చింది. 38 (a) క్రిందనేమి, 37 (a) క్రిందనేమి చాలి protection ఇచ్చింది. అక్కడ బీద ప్రమాదానికి మాత్రం కాగా పంచబీదండి, అయితే మంత్రిగారిది లెక్కలు చూపించమంటే చూపించలేదు. లెక్కలు లేవు. లెక్కలలో లెక్కదొంగునప్పటికీ, చాలి వేల పంట్లలో భూములు ప్రజల ఆధీనంలోకి వచ్చిందని మాకు తెలుసు. ఇది అందరికీ అర్థమౌతోంది వారికి కూడా తెలుసు. ఖమ్మం జిల్లాలో ముందు ఒక్కొక్క చాలు చాలా చాలా చాలా ఒక్కొక్క పంచానికి చెందినటువంటి భూస్వాముల స్వాధీనంలో భూములు ఉండేవి. కానీ ఇప్పుడు పరిష్కరాలు చూపినట్లయితే వాళ్ళ స్వాధీనంలో భూములు లేవు. Tenants చాలాక్కు ముక్కులలోకి అదంతా చాలా

నూరు ఈ నాడు కాదు ఈ ఉద్యమం వచ్చింది కాంగ్రెసు ప్రారంభం నుంచి రాజకీయంగా, సాంఘికంగా, ఆర్థికంగా ఒక వ హత్తర మైనటువంటి మార్పు ఈ దేశంలో తేవలెనని కోరింది, ఆకాంక్షించింది, స్థిరబద్ధితో ప్రయత్నం చేస్తున్నది కాబట్టి ఈనాడు ఇన్ని మార్పులు జరుగుతున్నాయి రాజకీయంగా మనకు అన్ని హక్కులు దొరికినాయి మిత్రులు చాల చెప్పినారు ఈ విషయం గురించి, కాని, సంస్థానాధీశులు పోవాలంటే మంచిదన్నారు జాగీర్దార్లు పోవాలంటే మంచిదన్నారు పాలెగాళ్ళు పోవాలంటే మంచిదన్నారు వైజాము ప్రభుత్వము, వైజాముకు చెందినటువంటి, అదాయం వచ్చేటటువంటి భూములన్నీ పోయినాయి. ఇంతవరకు పోతే బాగానే ఉన్నదిమనకొన్నారు కానీ మన దగ్గరకు వచ్చి మన భూములుపోయేస్తే ఏమృదై తే వచ్చిందో అప్పుడుమాత్రం ఇది అవసరం లేదు, ఈ మార్పు రావద్దు, Constitution లో provision లేదు, fundamental rights వు వ్యతిరేకమనే వాదన ప్రారంభం చేశాము అది మాత్రం యధార్థం కాదు యుగంలో కూడా మహత్తరమైన మార్పు వస్తుంది ఒక యుగానికి ఇంకో యుగానికి తేడా ఉంటుంది. కాబట్టి మన వేదాలలోగాని మన వేదోక్తాలలోగాని ఏది చెప్పబడినదో అది సక్రమంగానే చెప్పబడింది. కానీ పోటీని మనం సరిగ్గా అన్వయం చేసుకోవడం లేదు, కాబట్టి ఈ మార్పు సహజమైనటువంటిదే ఇది గాంధీగారు ఆకాంక్షించినటువంటి మహత్తరమైనటువంటి మార్పు. కాంగ్రెసు కూడ దాని కోరికే ఈనాటివరకు కృషిచేస్తున్నది. కొంతమంది మిత్రులు ఈ విధంగా భావించక పోవచ్చు కాని కాంగ్రెసు స్వయంమైన మార్గంలోనే నడుస్తున్నది. కాబట్టి ఈ మార్పును తిసుకొని వస్తున్నది. ఈవేళ బెండ్లిట్ సెట్రా నాగ్ సూర్ కాంగ్రెస్ పక్షంలో ఏర్పరచుకొంటున్నది ప్రతిపాదనచేశారో, దానియొక్క జిహ్వా, దాని మొక్కు, భావము సారవంతముతో ఉన్న ప్రతివ్యక్తిలోను కొద్దో గొప్పోనూపించి ఇదిమది కాంగ్రెసు ఈనాడు కాకపోయినా ఇంకొకనాడై వా దీనికి ప్రయత్నం చేసేవాడైవుంది. కాంగ్రెసు ఇంతవరకు చెప్పబున్నటువంటి మార్పులను తిసుకు వచ్చింది. దానికోరకు ఇప్పటివరకు ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉన్నది. మన మిత్రులు కొంతమంది దానికి ఇంకా తరుడం కాలేదని అనుకుంటారు కాని చెప్పకుండా పోతే మార్పు వస్తున్నది. తెలంగాణది ఎకరాలు కాంగ్రెసు వందించా, ఎంత వందించినా రెక్కలు అడిగితే మరలగొలిపేస్తారే అ రెక్కలు దొరకవు. భూస్వాముల స్వాధీనంలో ఉన్నటువంటి భూములు ఎన్ని తెల ఎకరాలు ఉండినది, తమదని ఎన్ని తెల ఎకరాలు అది రెక్కలు తీసేనట్లయితే తెలుసుంది. మొత్తానికి ఈ కింది విధి తే వచ్చింది. ఇది చాల అలవ్యంగా వచ్చింది. అ అలవ్యం అనుకుందువలన నీటియన్న అభివృద్ధి అయిపోయి, చురుకూడా వచ్చింది. అలాగూనే కారణాలు కూడా ఉన్నాయి. ఈ మార్పుని ఏకాభిప్రాయ వచ్చింది, 1945-46 Reorganisation వచ్చింది. అదిచూచి మన ప్రభుత్వము వచ్చింది. ఈ అలవ్యం చాలా కూడా

భూసంస్కరణలమీద కొట్టుకుపోయింది. ఖమ్మం జిల్లాలో ఈ Act ను imple-
ment చేశారు గవర్నమెంటు implement చేయలేదుగాని, ప్రజలు imple-
ment చేశారు వనపర్తి సంస్థానం క్షయం, గద్వాల సంస్థానం విషయం వాకు
వాగా తెలుసు గద్వాలసంస్థానంలో ఎన్నో tenancy casesలో మేముrepresent
చేశాము. ఈకడ Jagir Abolition Act క్రింద, Circular 2 క్రింద, 20 వేల
ఎకరాలు, 50 వేల ఎకరాలు, గద్వాలరాజా గారివి, వివపర్తి రాజా గారివి ప్రజలు
యొక్క సరమైంది. వనపర్తి రాజాగారు 50 ఊళ్ళలో ఖామలు, ఎకరా
జుక్కొక్కటి వెయ్యి రూపాయలు ఎటువగలవి 200/- చొప్పున అమ్మకొవలసి
వచ్చింది. తెలంగాణాతో ఈవేల సక్రమంగా లెక్కి చెబుతున్నట్లయితే, ప్రతివారు
అన్నట్టే అమ్మకొని పదూకై పోయినారు ఆంధ్రదేశంలో కూడా, ప్రతి 20 ఎక
రాలకు మైన ఉన్నటువంటివాడు 20 ఎకరాలు సీలింగు అన్నట్టే వాళ్ళే చేసుకొ
న్నారు. కాని వాకు ఒక పొత్తున జ్ఞాపకం వస్తున్నది. ఎవరో అల్లుడట, అత్తగారే
లింటకి ఒక స్నేహితునితో కూడా పొత్తున ఉన్నాడట. అల్లుగారింటలో తోకపో
నికి కూర్చున్నాడు. అత్త అల్లుడిదగ్గరకు వచ్చి అల్లుడిగాడికి వెళ్ళులేదు అన్నదట,
తరువాత అతని స్నేహితుని వద్దకుపోయి, నీకు నూనెలేదు అన్నదట. అప్పుడు అల్లుడు
అనుకోన్నాడట, ఈ విధంగా వాద్గర వెళ్ళులేదు అని, దురల స్నేహితునిదగ్గర
నూనెలేదు అని చెప్పడం ఎందుకు, రెండూతేవని మొదటే చెప్పవచ్చుకదా అని.
కాబట్టి మనకు లేదు అనే సమస్య వచ్చినప్పుడు, జాగ్రత్తగా 3600/- అన్నట్లయితే
వాగుండేది, కాని మరి ఆంధ్రప్రదేశ్ pattern కూడా కలిపి వచ్చింది. వాళ్ళ
భావాలు కూడా కొన్ని ఉన్నాయి. మంత్రిగారు ఏమిచేస్తారు? అన్నాడు వారు
Revenue మంత్రిగారే, ఈనాడు కూడా వారు Revenue మంత్రిగారే. కాని
ఆ pattern వచ్చిన తరువాత వాళ్ళ భావాలను కూడా ఆలోచించాలి. వాళ్ళు
కూడా మన రెండింటలు ఉన్నవారు కాబట్టి వాళ్ళ భావాలను త్రోసిపుచ్చడానికి
పిలువలేదు. మనము ఇక్కడ విప్లవానికి గురై Police Action జరిగింది. అక్కడ
కాలేదు, మనం ప్రత్యేకంగా కొన్ని కష్టాలు పడ్డాము. వాళ్ళు అన్ని కష్టాలు పడ
లేదు. శాంతియుత మైన మార్గమున స్వరాజ్యాన్ని సంపాదించారు. కాబట్టి వారి
భావాలను కూడా కొంత మనం ఇమిడ్చుకోవలసి వచ్చింది. కానినే అనుసరించే
ఈ Act ప్రతిపాదన చేయబడింది అంతేకాని, ఇందులో ఒక మార్పుద్దేశంగానీ,
మరెలానీ లేదు. చిత్తమర్తకాటి కాంగ్రెసు లేవంది. అంతేకాదు భారత
దేశంలో ఇతరపోల్ల ఎక్కడ అరగబడుతుంటే ప్రయత్నం ఆంధ్రదేశంలో కాంగ్రెస్
వేసిందిని దృఢానికి నిలబడటం ఉండవలసింది. చేయలేదని మార్గం వచ్చడానికి
పిలువలేదు.

అయితే ఈ విధానము అవసరం లేదని Discontinuation ను బిల్లువల్ల,
Fundamental Rights ను సందర్భించి కొంతమంది నువ్వులు చెప్పారు. అయితే

యిప్పుడు భూస్వాములైనా కొంతవరకు అమ ఆన్లైన్ సీలింగుకు సిద్ధమైనారు. కాని కోటీశ్వరులు తమ ఆస్తులమీద సీలింగుపెట్టుటకు ఒప్పుకొనుటలేదు అందుకనే భూస్వాములు తమ ఆదాయం మీదనే సీలింగు ఎందుకని, కోటీశ్వరుల ఆదాయాల మీద సీలింగు ఎందుకు లేదని అడుగుతున్నారు వారు సిద్ధపడుట లేదు కాబట్టి వీరి అగ్గ్యమెంటుకు కొంతబలం రావడానికి అవకాశం దొరికింది వెనకటి ప్రాదరా జాదు ప్రభుత్వం చేసిన చట్టం ఖమ్మం జిల్లాలో అమలుపరచారు. Sales prohibit చేశారు అక్కడ అయోమయస్థితిగా ఉన్నది. వారే అమ్ముకొంటున్నారు, ఆర్పు కొంటున్నారు, వారే పంచుకొంటున్నారు, అనుభవిస్తున్నారు. మన ఆక్ట్ లేనందు వల్ల అక్కడ ప్రజలు ఊరుకొనుటలేదు. ఇంకా ఆలస్యం అయితే ఇంకా అధ్యాన్న పరిస్థితులు వస్తాయి. Act లో యింకా కొంత lacuna ఉన్నదనుకొంటున్నాను. ఒక ఉదాహరణ మనవిచేస్తాను. ఒక తండ్రి, కొడుకు, ఈనాడు సీలింగు స్వరూప ములోనై తేనేమి, మంచిబుద్ధితో అయితేనేమి యిద్దరూ సీలింగు మం దా ని కి 4½ family holdings పంచుకొన్నారు. దురదృష్టవశాత్తు తండ్రిగారు మరణి ప్తారు మరణిస్తే యిప్పుడు మళ్ళీ ఆన్లైన్ కొడుకునకు సంక్రమించినట్లు వ్రాసుకొని రెవెన్యూ డివిజన్లో అఫీసరుకు ఈయన స్టేటుమెంటు యిచ్చాలి; ఇచ్చి, "నాకు భూమి over and above సీలింగు ఉన్నది, మీరు acquire చేయండి" అని చెప్పాలి. లేకపోతే అయిన ఆన్లైన్ యింకోకరికి అమ్ముకుంటే ఈ చట్టం లో విషేధం ఏమి ఉన్నది? ఏమి లేదుకదా? కాబట్టి ఇటువంటి lacuna లు ఉన్నవి. మంత్రిగారు దీనిని పరిశీలించాలి.

రెవెన్యూ డివిజన్లో అఫీసరుకు చాలా పవర్స్ యిచ్చారు. Contiguous areas లో cultivation కు protection exemption కు powers యిచ్చారు. అవి చాలా పెద్ద పవర్స్ అనుకుంటాను. దానిని పరిశీలించాలి గతములో ప్రభుత్వం ఫీసుకొన్న పవర్స్ ఒక రెవెన్యూ డివిజన్లో అఫీసరుకు యిచ్చారు. రెవెన్యూ డివిజన్లో అఫీసరుమీద ఎవరు ఎన్ని రకాలుగా pressure వేస్తారో అలోచించాలి. ఏ సదుద్దేశంతో ఆ powers యిచ్చామో అవి దుర్వినియోగం కాకుండా చూడాలి అని మనవిచేస్తున్నాను కార్మిగ్స్ ఏమీ చేయుటలేదనుకోకూడదు. అవాదించుచి దేస్తున్నది, అందులో పాత కార్మిగ్సుచారము కొద్దో గొప్పో చేశాము. పాత చాట్టు, ప్రవాచాట్టు వస్తూ ఉంటాయి. మనము కొంత retrograde step గా పోతున్నామనిపిస్తుంది. కొంతమంది రిదాన్స్ తొందరగా ముందుకు గుండా అంటారు. కొందరు 100 మైళ్ళ radius కు శక్తి లేకపోయినా 50 మైళ్ళ అయినా పోదామంటారు. కాని కొందరు అసలు ఈ మార్పు అవసరం లేదంటారు. అది అర్థముకాదు. పాత Constitution మార్చి కొత్త Constitution వ్రాశాము అనేది వారు చురచిపోయినారేమో అనిపిస్తుంది. ఇంకోకొంతమంది మనము చేసిన

తెక్సేషన్ లో మార్పు తెచ్చాము భూసంస్కరణలు ఈనాడేకాదు నిజాం ప్రభుత్వం సంస్కరణలు ప్రారంభించేసింది రైతులకు ప్రాచుర్స్ యిచ్చింది రంగారెడ్డిగారు, రామకృష్ణారావుగారు, అప్పడు ఉన్నారు, అనాటి పరిస్థితులలో అంతవరకు చెయ్యగలిగారు ఈనాటి పరిస్థితులలో యింకా progressive గా ముందుకు పోవడానికి అవకాశం దొరికింది ఇప్పుడు ప్రతిపాదించిన బిల్లును హృదయ పూర్వకంగా బలపరుస్తూ సెలవుకీసుకొంటున్నాను

*శ్రీ జె. ఆనంద్ రావు (వెటోవల్ల) — అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు మీద ప్రథమంగా మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ రెండు ప్రయోజనాలు సెలవిచ్చారు ఉత్పత్తి పెరుగుతుందని, భూమిలేని పేదవారికి భూమి యిస్తామని చెప్పారు గాని వెనకటి ప్రాదరాబాదు ప్రభుత్వ చట్టం ఖమ్మం జిల్లాలో అమలు జరిపిన విషయం ఉరా హరణగా సీనుకొని, అక్కడ భూమి మిగిలేది లేదు, యిచ్చేది లేదు, అనేది వాడు స్పష్టంగా ఒప్పుకొన్నారు.

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి — మనం ఊహించినంత దొరకడు అని చెప్పామగాని అసలే దొరకడు అని చెప్పలేదు.

శ్రీ జె ఆనంద్ రావు — కాని ఒక విషయం బాగా తెలిసింది ఖమ్మం జిల్లా గురించి మంత్రిగారే చెప్పారు. మొదట 90 వేల ఎకరాలు వస్తుందనుకుంటే చివరకు అయిదారు వేలయినా దొరుకుతుందో లేదో, అన్నారు. ఇంకా ఏమీ చెప్పారంటే—ధర్మశాస్త్రం ప్రకారం కుమార్తెలు, కుమారులు పంచుకొంటారు. అస్తవారికి సంక్రమించే హక్కు ఉన్నది, కాబట్టి మనందే పేద ఏమీలేదు, వారు కూడా landless poor, తండ్రికి భూమి ఉంటే కుమార్తెకు లేదు కదా, కనక వారు విభాగము చేసుకొంటే తప్పలేదు—అని మంత్రిగారు చెప్పారు. దీనిని బట్టి చూస్తే మరేమి అర్థమవుతుంది? ఇతరులకు ఏమీ దొరకడు అనేది బోధపడుతుతోంది.

ఈ బిల్లుమీద చర్చలో మా ఫార్మి తరపున ఎల్లారెడ్డిగారు, యంకా వాళ్ళ మంది, రూలింగ్ ఫార్మిలో కూడా యూ క్లాసిఫికేషన్ ఆఫ్ లెండి గురించి మాట్లాడారు. ఏ క్లాసిఫికేషన్ లో ఎంత భూమి ఉన్నదో అంతెక్కువ మనవద్ద లేవు. వెల్తుక్కుమిటి నక్కులుకూడ ఎంకో బాధపడి గ్రహించింది ఏమంటే మొదట తర్వాతిలో కొన్ని వేల ఎకరాలు ఉంటుందని, చివరి తరగతిలోనే ఆ భూమి అంతా ఉంటుందని తెలుసుకొన్నారు. దాని ప్రకారం తెలంగాణా చట్టాన్ని ఈ చట్టాన్ని పోల్చి చూస్తే భూమికి, అకాశానికి ఉన్నంత తేడము ఉన్నది. ఇప్పుడు తెలంగాణాలో భూమియులు తపోతపో విడుదలయ్యారు. దొరపామువది భూమిలను అమ్ముకొన్నామని వారు బాధపడుతున్నారని చట్ట అనుమతిని ఎల్లారెడ్డిగారు కోరానికి తగినంత విడుదలయ్యారు. వారు ముందు చెప్పిన విషయం భూమిని

రథాలు వస్తాయని చాలామంది భూములను అమ్ముకొన్నారని అన్నారు. కాని ఒక విషయం స్పష్టం చేయదలచుకొన్నాను కాంగ్రెసు భూసంస్కరణలు చేస్తుందిని తెలంగాణాలో జమీందార్లు భూములు అమ్ముకో లేదు ఈ భూసంస్కరణల శ్రయంచేత కాదు. అదే జరిగితే ఆంధ్రలో, తెలంగాణాలో, ఈ తారతమ్యం ఉండేది కాదు ఆంధ్రలో 20 ఎకరాలపైనే భూమి ఉన్నవారంతా ప్రభుత్వానికి తెలియజేయాలి అని అడిగినప్పుడు భూసంస్కరణలు రాబోయిన్నాయని ఎవరూ అమ్ముకోలేదు అమ్ముకొనడానికి వెనకాముందూ చూస్తున్నారు. ఈ భూములు పోతే ఎట్లా బ్రతకాలి అని చూస్తున్నారు. తెలంగాణాలో పరిస్థితి అటువంటిది కాదు. తెలంగాణాలో నీజాముకు వ్యతిరేకముగా కమ్యూనిస్టు పార్టీ పోరాడినప్పుడు, కాంగ్రెసువారు పోరాడినప్పుడు ఇక్కడ భూస్వాముల వృద్ధులలో భయాందోళనలు చెలరేగి, కాని ఫలితంగా అమ్మం, వరంగల్, కరీంనగర్ మొదలైన తెలంగాణా జిల్లాలలో పెద్ద భూస్వాములు, చిన్న భూస్వాములు, అందరూ, ఏదో కొద్దిగా భూమి తమకు ఉంచుకొని, మిగిలాది అమ్మివేసారు. అప్పుడు జరిగిన పోరాటం ఫలితంగా అమ్మివేసారు గాని, భూసంస్కరణలు వస్తున్నాయనే భయంతో కాదు. ఇక్కడ కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఉన్నది, బ్రహ్మాంశ మైన అందోళన జరుగుతోంది; ఇవాళ కాకపోతే రేపైనా వారి ప్రభుత్వం వస్తుంది, వారు ఏదో చేస్తారు, అనే భయంచేత ఆ రోజునవారు భూములు అమ్ముకొన్నారు. అందువల్లనే కొందరికి భూములు సంక్రమించినవి ఇది కాంగ్రెసు వారికి పోయే ప్రత్యేకం కాదు. కాంగ్రెసుకు తెలుసు- కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రతి పక్షం వైపున నిలబడి పోరాడటంచేత, శ్యాగాలు చేయడం చేత భూస్వాములు జడిసి భూములను అమ్ముకొన్నారు. ఆంధ్రలో ఆ విధంగా జరగలేదు. అందువల్ల చట్టం చేయడానికి అవకాశం వస్తున్నాయి. ఇలాంటి భూస్వాములు అనుకోకున్నారు. అయ్యా మాకు తెలియకపోయి మా భూములు అమ్ముకొన్నాము, కాదు కార్లకు లుచ్చాము. అని గందరగోళం చేస్తున్నారు. అయితే ఈ సంస్కరణల చేత వారికి ఒక అవకాశం వచ్చింది. ఏ ఏ కాలాదుమంది భూములు తీసుకో గలుగకాము, భూములు అమ్మినాము గాని రిజిస్ట్రీ చేసుకోవలేదు, కాబట్టి లే ది ఇటు చేయడానికి అవకాశం ఉన్నది, లేదా అది అలా చేస్తున్నారు. అవకాశం ఉన్నదని అది అలా చేస్తారు.

శ్రీ శి. పి. రంగారెడ్డి:— కలువార్లు మంచి తెలంగాణాలో భూమి తీసుకోవే అవకాశం ఈ విలులో ఏ విధములో ఉన్నది?

శ్రీ యస్. పి. శంకరాద్రి (జమ్మల):— కానీ పొడి ప్రభుత్వం ఇట్లీగర్ చేసింది. అమ్ముకొన్న భూములను తిరిగి తీసుకోవచ్చునని తెలంగాణాలోని భూస్వాములు అనుకోకున్నారు.

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :— దాని వేలిడేషన్ కొరకు మేము ఒక బిల్లు తీసుకు వస్తున్నాము. ఆ బిల్లు ఇదే సెషన్ లో ప్రచేశ పెడుతున్నాము.

శ్రీ కె. యల్ నరసింహారావు :—కాలుదార్లు కాని వారుకూడ ఖాములు ఆ విధంగా కొనుక్కొన్నారు. వారుకూడ భయపడుతున్నారు. వారి ఉగ్రరతుండి ఖాము గుంజకోవాలని ఖామ్మములు ప్లాన్స్ వేస్తున్నారు.

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :— ఎవరూ గుంజకోకుండా వేలిడేషన్ బిల్లు తీసుకు వస్తున్నాము. ఆ బిల్లు అసెంబ్లీకి పంపినాము ఈ సెషన్ లోనే వస్తుంది.

శ్రీ బద్దం ఎల్లారెడ్డి :— ఆ బిల్లుకూడ సెల్క్టెడ్ మిటీకి వెళ్ళిన తర్వాత అది పూర్తిగా మార్చబడదని మాకేమి నమ్మకం?

శ్రీ కె. అనండ్ రావు :— ఇంతవరకు వేలిడేషన్ బిల్లు వేలేదు, అది అసెంబ్లీలో పాస్ కాలేదు.

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :— అంతే కాదండి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డర్స్ ఇచ్చినా మండి ఆ బిల్లు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియావారు అంగీకరించటంలో అలస్యం అయితే, మేము ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డర్స్ ఇచ్చినాము. కానాఫారమ్ లో ఏదైతే ఉన్నదో అవన్నీ చెల్లుకాయని ఆర్డర్స్ ఇచ్చినాము. ఏదైతే కానాఫారమ్ లో ఉన్నదో, ఏ దస్తావేజులు రిజిస్టర్ స్టాపులు లేకుండా ఉన్నదో చాటివేగురించి ఆజేపించవద్దు. ఆ ఖాములలో వారిని యధావిధిగా ఉంచవలసినది. వారిని ఖాములమండీ తొలగించనివ్వకూడదు; అది ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డర్స్ ఇచ్చినాము.

శ్రీ కె. అనండ్ రావు :— కాలుదార్లకు అమ్మిన ఖాముల విషయంగురించి వారు నెలవిస్తున్నారు. వేలిడేషన్ గురించి వాడు చెబుతామంటున్నాడు. వేలిడేషన్ బిల్లు తొందరగా రావాలి. భారతీ భూమి పోరంట్ మే, బంబాయి భూమిలో వదిలవ్వేందు నంబర్స్ వాలమండి సెల్క్షన్ చేసుకోవటమ్మ వారికి వట్టాలు ఇవ్వకుండా పోవటమే కాక, వారి చెస్ అవార్డుల పేయటమేగాన, వాడు ఖాములమండీ లేదంటే కావాలని పోటీసులు ఇస్తున్నాడు. అటువంటి పరిస్థితులలో, ఈ ప్రభుత్వం వారు ఎంతవరకు కేసు ద్వారాకు అనుమతంగా బిల్లు వెస్తారో నాకు అనుమతంగా ఉంది. ఈ ప్రభుత్వం కేసు ద్వారాకు అనుమతంగా బిల్లు వెస్తారనే సబ్జెక్టు కావాలేదు. వారు కేసు ద్వారాకు అనుమతంగా బిల్లు వెస్తే మంచిదే. కేసు ద్వారాకు అమ్మిన భూమిలో, రాధారాజు కాలికోలమీద ప్రాముఖ్యత ఖామ్మములు ఎంతో మంది భూమిలు తీసుకున్నారు. ఖాములు వాడునండి కొనన్నారు. అదికాక రిజిస్టర్ కావాలి. అలాంటివాటి విషయంలో ఖామ్మములు ఉత్తరములు వస్తున్నావేమోనని

భయంగా ఉంది. “అలాంటి అవకాశం లేకుండా చేస్తాము, త్వరలోనే అందుకు బిల్లు తెస్తాము” అని మంత్రిగారు అంటున్నారు.

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి.— సాధారణ కాగితాలమీద వ్రాసుకొన్నప్పటికీ, దానిని రిజిస్టర్ కాగితంగా ఎంచి మీరు వాళ్ళ ఖజానా రక్షించవలసింది, వాళ్ళను, భూమినుండి తొలగించ నివ్వకూడదు, అని అధికార్లకు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డర్స్ పంపించాము అదే విధంగా ఇప్పుడు బిల్లుకూడ వస్తున్నది.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు.— ఈ మధ్య భూస్వాములు చాలామందిని భూముల మండి తొలగిస్తున్నారు. వారికి రక్షణలేదు. అధికారులు వారిని కోర్టులకు పోమ్మని అంటున్నారు. మంత్రిగారు పంపిన ఆర్డర్ అమలులోకి రాలేదు.

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి.— ఇంతవరకు అటువంటి కేసులు ఒక్కటికూడ మా వద్దకు రాలేదు. మేము ఆర్డర్ పంపినాము దాని ప్రకారం వారు భూముల నుండి తొలగించబడకుండా చూడబడతారు.

శ్రీ జె. ఆనంద్ రావు.— ఈ బిల్లు చాలా అభివృద్ధికరమైనది, దానివల్ల చాలా లాభాలు కలుగుతాయి అని కాంగ్రెసు పార్టీ సభ్యులే చాలామంది చెప్పలేకుండా ఉన్నారు. ఈ సభలోని ఆత్మధిక సంఖ్యాకులు యీ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్నారనేది సుస్పష్టము. కమ్యూనిస్టుపార్టీ మొదటినుండి యీ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్నది స్వతంత్రపార్టీ ఇంకో యాంగిల్ నుండి యీ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్నది. కాంగ్రెస్ పార్టీకి సంబంధించినటువంటివారు—ముఖ్యంగా తెలంగాణాకు సంబంధించినవారిలో చాలా మంది ఈ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్నారు. తెలంగాణా సభ్యులలో 9,000 ఏకరాదాయం వచ్చే భూమికి సీలింగ్ పెడితేనే సేదలకు భూమి వగైరాలానికీ ఎక్కువ భూమిని (మనం వస్తుందనుకొన్నంత భూమిని) సంపాదించుకోలేక పోయాము, ఇక ఈ బిల్లులో పెట్టిన గరిష్టపరిమితివల్ల భూమి మిగులుతుంది అని అనుకోవటం పొరపాటు. అవును అని తెలంగాణా ప్రాంతసభ్యులు అభిప్రాయ వ్యక్తంపాడుతున్నారు. మేము చేసిన విమర్శకు వారు చేసిన విమర్శకు ఏమీ తేడం లేదు. సెలెక్ట్ మెంట్ ను ఆధారం చేసుకొని ఈ బిల్లుని పెట్టవద్దే కాదు అనిపిస్తుంది. తెలంగాణాలో ప్రతి జిల్లాలో ఒకేసారి సెలెక్ట్ మెంట్ జరిగలేదు. తెలంగాణాలో సెలెక్ట్ మెంట్ జరిగి చాలా కాలం అయింది. అప్పుడు రెవెన్యూ ఏ విధంగా నిర్ణయించాలి అనేదానికోరకు సెలెక్ట్ మెంట్ చేశారు అప్పుడు ఇప్పుడు వంటి వాటిలో రిపోర్ట్ సేసిన బిల్లు అన్నాడు భూములను అవేకే తగలుగా పేకే జింపారు. కాని ఇప్పుడు చాలా మార్పులు జరిగినవి. అదేవరకు కావున సెలెక్ట్ మెంట్ భూములు ఇప్పుడు చెప్పవలసింది భూములైనవి. అదేవరకు కావున సెలెక్ట్

ప్రాంతంలో చెరువులు నిర్మించటం జరిగింది కొన్నిచోట్ల ప్రాజెక్టులు నిర్మించు
కొన్నాము కాబట్టి జలాధారాలవల్ల భూములలో మార్పు వచ్చింది దివిరకు
భూస్వాముల చేతుల్లో ఎక్కువ భూమి ఉండేది అప్పుడు వారు ఎక్కువ ఎంటు
వండించేవారు కారు వారి టైములో ఆ భూమి చక్కగా సేద్యం కాలేదు కాని
ఇప్పుడు వారు భూములు అమ్ముకొన్నారు ఇప్పుడు మధ్య పరిగితి రైతులు ఆ
భూమిలో చక్కగా పంట వండించుకొంటున్నారు ఈ విధంగా జూములయొక్క
ఫర్తిలిటీ మారుతున్నది ఇదివరకు మెట్టిభూములుగా ఉన్నవి ఇప్పుడు మాగాణి
భూములు అవుతున్నవి కాబట్టి 50 సంవత్సరాల క్రితం చేసిన సర్వే సెటిల్ మెంట్
ప్రస్తుతం భూమి గరిష్టపరిమితి నిర్ణయించుటకు పనికిరాదు మంత్రిగారు అప్పుడు
చేసిన సెటిల్ మెంట్ ప్రకారం భూమి క్లాసిఫికేషన్ చేయటం సైంటిఫిక్ గా
ఉన్నదని వాదించటం హాస్యాస్పదంగా ఉన్నది. ఇదివరకు ఎప్పుడో చేసిన సెటిల్
మెంట్ సైంటిఫిక్ గా ఉన్నదని చెప్పటం హాస్యాస్పదం అది చాలా ప్రాచీనమైన
వద్దతి అని మనవి చేస్తున్నాను. 50 సంవత్సరాల క్రితం జరిగిన సెటిల్ మెంట్
బట్టి భూమి గరిష్టపరిమితి నిర్ణయించటం సక్రమమైన విధానం కాదు, ఇంకా
ఏమైనా భూమి భూస్వాములవద్దనుండి లాక్కుంటారెమోనని ప్రభుత్వం వారు ఈ
బిల్లులో కావలసినన్ని ఎగ్జంప్లస్ చేట్టారు ఈ బిల్లు అంకా నీట్లు కారుచూ ఉంది
ఈనాడు స్వతంత్రపార్టీ యజ్ఞవల్క్యుని, బృహస్పతిని, మనువును జ్ఞాపకంచేసి,
అనాడు ఉన్న ధర్మకాస్త్రాలు తీసుకువచ్చి, అనాడు ఉన్నటువంటి బ్రహ్మాండమైన
ఆర్థిక కాస్త్రాలు ఆధారం చేసుకొని వాదించటం జరిగింది. మనదేశం కమ్యూనిజమ్
వైపుకు పోతున్నదని వారు చెప్పారు. కాంగ్రెస్ వారు కమ్యూనిజాన్ని స్థాపించ
టానికి పూనుకొంటున్నారని చెప్పారు. కాంగ్రెసువారు "మేము ఆ విధమైన
నిర్ణయాలపైన పోవటంలేదు మేము క్రమక్రమంగా అభివృద్ధి చేస్తున్నాము."
అని చెప్పటం చూస్తే నాకు ఒక అనుమానం వస్తున్నది. "మేము దీనిని తీసుకు
వస్తాము, మీరు వ్యతిరేకించండి. మేము నెమ్మదిగా అభివృద్ధి చేస్తున్నామని
చెబుతాము" అని కాంగ్రెస్ వారు స్వతంత్రపార్టీతో కూడబలుక్కుని వచ్చినట్లు
కనబడుతున్నది. స్వతంత్ర పార్టీవారు అన్నరానికి, కాంగ్రెస్ పార్టీవారు చేసిన
దానికి ఈ విభాగభ్రంశాడ జేరలేదు. "మేము నెమ్మదిగా దేవాన్ని అభివృద్ధి
చేస్తున్నాము. నెమ్మదిగా సోషలిస్టిక్ షేట్లన్ అన్ సాఫ్ట్ లీని నిర్మించటానికి
పూనుకొంటున్నాము" అని కాంగ్రెస్ వారు చెప్పటానికి మంచి అవకాశాన్ని
స్వతంత్రపార్టీవారు కల్పించారు. కాంగ్రెసులోని ఒక ప్రత్యేకమైన ముఖ
అమలయ్యకు లొంగిపోయి, భూస్వాములకు లొంగిపోయి ఈ బిల్లు తెచ్చాడు.
అందులో ఉన్న మొదట నిబంధన కొరతకు ఉంది తిరుగు వ్యతిరేకించినట్లు
కాకుండా, అభివృద్ధిచేయు కాకుండా, వాదించుచున్నది. కాంగ్రెసు పార్టీలోని

మెజారిటీ గ్రూపు పార్టీ విప్ లు జడిసి బిల్లుకు అనుకూలంగా వోటు ఇచ్చినప్పటికీ, ఈ బిల్లును కూలంకషంగా వ్యతిరేకిస్తున్నారు. ఈ బిల్లులోని ప్రతి అంశాన్ని వారు వ్యతిరేకిస్తున్నారు ఈ హవుస్ లో 10 పార్సెంట్ మాత్రమే ఉన్న ఒక ముఠా వారు జమిందార్లకు భూస్వాములకు అనుకూలంగా బిల్లు తెస్తే, మిగతా కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు విప్ లు జడిసి వోటు ఇస్తున్నారు. ఈ బిల్లు ఇక్కడ పాస్ అయినప్పటికీ అది ప్రజల అభిప్రాయాన్నిగాని, ప్రజల మనోభీష్టాన్నిగాని ప్రతిబింబించదని చెబుతూ ఇంఫటితో ముగిస్తున్నాను

*శ్రీ కె రామచంద్రారెడ్డి (రామన్నపేట) - అధ్యక్షా, భూసంస్కరణల బిల్లు మీద నిన్నటినుండి చర్చ ప్రారంభమైనది. ఈ బిల్లువల్ల కలిగే దుష్పలితాలు ఏమిటో వివరంగా చెప్పదలచుకొన్నాను ఇదివరకే తెలంగాణాలో ఈ చట్టం వస్తుందనే ఉద్దేశంతో భూస్వాములు తమ భూములను త్వరత్వరగా అమ్ముకొన్నారు ప్రాదేశికాదు తెనెస్సీ చట్టం రాకముందే వారు తమ భూములను అమ్ముకున్నారు 54లో ఆచట్టం పాస్ అయినది. 1954లో ఖాస్రాపూర్ లో పద్ధతి ప్రవేశపెట్టబడింది. కానీ, అమ్ముకోబడిన భూములన్నీ ఆ ఖాస్రాపూర్ లో ఎంటర్ కాలేదు. పాదా కాగితాలమీద దస్తావేజు వ్రాసుకోవటం తప్పితే కలెక్టర్ గారి అనుమతి తీసుకోవటం జరగలేదు. కలెక్టర్ గారి అనుమతి తీసుకొని విక్రయాలు జరగలేదు. కలెక్టర్ గారి అనుమతి తీసుకోకుండానే భూమి విక్రయాలు జరిగినవి అలాంటి భూములు ఉన్నాయి రక్షిత కేలుదారులు అని, పాదారణ కేలుదారులు అని ఉన్నారు వాందరికి ఆ చట్టాన్ని మినహించి కొంత రక్షణ ఉన్నాడు ఉన్నది. రెరి లో బిల్లు ఎప్పుడైతే ప్రకటించబడిందో దానిని ఆసరాగా తీసుకొని తెలంగాణాలో ఉండే భూస్వామ్య వర్గం అంతా ఏ విధంగా వైఫా బోగోట్టుకున్న భూమిని పంక్రమించుకోవాలని ఉద్దేశ్యంతో చాలామందికి నోటీసులు జారీచేశారు. ఎల్లగొండ జిల్లాలో Deputy Collector Office లో దాదాపు ఏడువేల రక్షిత కేలుదారులను దేదఖలు చేయడానికి దరఖాస్తులు ఉన్నాయి అవి నివారణలో ఉన్నాయి అదే విధంగా వరంగల్ జిల్లాలో వాఫి తెలిసిందవరకు 3 వేల దరఖాస్తులు ఉన్నాయి. రక్షిత కేలుదారుల దేదఖలు చేయడానికి రక్షిత కేలుదారులను అలా ఉన్నది భూములన్నీ పోకాయనే దృష్టితో అమ్ముకోని దస్తావేజులు కూడబట్టుకున్న భూములు చాలా ఉన్నాయి చాలాకి మూడ నోటీసులు జారీ చేయడం జరిగింది ఉదాహరణకు మార్కాపేట తాలూకాలో అమ్మికాంశరావు పోముట్ల అని ఉన్నాడు ఆతడు ప్రాదేశికాదులో పెన్ష రోముట్ల మా స్వంత ఉయలో రక్షిత కేలుదారులను చాలా మంది ఉన్నాయి అనుమతి లేకుండానే భూమిని అమ్ముకున్నాడు అయితే ఇప్పుడు స్వంత స్వర్ణం మరే ఆమ్ముకున్న భూమి కుడా నోటీసులు

యిచ్చాడు రక్షిత కాలుదారులు ఉన్న భూమికి కూడా నోటీసులు
యిచ్చాడు వాటికి యిప్పుడు అవస్థలు పడుతూ ఉన్నాకు ఎకరానికి
2 వేలు మూడు వేలు యిస్తే యివ్వండి లేక పోతే బేదఖలు అనండి
అని చెప్పతున్నారు జనగాం తాలూకాలో ఈశ్వరరామచంద్రారెడ్డి
అని ఉన్నాడు 1954 Act రాబోతుంది అనగానే చాలవరకు భూములు అమ్ము
కున్నాడు ఆ భూములు వాళ్ళ పేర పట్టా కాలేదు కానరా ఫారాలలో
entry కాలేదు 1958 చట్టాన్ని అనుసరించి ఎక్కువ భూములు ఉంచుకోవచ్చు
కాబట్టి వాళ్ళందరినీ బేదఖలు అవమని నోటీసులు యిచ్చాడు ఇది burning
సమస్య వాటన్నిటినీ రక్షించడానికి ఈ బిల్లు ఉపయోగ పడుతుందా లేక
భూస్వాములను రక్షించడానికి ఈ బిల్లు ఉపయోగపడుతుందా? 1954 లో కాం
గ్రెసు వారు బిల్లు తీసుకువస్తే దానిలో కొన్ని లోపాలు ఉంటే మేము విమర్శిం
చాము ఆ బిల్లు Assembly లో pass చేయబడింది దానిని ఎందుకు మార్చ
వలసి వచ్చింది? కొన్ని లోపాలు ఉన్నప్పటికీ దానిని implement చేసినట్లయితే
కొద్దో గొప్పో భూమి ప్రజాస్వామికానికి దొరికేది కాని దానిని implement చేయ
కుండా ఆపేశారు తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడింది తెలంగాణాకు, ఆంధ్రకు
సమన్వయ చట్టం కోవాలని సమన్వయం పేరుతో ఆ చట్టాన్ని ఎగరకొట్టేసే
క్రొత్త బిల్లు తీసుకువచ్చి పెట్టారు కొండనాలుకకు మండు వేస్తే ఉన్న నాలుక
ఊడిపోయింది అన్నట్లుగా తెలంగాణా ప్రజలు పోరాటుంచేస్తే సంపాదించుకున్న
హక్కులను కూడా ఈ బిల్లు వచ్చి ఎగరకొట్టి వేస్తున్నదనేది స్పష్టంగా బోధపడు
తున్నది ఈ చట్టంలో 4¹/₂ family holdings ఉంచుకోవచ్చునని పెట్టారు.
ఇంకా స్త్రీ ధనం అని, మినహాయింపులు అని చాల ఉన్నాయి. ఖర్త, భార్య
ఉంటారు. ఖర్త పేరుమీద 100 ఎకరాలు ఉంటుంది భార్య పేరుమీద 800
ఎకరాలు ఉంటే ఆమె భూమికి గరిష్ట పరిమితి లేక్కించవద్దని స్పష్టంగా ఉన్నది.
ఈ విధంగా రంధ్రాలిన్ని పొడిచి పొడిచి, వివరకు మిగలేది ఏమీ లేదని చాచే
చెప్పారు. క్రొత్త నిర్వచనం ఒకటి రంగారెడ్డిగారు చెప్పారు. భూమిలేనివారు
ఎవరయ్యా అంటే ఒక జమీందారు ఉన్నాడు అతని పేరు మీద 1000 ఎకరాలు
ఉన్నది, అతని కొడుకు పేర భూమి లేదు. ఆ జమీందారు భూమిని కొడుకులకు
వంచడం అనేది భూమి లేనివారికి భూమి వంచడం అని చెప్పారు. ఇంత
స్పష్టంగా చెప్పిన తరువాత ఈ బిల్లు ఎందుకు? ఈ ఆసెంబ్లీ ఎందుకు యింత దబ్బ
వ్వడా ఎందుకు? ఎందుకు మనం అంతా యిక్కడ కూర్చుని చర్చించాలి? కేక తో
చట్టం ప్రవేశ పెట్టొచ్చుడు యింత భూమి ప్రజలకు మంచగలం అని చెప్పామనే
దానికి ప్రజాస్వామిక దమ్ములు ఉండేవి. ఇప్పుడు ఆ దమ్ములు లేవు. ప్రజలకు
యింత భూమి వంచగలుగుతామని గుండెమీద వెయ్యి వేసుకుని రంగారెడ్డిగారి

చెప్పమనండి వంచడానికి భూమి లేదు అందుచేత చెప్పలేకపోతున్నారు ప్రజలను మభ్య పెట్టడానికి, ప్రజలను మోసగించడానికి మేము కూడ చట్టం తెస్తున్నాం అని చెప్పుకోడానికి ఈ చట్టం తీసుకువస్తున్నారు దేశం అంతా ఘోషం స్కందాలు కావాలని కోరుతున్నది. ప్రజలు అనిస్తున్నది ఒకటి మీరు అనిస్తున్నది ఒకటి. ప్రజల ఆశయాలను భంగపరచడానికి ఈ చట్టం చేయబడింది యదార్థంగా చూస్తే దీనిలో, హుళ్యక్కి తప్ప ఏమిలేదని వారే చెప్పుతున్నారు. మిరియాలగూడెం తాలుకాలో వేరువర్ అనే గ్రామంలో రక్షిత కౌలుదార్లు 70 ఏండ్ల నుంచి చేస్తున్నారు 6 నెలల క్రిందట బేదఖల్ కన్మంటే కావడం లేదని జాబిని పూడగొట్టారు జాబిని పూడగొడితే వాళ్ళగతి ఎమి కావాలి? పోలీసులు జమించారు వై వే కౌలుదారుల వైపు ఎవరు లేరు ఇలాంటి ఘటనలు చెప్పాలంటే ఎక్స్ వేలున్నాయి రానున్న పేట తాలూకాలో సూర్యాపేట అనే గ్రామం ఉన్నది అక్కడ జమించారు పోలీసుల సహాయం తీసుకొని రక్షిత కౌలుదారులను బేదఖలు చేశారు, చేస్తున్నారు ఈ భానూన్ అక్కడ అమలుకావడం లేదు. ఉన్న భానూన్ ప్రకారం రైతాంగం రక్షణ కోరుతున్నారు. ప్రభుత్వం రక్షణ యివ్వడం లేదు ఈ బిల్లు తీసుకురాకముందే కౌలుదారు సమన్వయ గురించి వేరే బిల్లు తీసుకురాబోతున్నాం అని చెప్పారు తెలంగాణాలో కౌలుదారు చట్టం, సీలింగుచట్టం రెండూ mix అయి ఉన్నాయి. ఈ చట్టం కావడంతో అది రద్దు అవుతుందా లేక సగభాగం రద్దుఅయి సగభాగం అట్లానే ఉంటుందా అని నేను అడగదలిచాను. ఈ చట్టం వచ్చిన తరువాత అది automatic గా రద్దయిపోతుంది. ఈ చట్టాన్ని అనుసరించి మాకు యింత భూమి కావాలని నోటీసులు యిచ్చి బేదఖలు చేయడానికి పూనుకుంటున్నారు.

శ్రీ కె. ఎ. రంగాశెట్టి :— రద్దు కాదు భానూన్ తెలుసుకోవాలి. సీలింగు వరకు రద్దు అవుతుంది గాని tenancy వరకు రద్దు కాదు. అది అట్లాగే ఉంటుంది. Tenancy Act ఉన్నదే tenancy భాగం రద్దు అవుతుంది.

శ్రీ కె. రామచంద్రాశెట్టి :— ఈ చట్టం యింతమందిగా ఉన్నది. సమన్వయ చట్టం అనే పేరుతో అది తెస్తే ఎంత భాగం ఉంటుందో చూద్దాం. కొద్దిభాగంలో అది చట్టం కావచ్చు అందులో ప్రధానంగా ఉన్నది సెలింగుకుంటుంది చెప్పబడింది. సీలింగు నుంచిగానే ఉన్నది. ఈ బిల్లు మారడానికి దీనిలో చెప్పబోదానికి భాగం దీనిలో ఉన్నది. ఏమిలేదు. మా జన్మముల వద్ద నుంచి దీని నుంచి విడిచియిం అట్లా ఉంచండి. తెలంగాణాలో దాదాపు కోట్ల ఎకరాల ప్రభుత్వ భూములు ఉన్నాయి. సేమింటూ ఉన్నాయి. భూముల సామర్థ్యం కాదు కాదు సామర్థ్యం కోరికలు ఉన్నాయి. వారి సాయములో రక్షణ పట్టినారు తాళ గట్టిన యిద్దారు. పోలీసులతో కలిసి ఉన్నాయి. అందుచేత దీనిని

తరువాత కళావెంటరువు గారు ఈ port folio కు వచ్చిన తరువాత వారు ఒక గస్తీ యిచ్చారు వారు పోయిన తరువాత రంగారెడ్డిగారు మళ్ళీ ఒక గస్తీ యిచ్చారు ఏమిటి యిదంతా? భాగవతమా, చాటకమా? ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క గస్తీ యిచ్చారు గవర్నమెంటుకు ఒక policy అనేది లేదు వ్యక్తుల మీద ఆధారపడి Cabinet వ్యవహారాలు మనకు తెలియవు గాని రంగారెడ్డి గారు చెప్పిన దానిని బట్టి ఆవిధంగా అర్థం చేసుకోవలసి వస్తున్నది కళావెంటరువు గారు ఉండగా క్రొత్త నిబంధనావళి తయారు చేసేవరకు ఎవరినీ బేదఖలు చేయమని వారు గస్తీ తయారుచేశారు తరువాత 2 ఎకరాలు మాగాణి, 5 ఎకరాలు కుప్పి ఉంటే బేదఖలు చేయమని వారు చెప్పే వీరు అట్లా కాదు, 100 కి 10 ఎకరాలు ఉండాలి అంతకన్న ఎక్కువ ఉంటే అందరినీ బేదఖలు చేస్తామని నోటిసులు జారీ చేశారు.

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :- అది అబద్ధం. అట్లా ఎక్కడా గస్తీ లేదు. ఉన్నట్లు ఉంటే చూపించండి. 100 కి 10 ఎకరాలు ఉన్నా మొత్తం బేదఖలు చేయమని ఎక్కడా గస్తీ లేదు

శ్రీ కె. రామచంద్రారెడ్డి :- 100 కి 10 ఎకరాలు ఎక్కువ ఉంటే చేయమనా?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :- లేదు నేను challenge చేస్తున్నాను. ఉంటే చూపించండి.

శ్రీ కె. రామచంద్రారెడ్డి :- చేస్తున్నారు. ఉదాహరణకు, రామన్న గారు తాలూకాలో చిలికపర్తి అనే గ్రామం ఉన్నది. అక్కడ రైతులు గత సంవత్సరం వానాకాలం 18 మళ్లు పడ్డు అడుక్కున్నారు.

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :- భూములన్నీ పండిపెడుతున్నారు గనుక గవర్న రానున్న దున్నుకొండి అనే కమ్యూనిటీలు వారిని ప్రోత్సహించారు. ఉన్నది వారిని నెట్టి వేస్తున్నారు. ఇక ముందుకూడా నెట్టి వేస్తారు.

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :- ఇక అది భూములన్నీ ముందు ఎలిక్ట్ చేస్తారు. తరువాత పండిపెట్టడానికి మాస్తాం అని ప్రభుత్వమే గవర్న వారివారు అన్నది. అది వయస్సే అంటున్నట్లు అవుతున్నది. ప్రభుత్వం దున్నుగా రె. 0. ద్వారా చేతి ముక్కు అంటున్న చెప్పేది అది. ఇందులో బేదమేమి వుంది?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :- చాలా ప్రశ్నలు వున్నాయి. మా మామయ్య నేను చాలా వివరంగా చెప్పారు. మరల నేను చెప్పవచ్చు లేదు.

శ్రీ కె రామచంద్రారెడ్డి - ఆ ప్రకారం 144 వ సెక్షను పేరుతో కట్టపడి వైర్లు మొలిపించుకున్న వారిని కూడా నెట్టి వేళారు. చేశంలో అహారోత్పత్తి ఎక్కువగా వున్నదని ఒక ప్రక్క చెబుతున్నారు మరొక ప్రక్క యీ విధంగా చేస్తున్నారు ఆ పేదప్రజానీకం అనేక దరాఖాస్తులు పెట్టుకున్నారు. అనుమతి లేకుండా వారు సేద్యం చేస్తున్నారు అనే వాదనవుంది ఏ విధంగా వారు అనుమతి లేకుండా వ్యవసాయం చేస్తున్నారు? వారినుండి పెనాల్టీలు వసూలు చేస్తున్నారు. లీగల్ గా పట్టా మాత్రం యివ్వలేదు అది అనుమతి లేకుండా సాగుచేయడం ఎట్లా అవుతుంది?—ఈ విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసు. ఈ సాకుతో మా నల్గొండ జిల్లాలో దాదాపు 87 మందికి 'మిమ్ములను ఎందుకు తొలగించ కూడదు?' అని నోటీసులు జారీ చేశారు. ఇంత ముఖ్యమైన విషయమును ప్రభుత్వమెందుకు ఉదాసీనముతో చూస్తున్నదో అర్థముకావడం లేదు కనుక యిప్పటికైనా యీ విషయమును ప్రభుత్వము సావధానముతో ఆలోచించవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను ఆ విధంగా వారిపేర పట్టాలు వెంటనే యిప్పిస్తారని అభిప్రాయాన్ని తెలిపింది, కొంతమందికి సంబంధించి గ్రామ రికార్డులో నమోదు చేయలేదు. కొంతమందికి సంబంధించి చేయబడినవి. వారికి సంబంధించి ఖజావున్నదీ. లేనిదీ ఆ చుట్టుప్రక్కల వారిని అడిగి తెలుసుకొని నిర్ణయించడానికి కొన్ని కమిటీలను నియమించి ప్రభుత్వం వారిగురించి తెలుసుకోవలసి వుంది ఆ విధంగా ప్రభుత్వం ధర్మంగా ఆలోచించి వారికి పట్టాలు యివ్వడం సముచితం.

భూసంస్కరణలకు సంబంధించినంతవరకు యిదివరకటి తెలంగాణా చట్టం ప్రజలకు గొప్పమేలు కలుగజేసేదిగా వున్నది. ఈ రోజున సమన్వయం పేరుతో ఆ చట్టాన్ని పూర్తిగా రద్దు చేసివేయడం మంచిదిగా లేదని భావిస్తున్నారు. అది ప్రజలలో లేనిదోని అసౌకర్యాలను కలిగిస్తుంది. ఈ చట్టము కనుక అమలులోనికి కనుక వచ్చినట్లయితే—ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం రావడం వలననే గదా మన భూములన్నీ పోయినవి అని యిక్కడి రైతులు తప్పుకొనుకుంటారు. కనుక ఈ విషయాన్ని తిరిగి ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ చట్టంలో ఎనిమిది దశల భూములు పేర్కొన్నాయి. అసావారీ అని, తరంవారీ అని యీ విధంగా, ఆ విధంగా ఎంతో భూమి కోట్లచేయడానికి అవకాశం వుంది. అందువలన యిది ఏ విధంగా మారినా మన భూస్వామ్యవర్గాన్ని నష్టపరిచుకునే బిల్లు తప్పక అంటే, నుంట్లో నెట్టినట్లు యిచ్చే బిల్లు ఎంతమాత్రం కాదని కనుక తెలంగాణా చట్టాన్ని తిరిగి అమలు చేస్తే భూములుండిన వేన ముప్పై వేలకు పాత అవకాశం కలుగజేసుకుంటున్నట్లు ప్రజలకు తెలియజేయాలి అని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె ప్రసన్నయ్య (మొరపల్లి-బీజపూర్) - అధ్యక్షా, చాలాకాలము నుండి భూసంస్కరణల బిల్లు కోరినది ఎదురుమాడడం జరిగింది. ఈ బిల్లుకు

సంబంధించి చాలా కమిటీలు వేయబడినాయి మన రాసువులుగారు కుమారప్పర్ కమిటీలో సభ్యులుగా వుండినారు అప్పుడెప్పుడో యీ బిల్లు శాసనసభ ముందుకు వస్తుందనుకున్నాం. కాని, వాయిదాలు పడుతూ, పడుతూ, చివరకు యీ రోజు కైనా వచ్చినందుకు సంతోషించాము అయితే చివరకు యీ బిల్లు యింత దౌర్భాగ్యంగా రావడం మాత్రం చాలా శోచనీయమైన పరిస్థితి అని మాత్రం చెప్పక తప్పదు అయితే మిత్రుడు కొండయ్య చౌదరి యీ బిల్లుకు అభినందనలు తెలియజేస్తారేమోనని అనుకున్నాం. కాని, ఆయనకూడా చాలా బాధపడి పోతున్నారు దానికేదో Constitutional implications వారు చెబుతున్నారు Right of property అనే దానినిగురించి ఆర్టికల్ 19 క్లాజు-5 లోవుంది దానిని oppose చేస్తున్నది ఈ బిల్లు అని వారు చెప్పారు అయితే, అటువంటి objection ఏమిలేదని Constitution లోనే చెప్పబడింది ఆర్టికల్ 19 క్లాజు-5 లో స్పష్టంగా limitation కూడా చెప్పబడుతున్నది

Article 19 (5): "Nothing in sub-clauses (d), (e) and (f) of the said clause shall affect the operation of any existing law in so far as it imposes, or prevents the State from making any law imposing, reasonable restrictions on the exercise of any of the rights conferred by the said sub-clauses either in the interests of the general public or for the protection of the interests of any Scheduled Tribe."

అనివుంది General గా public కు సంబంధించినంతవరకు reasonable restrictions వున్నప్పుడు how is it opposed to Constitution అనేది వారు clarify చేయలేకపోవడం మాత్రం చాలా విచారకరమైన పరిస్థితి వారు మరొక ఆర్టికల్ నుకూడ పేర్కొన్నారు. ఆర్టికల్ 31 లో వారికి స్పష్టంగా ఉవాచే వచ్చింది. "No person shall be deprived of his property save by authority of law." Except by authority of law, no property can be taken over. How is it opposed to Constitution అనేది స్పష్టంగా వున్నప్పుడు, ప్రభుత్వం ఆ విషయాన్ని యిక్కడ వర్చిస్తూ compensation యిస్తూ, property పై certain restrictions యివ్వవచ్చును how is it opposed to Constitution అనే దానిని వారు అర్థం చేసుకోలేకపోవడం విచారకరమైన పరిస్థితి. చాలానే వివరీక అర్థాలు ఉన్నాయి. దీనికే వ్యతిరేకమైన decisions ఏదో వున్నవని చెబుతున్నారు. అందుకు అనుకూలంగా కూడా కొన్ని decisions వున్నాయి అవి చేయవలెను. ఏదో వ్యక్తి, లేక ఏదో పార్టీ వారో ఆలోచించుకున్నంత మాత్రాన యిది general welfare అవుతుందా, in the interest of the public welfare అవుతుందా? అని వారు question చేశారు.

దానికి—1952 Calcutta - Page 23 - Iswara Prasad Vs N R Sen కు సంబంధించిన ఒక Full Bench decision వుంది అందులో స్పష్టంగా చెప్పబడింది వెస్టు బెంగాల్ లో Rent Control Act సందర్భంగా Constitution ను infringe చేస్తుంది, freedom of property ని యిది oppose చేస్తుందని వారు question చేస్తే దానికి full bench decision యివ్వబడింది అది ఈవిధంగా వుంది.

"In the interest of the general public, though all the provisions apply to comparatively smaller classes of persons, it is not opposed to Constitution. It is in the interests of the public welfare". కనుక యీ Act చేయవచ్చును, It is not opposed to Constitution, it is in the interest of the public welfare అని చెప్పబడింది. వారు యింకా clarify చేస్తూ—"Interests of the general public only mean public interest. It may not possibly be said that the words 'in the interest of the general public' mean 'in the interest of the public of the whole of Republic India'. అని స్పష్టంగా వారు decision యిచ్చారు. అలాగే సుప్రీంకోర్టువారు కూడా—the Sholapur Spinning and Weaving Co. Emergency provisions-ordinance 1950-Act 28 of 1958, క్రింద చెప్పారు. షోలాపూర్ కు సంబంధించిన స్పిన్నింగ్ మిల్ ను ప్రభుత్వంవారు కొన్ని కారణాల చేత తీసుకున్నారు. అది right of property అనే దానిని oppose చేస్తుందని సుప్రీంకోర్టుకు దాఖలు చేస్తే చారిత్రక decision యిచ్చారు.

"The curtailment of the incidental privileges may well be supported as reasonable restriction on the exercise and enjoyment of the shareholder's right of property."

In the interest of the public welfare మరియు చేశామని గనుక it is not opposed to the Constitution అని వారు చెప్పారు. అలాగే—

Raja of Bobbili Vs. State of Madras—
The validity of Madras Estate Land Act, Rent Reduction Act మరియు question చేశారు. It is also opposed to the Constitution అని దానికి పీఠ్ బ్లజ్ నీ రాజమహేంద్రవరం గారు యిచ్చారు.

అని చెప్పింది. అలాగే—

Raja of Bobbili Vs. State of Madras—

The validity of Madras Estate Land Act, Rent Reduction Act మరియు question చేశారు. It is also opposed to the Constitution అని దానికి పీఠ్ బ్లజ్ నీ రాజమహేంద్రవరం గారు యిచ్చారు.

అని చెప్పింది. అలాగే—

"Even assuming that the provisions of the Act in question do restrict the exercise of the petitioner's enjoyment of that property, I am prepared to hold that they can well be supported as reasonable restriction imposed in the interests of the large section of the public and therefore saved by Article 19(5) of the Constitution."

అని చెప్పింది. అలాగే—
ఇంకా ఒక case ఉంది public welfare మరియు చేస్తుందని. It is opposed to the Constitution అని అప్పీలేయిం గా వారు ప్రసారం చేశారని చెప్పిన వచ్చును. కనుక యింకా చూడండి.

చౌదరిగారు యీ విషయాన్ని తెలుసుకొనవలయునని స్పష్టంగా చెప్పదలచు
కున్నాను డెసిషన్స్ స్పష్టంగా వుండగాకూడ, how it is opposed to the
Constitution అంటే వారిక తెలుసుకోలేని పరిస్థితిలో వుండడం చాల విచార
కరం వారు డెసిషన్స్ ను సంబంధించి ఏమీకూడ చెప్పలేదు ఎక్కడోవున్న అభి
ప్రాయాలు చెప్పారు అవికూడ డెసిషన్స్ ఎలైవ్ అని చెప్పడానికి విలువలేదని
నా అభిప్రాయం

మిస్టర్ స్పీకర్:-వారు వారి గురువుగారి మాటలు చెప్పారు

శ్రీ కె వున్నయ్య:-మన మంత్రిగారు యీ బిల్లును ప్రవేశపెట్టేటప్పుడు
తెండు విషయాలు చెప్పారు సాంఘిక న్యాయం కిలుగజేయడంకోసం, పేద
ప్రజలకు భూమిని సంచడంకోసం ఈ బిల్లు ఉద్దేశించబడిందని చెప్పారు కాని, ఇది
ఆచరణలో ఎంతవరకు వస్తాయి అనేది అందరూ కూడ గమనించాలి.
కీ శ్రీ కళా వెంకటరావుగారు తెచ్చిన బిల్లు 6400 దుంపాయల ఆదాయం
దగ్గర సీలింగు పెట్టాలని ఉద్దేశించింది అది చాల విపరీతంగావుందని మాలాంటి
వారు అనుకుంటే, సెలక్టు కమిటీవారు దానిని అన్ని విధాలా మార్చి, ఖండన
మండనలు గావించి, సెలక్టు కమిటీలో వున్నవారి అభిప్రాయాలను రుద్ది, దీనిని
అభివృద్ధి నిరోధకమైన పద్ధతిలో తీసుకురావడం చాల శోచనీయం దాని
స్వరూపం పూర్తిగా మార్చివేయడం జరిగింది (ప్రతిపక్షాలమంచి హర్షధ్వవాలు)
భూస్వాముల రక్షణకోసం ఇటువంటి బిల్లును తెచ్చుకొంటున్నామంటే శరవా
లేదు. కాని, పేద ప్రజలకోసం, హరిజనులకోసం, భూమిలేనివారికోసం ఈ బిల్లు
తెస్తున్నామని చెప్పుకుంటే అదే అశ్చవంచనో, అశ్చ విద్రోహమో అని నేను చెప్పుక
వచ్చుదు ప్రతిపక్షాల హర్షధ్వవాలు పేద ప్రజలపేరు ఉపయోగించకుండా,
స్లానింగు కమిషనువారు బిల్లు తెచ్చువారు కనుక ఏదో బిల్లు భూసంస్కరణలకు
సంబంధించి తేవాలి కనుక యీ బిల్లు తెచ్చాము అంటే సరిపోతుంది కాని పేద
ప్రజలపేరు వినియోగించకూడదని నేను మరొకసారి స్పష్టం చేస్తున్నాను.

భూములను తరములవారీగా క్లాస్సిఫై చేశారు. ఏమిటో తరాలు?
అన్యార్డ్ చాటర్ సబ్బయ్య క్రింద వున్నవాటికి ఒక తరం చేశారు ప్రకేరియస్
వాటర్ చాటర్స్ వున్నవాటికి మరొకపద్ధతి అంటే అర్బం వుంటుంది. కాని, వీటిని
మళ్ళా క్లాస్సిఫై చేశారు. అన్యార్డ్ చాటర్ సబ్బయ్య ఉన్నవాటిని, ప్రకేరియస్
వాటర్ చాటర్స్ వున్నవాటిని కూడ మళ్ళీ 1, 2, 3, 4 అని కొన్ని కేటగిరీలుగా
విభజించారు. క్లాస్సిఫైచేయడంలో కూడ షేర్ టైట్ ల్యాండ్స్, షాన్సరీస్ సెక్షన్
వున్న భూములు అంటూ క్లాస్సిఫై చేశారు. సెలక్టు కమిటీలో వున్న మునుపవాలు
లకు ఇట్లాంటి బిల్లు రావాలని అభిప్రాయమువుట్టు కనపడుచున్నది. వారి నేను

నమస్కరిస్తున్నాను. ఇది, కవలం వారికి సంబంధించిన బిల్లుగానే కనబడుతోంది. ఇది ఇంటరెస్టింగ్ అని చెప్పి కాంప్లిట్యూషనును ఉపయోగించడానికి ప్రానుకుంటారేమో ఇది జనరల్ వెలిఫేర్కు సంబంధించిన బిల్లు మూలం కాదని మరొకనాని స్పష్టం చేయదలచుకున్నాను.

ఇక, మినహాయింపుల సంగతివుంది. ఇది, చాల విచిత్రంగా వున్నది. ఒక ప్రక్క ఘాముల క్లసిఫికేషన్ ఇచ్చినా, మినహాయింపుల పేరుతో ఎన్ని సాటకాలైనా ఉండడానికి వీలుంటున్నది. జీడిమామిడి తోటలు పెంచడానికి ప్రభుత్వం వారు ఆహ్వానిస్తారు. జీడి పిక్కలతోసం ఆగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటువారికి దరఖాస్తు పెట్టుకొని లోసుకూడ సంపాదించుకొని తోటను పెంచుకున్నామనే పేరుతో మినహాయింపు పొందడం జరుగుతుంది. ఎఫ్.ఎం.బి.గా వ్యవసాయం చేసే బ్లాక్ వుంటే మినహాయింపు ఇవ్వాలన్నారు. ఒక ట్రాక్టరు పెట్టుకొని, మఖసైడ్ కల్చివేషన్ చేస్తున్నానంటే మినహాయింపు ఇచ్చేస్తారు. డిసిఎలన, అసెలరకాలైన మోసాలు జరగడానికి అవకాశం ఉన్నది. పేదలకు ఒక్క సెంటుకూడ మిగలదని మంత్రిగారు హ్యూమరస్గా చెప్పినా, అది స్పష్టమైన ఆవిప్రాయం. అది అవ్యధూరం కాదు, నగ్నసత్యం అని చెప్పక తప్పదు. మినిట్ ఆఫ్ డిస్సెంట్లో కూడ మినహాయింపుల విషయం ఉన్నది. ఇది మరి చోచనియం.

వారికి మినహాయింపు ఉన్నప్పుడు ఇతరులకు ఎందుకు ఉండకూడదు? ముగర్ కేన్, కాఫీ, టీ—వీటికి మినహాయింపులు ఇచ్చినప్పుడు మిగతా తోటల కెందుకు ఇవ్వకూడదు? మాంగోటోప్పకు ఎందుకు ఇవ్వకూడదు? దీనిమీద ఎంత దూరం వెళ్ళాలో అంతదూరం కూడ పోతుంది. మిగతా వారంతాకూడ దీనిని గురించి అడుగుతారు. కదా మరి, ప్రభుత్వంవారు కొన్నింటికి ఎందుకు అంగీకరిస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. రబ్బరు, కాఫీ మన రాష్ట్రంలో లేవు కదా, ఫరవాలేదు అనుకొంటే, ఇక వీమనుకోవాలో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఈ బిల్లు జనరల్ వెలిఫేర్ అనే మాటకు ఉద్దేశించబడిందని అనుకోడానికి ఎట్టి అవకాశముకూడ లేదు. పేద ప్రజలకోసం అంతకంటే కాదు అసలు అభిప్రాయం అను డిఫిట్ చేసే పద్ధతిలో యీ బిల్లు వచ్చింది. అసలు జటువంటి బిల్లు రాకూడదనే నా అభిప్రాయం. తీరా వచ్చింది ఇక ఏమి చేయడం అంటే, ఇక వీడవడం తప్ప గత్యంతరం లేదని మనవి చేస్తూ, తమకు నా ధన్యవాదాలర్పిస్తున్నాను.

*శ్రీ కె. అంతయ్య (నంగారెడ్డి-దిశబ్బడు) :- అధ్యక్షా, రెవిన్యూ మంత్రిగారు యీ భూసంస్కరణల బిల్లును ప్రవేశ పెడుతూ వీడలకు వంచడానికి రక్షిత కేలుదారులకు ఇవ్వడానికి భూమి వుంటుందని నెలవిచ్చారు. కానీ, యీ బిల్లులో

1 వ	తరగతి	. .	27	ఎకరాలు
2 వ	"	.	36	"
3 వ	"	..	45	"
4 వ	"	.	54	"
5 వ	"	.	108	"
6 వ	"	...	162	"
7 వ	"	/	216	"
8 వ	"	.	344	"

ఉండవలసినదని నిర్ణయించారు దీనిని బట్టి తెలంగాణాలో, చెరువుల క్రింద మాగాణి భూమి అయితే 108 ఎకరాలు ఉండవచ్చు. బగదోబస్తు సెటిల్మెంటు జరిగిన కుటుంబ భూమి అయితే 162 ఎకరాలుకూడ కుటుంబ కమతం కింద ఉండవచ్చు. ఆంధ్రలో తరముల సర్వే వున్నది తెలంగాణాలో 1317వ ఫసలిలోనూ 1334వ ఫసలిలోనూ భూమి ఏ విధంగా ఉండేదో గమనించాలి. అప్పుడు గట్లు, బొందలు, మెట్టలతో భూమి ఉండేది ఇప్పుడు అట్టి భూమి ఒకటవ తరగతి క్రిందకు వస్తుంది అప్పుడు రెవ తరంలో ఉన్న భూమి ఇప్పుడు మొదటి తరం భూమిగా రావచ్చు అందువల్ల యీ బిల్లు కేవలం భూస్వాములను కాపాడడానికి మాత్రమే తెచ్చినట్లు కనబడుతోంది మరే ఉద్దేశ్యమూ కనబడుట లేదు. ఇంకా, కొన్ని మినహాయింపులున్నాయి తోటలకు వంద ఎకరాలైనా సరే మినహాయింపు ఇచ్చేవారు. స్త్రీల పేరేవున్న భూమికూడ మినహాయింపు ఇచ్చారు. శిశుకమతాలకంటే తక్కువ భూమివున్న వారు డబ్బువుంటే ఎంత కావాలంటే అంత సంపాదించుకో గలుగుతారు. వచ్చిన భూములను తెలంగాణాలో కంచెట్టు అంటారు. సీలింగులో శివ వంతుకు దానిని మినహాయించారు. దీనినిబట్టి ఇక బీదలకు ఇవ్వడానికి ఏమీ మిగులుతుందో నాకు తెలియదు, మంత్రగారకే తెలుసు. పాడి పరిశ్రమ అభివృద్ధి చేయడానికి, పశువులను మేపుకోడానికి ఎంత కావాలంటే అంత మినహాయింపు అన్నారు. చక్కెర ప్లాంట్ల క్రిందవుండే భూములకూడ మినహాయింపు అన్నారు. ఇంక మిగిలేది ఏమిటి? పేటి వన్నింటని అనుకుంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తంలో ఒక కుంటకూడా మిగలదు అని వేసు అనుకుంటున్నాను. భూమిపంచ దానికి ఎక్కడ ఉంటుంది. ప్రాదరాజాదు రాష్ట్రంలో అమలు చేసిన భూపంపు రేఖల వల్ల వల్ల బిల్లులో పేదలకు పంచడానికి నాలుగు లక్షల వలె అంటే ఎంతా భూమి మిగులుతుందని అనుకుంటే, శిరాసమయం వచ్చేసరికి చేతికి వచ్చేది 500 ఎకరాలుకూడా లేదని మంత్రగారకే చెప్పారు. దీనిని బట్టి మార్పులు 3500ల ఆదాయంవచ్చే భూమి అని దేనికయితే గరిష్ట పరిమితి నిర్ణయించారో దాని మూలంగా చేరిక వలదానికంటూ భూమి ఏమీ మిగలదని వుద్ధం

అవుతుంది రూ 3600 ల పర్చాటో, రూ 5400ల పర్చాటో ఎన్నివేలో స్పష్టం చేయలేదు. ఇమతాలు ఇన్ని ఎకరాలని చూపెట్టారు నష్టపరిహారం ఇవ్వడం విషయంలో పంటకు అయిదురెట్లు ఉండాలని అన్నారు ఒక్కొక్క భాగాయతుకు సంవత్సరానికి వెయ్యి, రెండు వేల రూపాయల విలువైన పంట రావడం ఉంటుంది అయిదు రెట్లు అంటే 10 వేల రూపాయలు అవుతుంది అన్నమాట దానిని మంత్రిగారు స్పష్టం చేయవలసివుంది. బంజరు భూముల విషయం ఇందులో ఏమీ లేదు ఏదో బిల్లు తెచ్చామని ప్రజలను మోసపుచ్చడానికి తప్ప ఇందులో ఏమీ లేదు బంజరు భూములు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 44 లక్షల ఎకరాలుంటాయని ప్రభుత్వం తెక్కలవల్లి తేలుతోంది తెలంగాణాలో లావోనిభాన్ పట్టాలని కాంగ్రెసు వారు ఏవో వ్రాశారు. ఇంతవరకు ఏమీ పట్టాలుకాలేదు 10% బంచెరాయికంటే ఎక్కువ వుండే చోటపట్టాలు యిస్తామని అంటున్నారు. ఇంతవరకు ఎక్కడా ఇచ్చినది లేదు సిద్దిపేట పట్నంలో గ్రామ కంఠంలోని భూమి 250 ఎకరాలు పెద్ద భూస్వాములు చేతులలోవున్నా రూపాయికి— 16 సోలాగుడా అని చెప్పి జమాబందీలో పట్టా అమలు అయినట్లు చాకు తెలిపినది. ఎంతవరకు వాస్తవ మోమలత్రిగారు ఇన్ ఫర్మేషన్ తెప్పించుకోవలసింది. పేద ప్రజలకు ఇవ్వకుండా తమ పార్టీ అనుయాయులకు ఇవ్వడం జరుగుతోంది; మెట్ట భూములలో ఎంతవరకు సీలింగు పెట్టాలో ఇందులో లేదు. ఎనిమిది తరాలని ఇందులో పర్చాటు చేశారు. దీనిని ఎంతవరకు లిమిట్ చేశారో, బోధపడడం లేదు. దానిని మంత్రిగారు clear చేయాలని కోరుతున్నాను

*శ్రీ ఎమ్. వాగిరెడ్డి (మార్కెట్):—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు తీసుకువచ్చిన బిల్లు ఎంత అభివృద్ధి నిరోధకంగా తయారైనదో కనబడుతూనే ఉంది. కాంగ్రెసు పక్షం నుంచి వచ్చిన విమర్శల బట్టి ఈ సంగతి తెలుస్తోంది. ప్లానింగ్ కమిటీ రూ. 3600 లు నికర భూదాయంగా భూములను గరిష్ట పరిమితిగా పెట్టాలని సూచించిందని అదృష్టవోచే కళా వెంకటరావుగారు రూ. 5400 లు నికర భూదాయంతో సీలింగును పెడుతూ వచ్చిన బిల్లును చూటి భాల్స అభివృద్ధికరణగా ఇప్పుడు ఇబ్బిల్లును తెచ్చామని మంత్రిగారు చెప్పారు. తరండాగిగా తెక్కలను చెప్పడంకంటే మన అవకాశాన్ని బట్టి చూస్తే ఒక విషయం తెలుస్తుంది. కృష్ణా నది దావరి చెల్లాలోని ఏ కాలువాలో వై నా ఎకరానికి దాదాపుగా 15, 16 ఎకరాలు వుంటుందంటే ఏ పైను అయినా కాలువ తిగింది లేదు. దానికి ఎక్కువ తడి తే, ఇప్పుడున్న 25, 30 రూపాయలను తీసికొని, దానిని అయినా ఎక్కువ చేసుకుంటే ఎకరానికి రూ. 3600 లు భూదాయం కలిగిందని వస్తుంది. అప్పుడు దాల్చిపనామ అవుకాయా, పగం అవుకాయా వాని విషయం బట్టి కనపడి, మత్రిగారు పగం అవుకాయా అవుకాయాని అవ్వడమనేది, కృష్ణా నది దానికి చెల్లాలోని భూములను (అ) (బ)

క్రింద వేసారు Wet assured అని, (a) క్రింద వచ్చే భూములు ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తంలో వారు చెప్పిన లెక్కల ప్రకారం మూడు, నాలుగు వేలు ఎకరాలు కంటే లేవని అంటున్నారు మంత్రిగారు చెప్పినదానిని బట్టి (c) క్రింద 45 ఎకరాలు, (d) క్రింద 54 ఎకరాలు వదిలారు ఒక వైపు హిందూ లా ప్రకారం 5 గురు సభ్యులున్న కుటుంబంలోని ప్రతి సభ్యునికి 45 ఎకరాలు చొప్పున వదలాలి అంటున్నారు అదికూడా అమలులోనికి రాదని అనుకోన్నా, 45 ఎకరాలలోను వచ్చే gross income 45×400 రూపాయలు 18 వేలు రూపాయలు అవుతుంది ఇది కాదని కృష్ణా, గోదావరి డెల్టాలలోని వారి నెపరై నా చెప్పమనండి ఎకరానికి 25 బస్తాలు పండేచోట్లు వున్నావాటిని వదిలేద్దాము Average yield 15 బస్తా అని అగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటు వారి లెక్కలుకూడా వున్నాయి కళా వెంకటరావుగారి బిల్లుకంటే అభివృద్ధికరంగా మార్చి రు 3600. లు నికరాచాయం రు 7200 లు gross income అని పెట్టామని మంత్రిగారు అంటున్నారు. 18 వేల రూపాయలు gross income పుండే డానిస్ గడ్డు 7200 లు అని మూత్రమే మంత్రిగారు చెబుతున్నారంటే క్లాసుపారీగా ఏమైనా తేడా వచ్చిందేమో మంత్రిగారు చెప్పగలరా? కృష్ణా, గోదావరి జిల్లాలలో (సి) క్లాసు క్రింద వచ్చే భూమి ఎకరానికి 15 బస్తాలు పంట పండదని చెప్పగలరా? ఆ విధంగా ఏమైనా చెప్పగలిగితే మేము అర్థం చేసుకోడానికి వీలుంటుంది. పంట విషయం వచ్చేసరికి ఒక్కొక్క చేస్తున్నారు ఎంత అభివృద్ధి నిరోధకంగా ఈ బిల్లు తయారై వదో స్పష్టంగా కనబడుతూనే ఉంది. రెండవ వైపు స్వతంత్ర పాస్టీవారు ఇది ఏదో వారు తెచ్చినట్లు, మీరు వద్దని అన్నట్లు చెబుతున్నారు కమ్యూనిస్టులు వారిలో చొరబడ్డారట ఇది ఎట్లా వుంది అంటే అత్తా కోడళ్ళ కథ మోడిరి ఉంది. బిచ్చగాడు ముష్టికి వస్తే కోడలు లేడు, పొన్నున్నదట, బిచ్చగాడు వెళ్ళి పోతుంటే మాలవల్లి నుంచే వస్తున్న అత్తగారు చూచి నీమి, వెళ్ళి పోతున్నావు అన్నదట 'మీ కోడలు వెళ్ళిపోమని చెప్పింది' అని అన్నదట 'అమె ఏవరై పొమ్మని చెప్పడానికి అత్తను నేను ఉండగా, అని అమె అందట. 'దీని బిచ్చం వేస్తావమ్మా' అంటే 'లేదు' పొమ్మన్నదట 'ఇచ్చావ' కాంగ్రెసులోనే ఉంటూ ఒకసారి కాంగ్రెసులోను ఒకసారి కాంగ్రెసు బయటకు వచ్చి 'మేము బయటకుండ్ అరుస్తాం, మీరు కాంగ్రెసులో ఉండండి' అని ఇద్దరూ కలిసి తూట్లు పొడిస్తే ఆసలు ఇచ్చేది ఏమీ లేకుండాపోతుంది. కమ్యూనిస్టువాళ్ళి కూడా అందులో ఉంటే ఇంతకంటే అభివృద్ధికరంగా వచ్చిఉండేది, అది లేదు. కాబట్టి దానికి కమ్యూనిస్టుల రంగులు పోలేదు. భూములను పంచే ఉద్దేశం వారికిలేదు. బంబయ్ భూములలో మన్నవారిని వెళ్ళగొట్టే కాంగ్రెసు తెలివంగా దానికి ప్రయత్నించేసిన దోరాటం వివరంగా ఆంధ్రలో అందోళన చేసినరంగా వచ్చిన భూవరిస్టు కలల బిల్లును తూట్లు పొడుస్తున్నారు. అత్తాకోడలు సామెలగా ఇద్దరూ

కలిపి భూసంస్కరణలను పేదవారికి ఉపయోగం లేకుండా చేస్తున్నారు బొమ్మకంటిపారన్నట్లు ఇవ్వాలి ఇచ్చేది కాదు, ప్రజలు సాధించుకుంటారు ప్రజలు ఎప్పుడైనా సాధించుకోకతప్పదు తెలంగాణాలో దియదాక్షిణ్యంతో రాలేదు. Malafide transfer విషయం కళావెంకటరావుగారు అర్జీనెన్సు ఎచ్చినప్పుడు తమవద్ద బ్రహ్మాండమైన లెక్కలున్నాయని ఆ transfer ను అరికట్టవచ్చునని రిజిస్ట్రేషను డబ్బు దండగతప్ప చాటివల్ల ప్రయోజనంలేదని చెప్పారు ఆ విషయం మంత్రివర్గం చెప్పింది మరి, వాటిని అరికట్టి ఆ భూములు సీలింగులోకి వచ్చేటట్లు ప్రభుత్వం చేస్తుందా, చేయదా? ఇక మినహాయింపుల సంగతి ఉంది పది రూపాయలు పెట్టి మూమిడిచెట్లు వేస్తే అది బ్రహ్మాండమైన మూమిడితోట అయిపోతుంది అలాగే నారింజతోట అయిపోతుంది ఇన్ని మినహాయింపులు యిచ్చేదానికంటే “ఇష్టంలేనివారి భూములను తీసుకోము” అని ఒక క్లాజు పెడితే శుభ్రంగా ఉంటుంది. ఇక నష్టపరిహారం విషయం చూద్దాం Gross income లో ఎంత శాతము ఖర్చుల క్రింద పోతుంది అనే అంశంపై Land Panel Committee వారు మాగాణిలో నాలుగవ వంతు అనీ, మెట్ట అయితే 1/3 వ వంతు వదిలి పెట్టాలనీ చెప్పినదానిని తీసివేశారు. సగానికి పైగా ఖర్చు అన్నారు ఆ ఖర్చుల తోట అయినా అగ్గక Gross income కిన్ రెట్లు 10 రెట్లు పెట్టి భూమి విలువ కంటే ఎక్కువ నష్టపరిహారం పెట్టి “ఈ భూములు మూకు వద్దు” అని పేదవారు అనేటట్లు చేశారని దీనిలో స్పష్టంగా కనబడుతోంది. అంతేకాదు “మేము భూములను యివ్వాలని భూసంస్కరణలను తేలేదు” అని మంత్రిగారే చెబుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ - రేపు ఉదయం 8-30 గంటలకు మరల సమావేశం అవుతాము.

(The House then adjourned).